Έτος Ε'

Τεῦχος 109ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Διεθνῆ Συνέδρια Νομικῶν—Τὰ ἐν Λονδίνῳ δύο Συνέδρια «Ἐπαγγελματιῶν Νομικῶν» καὶ «Συγκριτικοῦ Δικαίου», ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου, τ. Ἐφέτου καὶ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου κ. Χρίστου Π. Γιώτη (συνέχεια καὶ τέλος) 5271

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἡ ἑρμηνεία τῆς διὰ τῆς πραγματογνωμοσύνης ἀποδείξεως, ὑπὸ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Lyon, κ. Jacques Locard 5276

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ

Ὀλυμπία! τὸ αἰώνιο φῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὑπὸ κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου, Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' 5281

ΞΕΝΟΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΑΙ

Ὁ Μπροῦνο Λοῦντκε—Τὰ 78 τέλεια ἐγκλήματά του—Ρεκὸρ ἐγκληματικῆς δράσεως, ἀπὸ τὸ περιοδικὸν «Constellasion Yvessaleues» κατὰ μετάφρασιν Δ. Μόρου, Ἀστυνόμου Α' 5287

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Περὶ τῶν σωματικῶν βλαβῶν ὡς ἐγκλημάτων, κατὰ τὸν νέον Ποινικὸν Κώδικα, ὑπὸ κ. Δ. Ντζιώρα, Ὑπαστυνόμου Α' 5295

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο, ὑπὸ κ. Χ. Σταμάτη, Ἀρχιφύλακος 5304

ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Ἀνδρέας, ὁ Πρωτόκλητος προστάτης τῶν Πατρῶν, ὑπὸ κ. Σωκ. Ἀλεξοπούλου, Ἀρχιφύλακος 5310

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) 5315

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ 5318

Σημείωσις. Λόγῳ πληθώρας ὕλης, ἡ συνέχεια τῆς μελέτης: Ἱστορικὰ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 52-512)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ
ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΪΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἐξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἐξάμηνος δολλάρια 1,5

ΕΤΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1957 | ΤΕΥΧΟΣ 109ΟΝ

ΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΔΙΕΘΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΑ ΕΝ ΛΟΝΔΙΝΩ ΔΥΟ ΣΥΝΕΔΡΙΑ «ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ» ΚΑΙ «ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ»

Ὑπὸ τοῦ Δικηγόρου, τ. Ἐφέτου καὶ Γενικοῦ Γραμματέως τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ποινικοῦ Δικαίου κ. **ΧΡΙΣΤΟΥ Π. ΓΙΩΤΗ**

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο καὶ τέλος)

Ἐγκαταλείποντες τὸ Συνέδριον τοῦτο, εἰσερχόμεθα εἰς τὸ ἕτερον, συνελθὸν ἐπίσης ἐν Λονδίνῳ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ 31 Ἰουλίου ἕως 5 Αὐγούστου 1950, τὸ τοῦ Συγκριτικοῦ Δικαίου, τὸ ὀργανωθὲν ὑπὸ τῆς Διεθνοῦς Ἀκαδημίας Συγκριτικοῦ Δικαίου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦ συνεδρίου τούτου διῃρέθη εἰς 4 τμήματα. Τὸ πρῶτον τμῆμα (Γενικὸν) περιελάμβανε τοὺς ἑξῆς εἰδικωτέρους κλάδους τοῦ Δικαίου: Α' Ἱστορία τοῦ Δικαίου, μὲ πρῶτον θέμα: «Αἱ μορφαὶ τοῦ γάμου παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τοῖς Ρωμαίοις». Β' Κανονικὸν Δίκαιον. Γ' Δικαστικὴ Ἐθνολογία. Δ' Δίκαιον τῶν ἀνατολικῶν χωρῶν. Ε' Φιλοσοφία τοῦ Δικαίου. ΣΤ' Σπουδὴ τῆς διδασκαλίας τοῦ Δικαίου.

Τὸ δεύτερον τμῆμα, μὲ τοὺς ἑξῆς κλάδους: Α' Ἀστικὸν Δίκαιον. Β' Διεθνὲς Ἰδιωτικὸν Δίκαιον. Γ' Πολιτικὴ Δικονομία.

Τὸ τρίτον τμῆμα περιελάμβανε: Α' Ἐμπορικὸν Δίκαιον. Β' Δικαιώματα τῶν διανοουμένων. Γ' Νομοθεσίαν βιομηχανιῶν.

Τὸ τέταρτον τμῆμα περιελάμβανε: Α' Δημόσιον Δίκαιον. Β' Ποινικὸν Δίκαιον. Γ' Δημόσιον Διεθνὲς Δίκαιον.

Ἕκαστος κλάδος περιελάμβανε περὶ τὰ 5 ἕως 10 θέματα. Ὁ κλάδος τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου λ.χ. περιεῖχε τὰ ἑξῆς θέματα: Ποινικὸν Δίκαιον καὶ Πειθαρχικὸν Δίκαιον.—Τὰ δικαιώματα τῆς ὑπερασπίσεως ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ.—Ἡ ποινικὴ ἁρμοδιότης ἐν τῇ ἀεροπλοΐᾳ.—Ποινικὸν Δίκαιον τοῦ αὐτοκινήτου.—Τὸ σύστημα τῆς παθητικῆς προσωπικότητος (ποινικὴ προστασία τῶν ὑπηκόων).—Ἡ μὴ ἀναδρομικότης τῶν ποινικῶν νόμων.—Ἡ ἐξέτασις τοῦ κατηγορουμένου.—Ἡ καταστολὴ τῆς διὰ τοῦ Τύπου καὶ τῆς διὰ τοῦ Ἀσυρμάτου δυσφημήσεως καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπαντήσεως. Ὡς καὶ ἄλλα τινά.

Δύο ἢ τρία θέματα καὶ ἐκ τοῦ Συνεδρίου τούτου θὰ πραγματευθῶ.

Α) «Ποινικὸν Δίκαιον καὶ Πειθαρχικὸν Δίκαιον». Τοῦ θέματος τούτου γενικὸς εἰσηγητὴς ὑπῆρξεν ὁ Γάλλος καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου Montpellier κ. Legal.

Ἐποιήσατο διὰ τῆς εἰσηγήσεως του ἀξιόλογον παραλληλισμὸν τῶν δύο τού-

των κλάδων τοῦ Δικαίου, ὁ ὁποῖος παραλληλισμὸς περιελήφθη κατὰ τὰ οὐσιώδη αὐτοῦ σημεῖα εἰς τὴν τελικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀπόφασιν τοῦ συνεδρίου, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς: α) Τὸ πειθαρχικὸν καὶ τὸ ποινικὸν δίκαιον ἔχουν προσομοιάζουσαν οὐσιαστικὴν μορφήν. Ἀναλύονται ὡς δύο ποικιλίαι τοῦ κοινωνικοῦ δικαιώματος τοῦ τιμωρεῖν, ἀλλ' ἐκτελοῦνται εἰς διάφορα περιβάλλοντα. Ὁ δυαδισμὸς οὗτος τῆς λειτουργίας αὐτῶν ἐξηγεῖ καὶ δικαιολογεῖ τὴν παράλληλον αὐτῶν ὕπαρξιν.

β) Ἡ ἐκ φύσεως βασικὴ ὁμοιότης αὐτῶν διαπιστοῦται ὁλονὲν πλειότερον διὰ ταυτοσήμου ἀντιλήψεως περὶ παραβάσεως καὶ ποινῆς, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν βεβαίως τῶν ἀναγκαίων ἐκατέρωθεν προσαρμογῶν. Ἡ δὲ πειθαρχικὴ διαδικασία τείνει νὰ διαπλάσσῃ τὰς ἀρχάς της συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς κοινῆς ἀνακρίσεως. Μία τοιαύτη προσέγγισις τοῦ πειθαρχικοῦ δικαίου καὶ τοῦ ποινικοῦ δικαίου πρέπει νὰ ἐπιδιωχθῇ. Ἐνδείκνυται ἰδίᾳ νὰ καθιερωθῶσιν σπουδαῖαι ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῶν ὑποκειμένων εἰς τὴν πειθαρχικὴν δικαιοδοσίαν, εἰδικώτερον ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς διαδικασίας.

γ) Ἐν τούτοις πλήρης ἐξομοίωσις εἰς πάσας τὰς λεπτομερείας τῆς τεχνικῆς ὀργανώσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων κλάδων τοῦ κατασταλτικοῦ δικαίου, δὲν φαίνεται οὔτε δυνατὴ οὔτε εὐκταία· ἰδίᾳ ἡ ἁρμοδιότης τῆς ἐκδικάσεως τῶν πειθαρχικῶν ὑποθέσεων πρέπει νὰ ἀνήκῃ εἰς διάφορον Ἀρχὴν ἀπὸ τῶν ποινικῶν δικαιοδοσιῶν. Εἶναι δὲ εὐκταῖον ὡς γενικὴ ἄποψις, ὅπως ἡ Ἀρχὴ αὕτη καθιδρύεται ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου Σώματος.

δ) Κωδικοποίησις τοῦ συνόλου τοῦ πειθαρχικοῦ δικαίου δὲν φαίνεται ἐπιβαλλομένη. Θὰ συνεπήγετο περισσότερα μειονεκτήματα ἀπὸ πλεονεκτήματα. Θὰ ἦτο προτιμώτερον, ἑκάστη ἐνδιαφερομένη ὁμὰς νὰ μελετήσῃ καὶ καταστρώσῃ τὴν ἰδίαν αὐτῆς πειθαρχίαν καὶ νὰ τὴν θεσπίσῃ διὰ τῶν ἀντιπροσώπων της, εἰς τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ χορηγηθῇ εὐρὺ στάδιον ἐκτιμήσεως, ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ἐλέγχου ἐκ μέρους τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας, ὀργανουμένου ἐπὶ τῇ προόψει ἐνδεχομένων καταχρήσεων.

Β) «Ἀναγνώρισις, κυρώσεις καὶ περιορισμοὶ (ἐνδεχόμεναι τάσεις) τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας εἰς τὰς διαφόρους νομοθεσίας».

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ἡ ἀπάντησις τοῦ Συνεδρίου ὑπῆρξε βραχεῖα καὶ ἐπιγραμματική, ὡς ἑξῆς:

«Δὲν ὑφίσταται δικαίωμα νόμιμον ἢ ἠθικόν, διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους νὰ ἀπεργοῦν».

Γ) «Τὰ δικαιώματα τῆς ὑπερασπίσεως ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ».

Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εὐρεῖα ἐγένετο συζήτησις ἐν τῷ ποινικῷ τμήματι τοῦ συνεδρίου, ὅπου ἰδιάζουσα ἐδόθη προσοχὴ καὶ εἰς τὰς σχετικὰς μὲ τὸ θέμα τοῦτο διατάξεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Σχεδίου τοῦ ἤδη Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον χρήζει ἰδιαιτέρας ἐνταῦθα μνείας, εἶναι τὸ κατὰ τὰ ἔτη 1944-45 καὶ εἶτα κατὰ τὸ 1948 ἐκπονηθὲν ἐν Γαλλίᾳ Σχέδιον Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας ὑπὸ δεκαμελοῦς Ἐπιτροπῆς, προεδρευομένης ὑπὸ τοῦ προαναφερθέντος ἤδη ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς διεθνῶς γνωστοῦ καθηγητοῦ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῶν Παρισίων κ. H. Donnectieu de Vabres.

Τὸ σχέδιον τοῦτο ἐμφανίζει ἰδιορρυθμίας καὶ νεωτερισμοὺς ἀξίους νὰ μνημονευθοῦν ἐνταῦθα, ὄχι μόνον διὰ τὸ καινοφανὲς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἀντιπαραβολὴ αὐτῶν πρὸς γειτονικὰς κατευθύνσεις τοῦ ἡμετέρου νέου Κώδικος Ποινικῆς Δικονομίας. Ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι τὸ Γαλλικὸν τοῦτο σχέδιον δὲν ἔλαβεν εἰσέτι ἐπίσημον μορφήν, διότι, ὡς γράφει ὁ Πρόεδρος τῆς συνταξάσης τοῦτο Ἐπιτροπῆς καθηγητὴς Donnectieu de Vabres εἰς τὰ «Ἀνάμικτα Karb Schltyer», δὲν ἐτέθη εἰσέτι, κατὰ τὸ κρατοῦν ἐν Γαλλίᾳ ἔθος, τὸ σχέδιον ὑπὸ τὴν κρίσιν τῶν Ὁλομελειῶν τῶν Ἐφετείων καὶ τῶν Πανεπιστημίων.

Διὰ νὰ κατανοηθῇ ἡ ἀφορμὴ τῶν νεωτερισμῶν περὶ ὧν τὸ σχέδιον τοῦτο, πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψει τὰς ἑξῆς δύο εἰδικὰς συνθήκας ἐν Γαλλίᾳ :

α) Ὁ Ἀνακριτὴς ἐκεῖ, εἶναι ἐκ τοῦ νόμου ἐπιφορτισμένος μὲ ὅλα τὰ καθή-

κοντα τοῦ ἄλλοτε καὶ ἐκεῖ ἰσχύσαντος δικαστικοῦ συμβουλίου, ἐκδίδει δηλ. μόνος, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον παραπεμπτικῶν διαταγῶν κλπ. καὶ ὅλα γενικῶς τὰ ἀπαλλακτικὰ βουλεύματα, ὑποκείμενα μόνον εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τῆς ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῶν Ἐφετῶν.

β) Ἐκεῖ—ἴσως ὄχι μόνον ἐκεῖ—ἡ Ἀστυνομία ὑπερβαίνει συχνάκις κατὰ τὴν προανάκρισιν τῶν κατηγορουμένων τὰ θεμιτὰ ὅρια καὶ προκαλεῖ ὁμολογίας διὰ μέσων ἀνεπιτρέπτων, οἷον διὰ κακομεταχειρίσεως τῶν κατηγορουμένων, διὰ ραβδισμῶν, διὰ παρατεταμένης ἐξαντλητικῆς ἀνακρίσεως κ.τ.τ. Ἐνεργεῖ δὲ οὕτω ἡ Ἀστυνομία ἐκ προληπτικῶς γινομένης ἀντιδράσεως, διὰ νὰ παρουσιάσῃ δηλ. ὅσον τὸ δυνατὸν διησφαλισμένην τὴν ἀνακρινομένην ὑπόθεσιν ὅταν θὰ λάβῃ αὕτη τὴν ὁδὸν τῆς τακτικῆς ἀνακρίσεως, ὅπου ἡ ἀνάκρισις καθίσταται φανερὰ διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ ἔχει οὗτος δικαίωμα παραστάσεως μετὰ συνηγόρου. Διότι, σημειωτέον, ἐν Γαλλίᾳ, ὁ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1897 ἰσχύων νόμος περὶ φανερᾶς ἀνακρίσεως ἰσχύει μόνον ἐνώπιον τοῦ τακτικοῦ Ἀνακριτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἐνώπιον τῶν προανακριτικῶν ὑπαλλήλων. (Κατ' ἀπομίμησιν τούτου ἐγένετο ὁ παρ' ἡμῖν Νόμος Γ.Φ. τοῦ ἔτους 1910, ἀλλὰ ὑπὸ εὐρυτέραν ἔκτασιν).

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐντεῦθεν ἐμφανιζομένων ἐν τῇ δικαστηριακῇ ἀτόπων, τὸ σχέδιον κατέφυγεν εἰς τὴν ἐξῆς θεωρητικὴν κατασκευήν :

Ἡ φάσις τῆς προδικασίας διέπεται σήμερον ὑπὸ τῆς θεωρητικῆς ἀρχῆς τοῦ χωρισμοῦ τῆς διώξεως, ἐμπιστευμένης εἰς τὸν Εἰσαγγελέα, ἀπὸ τῆς ἀνακρίσεως, ἐμπιστευμένης εἰς τὸν Ἀνακριτήν. Ὁ τελευταῖος οὗτος μεριμνᾷ περὶ τῆς ἀναζητήσεως τῶν ἐνδείξεων, περὶ τῆς συλλήψεως καὶ προφυλακίσεως τοῦ κατηγορουμένου, περὶ τῆς παραπομπῆς αὐτοῦ εἰς τὸ ἀκροατήριον κλπ. Ἐνῷ ὁ νόμος ἀνέθηκεν εἰς τὸν Ἀνακριτὴν εὐρέα δικαιώματα, λόγῳ τῆς δικαστικῆς του ἱκανότητος, ἐν τούτοις ἐν τῇ πράξει ἡ δρᾶσις τοῦ Ἀνακριτοῦ εὑρίσκεται μειωμένη, ἀφ' ἑνὸς λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν σχέσεών του μετὰ τῶν ὀργάνων τῆς δικαστικῆς Ἀστυνομίας, καὶ ἐξ ἄλλου ἕνεκα τοῦ χαρακτῆρος τῆς κατ' ἀντιμωλίαν διεξαγωγῆς τῆς ἀνακρίσεως, ὃν χαρακτῆρα σὺν τῷ χρόνῳ περιεβλήθη ἡ τακτικὴ ἀνάκρισις. Κατ' ἀντίστροφον δὲ λόγον, ἡ δρᾶσις τοῦ Εἰσαγγελέως ἐν τῇ πράξει ἔχει ἐνισχυθῇ, διότι κεκτημένος οὗτος βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ Ἀνακριτοῦ, ἐν τῇ δικαστικῇ ἱεραρχίᾳ, ἔχει ἐπὶ τῆς ἀνακρίσεως βαρύνουσαν γνώμην. Ἡ ἀσυμφωνία αὕτη μεταξὺ θεωρίας καὶ πράξεως εἶναι ἐπάναγκες κατά τινα τρόπον νὰ θεραπευθῇ, διότι γίνεται παραίτιος διακινδυνεύσεως ἐφ' ἑνὸς τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς ἀνακρίσεως καὶ ἐξ ἄλλου τῶν νομίμων συνφερόντων τῶν διαδίκων. Τὸ σχέδιον ἐπιδιώκει τὸν σκοπὸν τῆς θεραπείας διά τινος ἀναστροφῆς τῶν ρόλων. Ὁ Εἰσαγγελεύς, ἐπιφορτισμένος ἤδη μὲ τὴν πρωτοβουλίαν τῆς διώξεως, θὰ ἔχῃ ἐφεξῆς καὶ τὸ βάρος τὸ τῆς ἀνακρίσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς γενικῆς ἀρχῆς, ὅτι εἰς τὸν διώκοντα προσήκει ν' ἀποδείξῃ τοὺς ἰσχυρισμούς του. Οὗτος νὰ ἐνεργῇ πάσας τὰς ἀνακριτικὰς πράξεις, ἐρεύνας, ἐξετάσεις μαρτύρων, λῆψιν ἀπολογιῶν τῶν κατηγορουμένων, προφυλάκισιν ἢ ἀπόλυσιν αὐτῶν κλπ. Ὑπεράνω ὅμως τοῦ Εἰσαγγελέως θὰ ἵσταται δικαστὴς λειτουργός, ὁ Ἀνακριτὴς (le juge de instruction), τοῦ ὁποίου ἡ ἀποστολὴ θὰ συνίσταται εἰς τὸ νὰ παρεμβαίνῃ κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως πρὸς τὸ συμφέρον τῶν διαδίκων, θὰ ἔχῃ δηλ. ἀποστολὴν ἐλεγκτοῦ τῆς ὑπὸ τοῦ Εἰσαγγελέως ἐνεργουμένης ἀνακρίσεως. Θὰ ρυθμίζῃ οὗτος τὰ παρεπίμπτοντα ζητήματα, ἐπὶ πραγματογνωμοσύνης λ. χ., θὰ ἀποφαίνεται περὶ τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως τοῦ κατηγορουμένου κ.τ.τ., τέλος, θὰ κηρύσσῃ περαιωμένην τὴν ἀνάκρισιν ἢ θὰ διατάσσῃ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς. Παύει δηλ. ὁ Ἀνακριτὴς ὢν ἀξιωματικὸς τῆς δικαστικῆς Ἀστυνομίας, διατηρεῖ ἐξ ἄλλου τὸν τίτλον αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τοῦ βαθμοῦ του καθήκοντα ὡς δικαστοῦ τῆς ἀνακρίσεως (juge de instruction).

Ἰδοὺ ἤδη καὶ οἱ παραλλήλως διὰ τοῦ αὐτοῦ σχεδίου εἰσαγόμενοι ἕτεροι νεωτερισμοὶ ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου. Ὁ ὡς ὕποπτος συλληφθεὶς

κατηγορούμενος, δὲν θὰ ἔχῃ πλέον δικαίωμα νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν συνήγορόν του, οὔτε νὰ λάβῃ γνῶσιν τῆς δικογραφίας, εἰμὴ μόνον μετὰ τὴν πρώτην (ἐνώπιον τοῦ Εἰσαγγελέως) ἀπολογίαν του. Ἡ ἀπολογία του αὕτη θὰ δύναται νὰ λάβῃ χώραν τὸ βραδύτερον δέκα πέντε (15) ἡμέρας μετὰ τὴν προσαγωγήν του (δηλ. ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν συνετάγη ἐνώπιον τοῦ εἰσαγγελέως ἡ ἔκθεσις περὶ λήψεως τῆς ταυτότητός του). Μόνον κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τοῦ εἰσαγγελέως θὰ δύναται ὁ κατηγορούμενος νὰ δέχηται ἐπισκέψεις προσώπων κλπ. Ἐνὶ λόγῳ κατὰ τὰς πρώτας 15 ἡμέρας ἀπὸ τῆς συλλήψεώς του καὶ κατ' αὐτὴν ἔτι τὴν πρώτην ἐνώπιον τοῦ εἰσαγγελέως (ἀσκοῦντος ἀνακριτικὰ πλέον καθήκοντα) ἀπολογίαν του, ὁ κατηγορούμενος θὰ διατελῇ ἐν πλήρῃ ἀπομονώσει. Μετὰ τὴν πρώτην ἀπολογίαν του, θὰ ἀπολαύῃ τῶν δικαιωμάτων τῆς φανερᾶς ἀνακρίσεως.

Διὰ τῶν μέτρων τούτων, οἱ συντάκται τοῦ σχεδίου φρονοῦν, ὅτι θεραπεύονται τὰ σημερινὰ ἄτοπα τῆς ἀσυμφωνίας, θεωρίας καὶ πράξεως ἀφ' ἑνός, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐπιτυγχάνεται ἀποφυγὴ τῆς συσκοτίσεως τῆς ἀνακρίσεως ἐκ μέρους τοῦ κατηγορουμένου. Φρονοῦν ἐπὶ πλέον, ὅτι ἡ μεταρρύθμισις αὕτη θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ ἐξαλείψῃ, ἢ τοὐλάχιστον σπουδαίως νὰ περιορίσῃ, τὰς ἐξ ἀντιδράσεως πρὸς τὰ εὐρέα δικαιώματα τοῦ κατηγορουμένου σημερινὰς προληπτικῶς γινομένας ὑπερβασίας τῆς Ἀστυνομίας.

Εἶναι περιττὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο εὑρῆκεν τόσον ἐν Γαλλίᾳ, ὅσον καὶ ἀλλαχοῦ δριμεῖς ἐπικριτάς. Τὸ κατέκριναν ὡς ἀνελεύθερον, ὡς ἀποπνέον Γερμανικὸν ναζισμόν, Ἰταλικὸν φασισμὸν καὶ Ρωσικὸν σοβιετισμόν. Λ.χ. ὁ Βέλγος σύμβουλος τῆς ἐπικρατείας Henri Buch εὑρίσκει ἐν αὐτῷ ἔμπνευσιν... τοῦ στρατηγοῦ de Qaulle καὶ προοίμιον ἐπαναστατικοῦ κινήματος. Εἰς τὰς ἐπικρίσεις ταύτας ἁπάντων ὁ κ. Bonnetieu di Ualres, λέγει μετά τινος γαλατινῆς εἰρωνείας, ὅτι τὰ περὶ ἐμπνεύσεως τοῦ στρατηγοῦ de Qaulle ἀποτελοῦν ὄντως τιμὴν διὰ τὴν ζωηρὰν φαντασίαν τοῦ ὑποθέσαντος τοῦτο κ. Buch.

Οἱ ὑποστηρικταὶ τοῦ σχεδίου ἐπικαλοῦνται τὴν Σουηδικὴν νομοθεσίαν, ἡ ὁποία διέπεται ὑπὸ ἀναλόγου διαχωρισμοῦ καθηκόντων εἰσαγγελέως καὶ ἀνακριτοῦ, ἀπό τινος δὲ ἀπόψεως καὶ τὰ Ἀγγλο-σαξωνικὰ θέσμια. Ὡς πρὸς τὸν περιορισμὸν τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατηγορουμένου, ἐπικαλοῦνται τὴν νομοθεσίαν τοῦ Λουξεμβούργου, καὶ δὴ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου τῆς 19 Νοεμβρίου 1929, κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν κατηγορούμενον νὰ ἐπικοινωνήσῃ μετὰ τοῦ δικηγόρου του, εἰμὴ μετὰ τὴν πρώτην ἐπὶ τῆς κατηγορίας ἀπολογίαν του.

Ἀνωφελὲς θὰ ἦτο νὰ ἐκταθῶ ἐπὶ τῶν ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐπὶ τοῦ θέματος «περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὴν ἀνάκρισιν» γενομένων συζητήσεων. Περιορίζομαι μόνον νὰ μνημονεύσω τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συνεδρίου, ἀποδεχθεῖσαν τὴν γνωμάτευσιν τοῦ 4ου Τμήματος ἔχουσαν οὕτω :

«Τὸ τμῆμα ἐν ὄψει τῆς εὐρύτητος τοῦ θέματος διαπιστοῖ τὴν δυσχέρειαν νὰ διαπιστώσῃ εὐχὰς γενικῆς μορφῆς.

Φρονεῖ, ὅτι ἐὰν τυχὸν ἤθελον παραχωρηθῆ νέα δικαιώματα εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ κατηγορουμένου κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἀνακρίσεως, θὰ διεκινδύνευον νὰ ἐπαυξήσουν ἐν τῇ πραγματικότητι τὴν πρακτικὴν τῶν ἀστυνομικῶν ἀνακρίσεων, ἀντιθέτως πρὸς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπόν.

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας, φρονεῖ ὅτι κύριον πρόβλημα συνίσταται εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν καταλλήλων προληπτικῶν μέτρων ἀντιδράσεως κατὰ τῶν καταχρήσεων τῶν ἀστυνομικῶν ἀνακρίσεων, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παραλύσουν πάσας τὰς ἐγγυήσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἤδη ἀναγνωρισθῆ εἰς τὴν ὑπεράσπισιν.

Γενικὰ συμπεράσματα.

Ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν τεθέντων καὶ συζητηθέντων θεμάτων εἰς τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος δύο διεθνῆ συνέδρια, ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν γενομένων συζητήσεων καὶ τῶν πορισμάτων, τῶν ὁποίων ὠχρὰν ἀπεικόνισιν ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ παρουσιάσω ἐνώ-

πιον Ὑμῶν, δυνάμεθα νὰ συναγάγωμεν φευγαλέας τινὰς γραμμὰς περὶ τῶν συγχρόνων τάσεων τοῦ ὅλου Δικαίου.

Ἐν πρώτοις, εἰς τὴν σφαῖραν τῆς διεθνοῦς ἐπικοινωνίας, παρατηρεῖται ἔκδηλος ἡ τάσις ὅπως ἐνισχυθοῦν οἱ κανόνες τοῦ διεθνοῦς δικαίου, δι' ἐπεκτάσεως ἅμα τῆς ἐννοίας καὶ τοῦ περιεχομένου αὐτοῦ, τείνοντος ὅπως καταστῇ ὑπερεθνὲς δίκαιον. Ἡ τάσις αὕτη ἐπιδιώκεται νὰ ἐπιτευχθῇ ἀμέσως μὲν διὰ τῆς καθιερώσεως καὶ ποινικῶν ἔτι κυρώσεων εἰς τινας περιπτώσεις, ὡς καὶ δι' ἱδρύσεως εἰς ἄλλας περιπτώσεις διαφόρων εἰδικῶν διεθνῶν δικαιοδοσιῶν πρὸς ἐπίλυσιν καὶ ἰδιωτικῶν διαφορῶν ἔτι μεταξὺ ἑτεροεθνῶν· ἐμμέσως δέ, διὰ τῆς προσπαθείας πρὸς ἀπόκτησιν ὁμοιομορφίας μεταξὺ τῶν διαφόρων Κρατῶν ἐπὶ κεντρικῶν ἀρχῶν καὶ ὁρισμῶν, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐχεραίνεται καὶ νὰ προωθεῖται ἡ μεταξὺ τῶν Κρατῶν καὶ τῶν ἀτόμων ἐπικοινωνία. Πολὺ περισσότερον ἢ ἄλλοτε, δὲν θὰ δύναται ἐφεξῆς τὰ Κράτη νὰ διαμορφώνουν τοὺς θεσμούς των ἐν ἀδιαφορίᾳ πρὸς τὰς πέριξ αὐτῶν ἐξελίξεις, καὶ πολὺ ἐντονώτερον ἢ ἄλλοτε θὰ ὑφίστανται τὴν ἀλληλεπίδρασιν ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν θεσμῶν των. Ἄνευ τῆς ἐνδεικνυομένης ἑνότητος τῶν νομοθεσιῶν τῶν Κρατῶν, κατὰ τὰς βασικὰς τοὐλάχιστον ἀρχάς, αἱ οἰκονομικαὶ συναλλαγαὶ καὶ αἱ ἄλλαι ἐπικοινωνίαι μεταξὺ τῶν Κρατῶν καὶτῶν Λαῶν δύνανται νὰ παρακωλυθοῦν, κατὰ τρόπον δυνάμενον ἐνίοτε νὰ παραβλάψῃ καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν στοιχειώδη εὐημερίαν τῶν κατοίκων Χώρας τινός.

Ἀναφορικῶς ἤδη πρὸς τὰ ἐσωτερικὰ τῶν Κρατῶν δίκαια, ἀναφορικῶς ὡς πρὸς τὰ ἀτομικὰ δικαιώματα, ἀφορμὴν λαμβάνοντες ἐκ τοῦ περιεχομένου ἐνίων ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὰ συνέδρια ταῦτα θεμάτων, ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῶν γενομένων συζητήσεων καὶ εἰδικώτερον ἐκ τοῦ πρὸ ὀλίγου μνησθέντος θέματος περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ κατηγορουμένου ἐνώπιον τοῦ ἀνακριτοῦ καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφάσεως τοῦ διεθνοῦς συνεδρίου, ἀγόμεθα εἰς τὸ νὰ διαπιστώσωμεν ἀφ' ἑνὸς μίαν προσπάθειαν πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἐγγυήσεων τῆς προστασίας αὐτῶν καὶ ἐξ ἄλλου παραλλήλως μίαν νεωτέραν γενικὴν τάσιν πρὸς ἀναχαίτησιν ἐκ τοῦ κατηφόρου, πρὸς τὸν ὁποῖον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐφέρετο ἡ συνεχῶς ἐπαυξανομένη προστασία τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, ἡ ἀπὸ τῆς γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως ἕλκουσα τὴν ἀφετηρίαν. Ἡ νεωτέρα αὕτη στροφὴ ἀποβλέπει εἰς μίαν ἀποτελεσματικωτέραν περιφρούρησιν τοῦ Κοινωνικοῦ συνόλου ἔναντι τῆς ἀπειλῆς ὑπὸ τῶν ἐγκληματιῶν τοῦ κοινοῦ δικαίου. Ἡ στροφὴ αὕτη ἐξηγεῖται, ἀφ' ἑνὸς ἐκ τοῦ ὅτι—ὡς λέγει καὶ ὁ Montescqieu εἰς τὸ ἔργον του Esprft des lois—εἰς τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται τὸ νὰ καταχρᾶται συνήθως τῆς δυνάμεως, ἐπομένως καὶ τῶν δικαιωμάτων τὰ ὁποῖα ἀποκτᾷ, διὸ παρίσταται ἑκάστοτε ἀνάγκη χαλιναγωγήσεώς τινος· αἱ τεχνικαὶ πρόοδοι ἐξ ἄλλου παρέσχον εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀτόμου πολὺ πλείονα ἢ ἄλλοτε μέσα ἐπιβουλῆς κατὰ τοῦ πλησίον, συντρεχούσης δὲ καὶ τῆς μεταπολεμικῆς κακοδαιμονίας, κατέστησαν τὸ ἄτομον πλέον ἐπίφοβον ἢ ἄλλοτε ἔναντι τοῦ Συνόλου. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικὸν ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἐξ ἀντιδράσεως ἐπελθοῦσα ἀναστροφὴ τῶν ἰδεῶν εἰς ἐπιστήμονας τοῦ ἐλευθέρου Κόσμου, ἔφθασε μέχρις ἀκροτήτων ἐκεῖ ὅθεν προῆλθεν ἡ ἐπὶ ἕνα καὶ ἥμισυ αἰῶνα δεσπόσασα τοῦ πεπολιτισμένου Κόσμου διακήρυξις τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀτόμου, ἀπὸ τὴν φιλελευθέραν δηλ. Γαλλίαν.

Εἰς τὴν ἡμετέραν εὐδαίμονα Χώραν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ ἀρχαὶ καὶ τὰ συστήματα εἶναι πράγματα ἀπεχθῆ, δὲν δυνάμεθα μ' ὅλα ταῦτα νὰ διαπιστώσωμεν ἀκρότητας ἐξ ἀντιδράσεως εἰς τό, λίαν ἐνδιαφέρον ἄλλως τε, κεφάλαιον τοῦτο. Πρέπει δὲ νὰ κατεχώμεθα ἀπὸ ἐθνικὴν ὑπερηφάνειαν, διότι παρ' ὅλας τὰς ἀντιξόους περιστάσεις, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ βλαστήσουν εἰς τὰ πνεύματα τῶν Ἑλλήνων ἐπιστημόνων, οὐδὲ νὰ καρποφορήσουν ὑπὸ τὸν γλαυκὸν τῆς Ἀττικῆς οὐρανὸν ὑπερβολαί, παρορῶσαι τὴν ἀνεκτίμητον ἀξίαν τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος.

Χ. ΓΙΩΤΗΣ

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ
ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΣ

Ὑπὸ τοῦ Ὑποδιευθυντοῦ τοῦ
Ἀστυνομικοῦ Ἐργαστηρίου τῆς Lyon,
κ. JACQUES LOCARD

Προϊστάμενος Ἐργαστηρίου, ἴσως ὀλίγον σκεπτικιστής, θὰ κατέτασσε τοὺς Ἀστυνομικοὺς ἢ τοὺς Δικαστικοὺς διὰ τοὺς ὁποίους ἐνήργει δικαστικὰς πραγματογνωμοσύνας εἰς δύο κατηγορίας.

Εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἀποδίδουν εἰς τὸ πρόσωπόν του μαγικὰς ἱκανότητας καὶ θεωροῦσι τοῦτον ἱκανὸν νὰ διαλευκάνῃ καὶ τὴν πλέον σκοτεινὴν καὶ περίπλοκον ὑπόθεσιν διὰ θαυματουργῶν ἀναλύσεων καὶ εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι καταδικάζουν ἐν τῷ συνόλῳ ἅπασαν τὴν ἐπιστημονο-τεχνικὴν Ἀστυνομίαν, μὲ τὴν σκέψιν ὅτι «Ὅταν ἡ ἐπιστήμη προχωρεῖ κατὰ ἓν βῆμα, ἡ ἀλήθεια ὑποχωρεῖ κατὰ δύο».

Ἀναμφιβόλως δὲν πρέπει νὰ γενικεύσωμεν τὴν μὴ κατανόησιν ταύτην τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἀστυνομίας, παρ' ἐκείνων οἵτινες θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπωφεληθοῦν ἐξ αὐτῆς, ἀλλ' εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ ἑρμηνεία τῶν ἀποτελεσμάτων μιᾶς ἀναλύσεως δὲν εἶναι πάντοτε πρᾶγμα εὔκολον, ἡ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀμέσως ἐφικτή.

Ἐὰν μερικαὶ ἀποδείξεις, (π.χ. ἡ ἐξακρίβωσις τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων ἡ ὁποία κυρίως ἄλλοτε ἦτο πολὺ ἐν χρήσει, σήμερον δὲν εἶναι ὀλιγώτερον καὶ τοῦτο διότι ἡ δοθεῖσα μεγίστη δημοσιότης εἰς τὴν δακτυλοσκοπίαν ἐπέτρεψε εἰς τοὺς κακοποιοὺς νὰ λάβωσι τὰς προφυλάξεις των καὶ κατέστησε σχεδὸν ἀνέφικτον τὴν ἀναζήτησιν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων ἐπὶ τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος ἢ διὰ νὰ ἀναφέρω ἔτι προσφορώτερον παράδειγμα, ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ταυτότητος ἑνὸς πυροβόλου ὅπλου), ἄγουσιν εἰς ἀποτελέσματα ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰ ἄτινα ἐλλείψει παντὸς ἄλλου στοιχείου δύνανται νὰ προκαλέσουν σύγχυσιν εἰς τὸν κακοποιόν, μερικαὶ ἐν τούτοις πραγματογνωμοσῦναι καταλήγουσιν ἀντιθέτως εἰς συμπεράσματα ἄτινα εἶναι σκόπιμον νὰ ἑρμηνευθῶσιν ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰ λοιπὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀνακρίσεως.

Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν ὑποθέσεων θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἐπιμείνω ἐνταῦθα.

Ἀναμφιβόλως, θὰ ὑπῆρχε μία λύσις ἁπλῆ, ἥτις θὰ συνίστατο εἰς τὴν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἀπόρριψιν πάσης ἀναλύσεως τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα δὲν θὰ παρεῖχεν ἀπόλυτον βεβαιότητα.

Πρέπει λοιπὸν ὀχυρούμενοι ὄπισθεν τοῦ φάσματος τῆς δικαστικῆς πλάνης νὰ παραιτηθῶμεν τῆς ἐξακριβώσεως τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἑνὸς κατηγορουμένου ὑπὸ τὴν πρόφασιν, ὅτι ἓν θετικὸν ἀποτέλσμα δὲν ἀποτελεῖ μίαν ἀπόλυτον ἀπόδειξιν;

Θὰ ἐκθέσωμεν ἐν τούτοις κατωτέρω περίπτωσιν καθ' ἣν πραγματογνωμοσύνη γενομένη ἐπὶ τριχῶν, ἐπέτρεψε ν' ἀποδειχθῇ ἡ ἐνοχὴ τοῦ δράστου ἐπισύρασα οὕτω τὴν καταδίκην αὐτοῦ.

Οἱ σύζυγοι Raymond, κάτοικοι τῆς Villefranche-sur-Saône, εὑρέθησαν δολοφονημένοι μίαν πρωΐαν ἐντὸς τοῦ δωματίου των. Μεγάλη ἀκαταστασία καὶ παραβιασθέντα ἔπιπλα κατεδείκνυον ὅτι τὸ κίνητρον τοῦ ἐγκλήματος ἦτο ἡ κλοπή. Ἐφαίνετο ὅτι ὡς εἴσοδος εἶχε χρησιμεύσει τὸ παράθυρον τοῦ δωματίου. Ἴχνη ἐλαστικῶν τροχοφόρων ἐντὸς τῆς αὐλῆς ἐπέτρεπον τὴν σκέψιν ὅτι οἱ κακοποιοὶ ἦσαν δύο τὸν ἀριθμὸν καὶ εἶχον διαφύγει διὰ ποδηλάτου. Ἡ ἀναζήτησις δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων ἐντὸς τοῦ δωματίου δὲν ἔδωκεν ἀποτελέσματα, μερικὰ δὲ ἴχνη ἀποτυπωμάτων αἱματωμένων χειρῶν ἐστεροῦντο θηλοειδῶν γραμμῶν πρὸς παραβολήν. Ἀντιθέτως, ἐντὸς τῆς αὐλῆς ἀνευρέθη ἀεραντλία ποδηλάτου, ἡ ὁποία κατὰ πᾶσαν

πιθανότητα εἶχε πέσει ἐκ τοῦ ποδηλάτου τοῦ ἑνὸς τῶν κακοποιῶν. Ἡ ἀεραντλία εἶχε ἀποτυπώματα ὄχι πλήρη ἀλλὰ πολὺ καθαρὰ καὶ δυνάμενα ἄριστα νὰ ἀναζητηθῶσι. Ἡ ἀεραντλία συνεσκευάσθη ἐπιμελῶς διὰ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πιεστήριον· ἀφ' ἑτέρου δέσμη τριχῶν (τούφα) περισυλλεγεῖσα ἐκ τῆς συνεσφιγμένης παλάμης τῆς χειρὸς τοῦ θύματος Raymond παρελήφθη ὁμοίως καὶ διεφυλάχθη.

Κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς ἐπιστροφῆς, ὁ Ἀστυνόμος τῆς μηχανοκινήτου Ὑπηρεσίας, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὴν ἀνάκρισιν, ἀνεκοίνωσεν εἰς τοὺς βοηθοὺς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Ἐργαστηρίου κατάλογον κακοποιῶν, οἱ ὁποῖοι ἦτο πιθανὸν νὰ ἔδρων ἀπό τινος χρόνου εἰς τὴν περιοχὴν ἐκείνην καὶ τῶν ὁποίων τὰ ἀποτυπώματα θὰ ἦτο ἐπωφελὲς νὰ παραβληθῶσι μετὰ τῆς ἀεραντλίας. Μόλις ἐπέστρεψαν εἰς Lyon, προέβησαν εἰς τὴν ἀναζήτησιν τῶν δακτυλοσκοπικῶν δελτίων εἰς τὰς συλλογὰς καὶ μεθ' ἱκανοποιήσεως διεπίστωσαν ὅτι τὰ ἀποτυπώματα τοῦ κατηγορουμένου διὰ τὸ ἔγκλημα συνέπιπτον τελείως μετὰ τῶν τοῦ ἑνὸς ὀνόματι Gorgier.

Τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο ἀνακοινωθὲν εἰς τὴν μηχανοκίνητον Ἀστυνομίαν, ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς ἀνακριτὰς νὰ συμπεράνωσιν ὅτι τὸ ἔγκλημα εἶχε κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἐκτελεσθῆ ὑπὸ δύο ἀτόμων καταδικασθέντων καὶ ἄλλοτε : Ὠνομάζοντο οὗτοι Pinet καὶ Gorgier, προσφάτως ἐξελθόντες τῶν φυλακῶν καὶ δρῶντες πάντοτε ἐν συνεργασίᾳ. Ἀπέμεινε νὰ ἐπιτευχθῆ ἡ σύλληψίς των. Ἡ ἀναζήτησις καὶ ἡ καταδίωξίς των ὑπῆρξε περιπετειώδης. Ἐν τέλει ἡ σύλληψίς των ἔλαβε χώραν ἐν Μασσαλίᾳ, ἀλλὰ αὕτη δὲν ἐπραγματοποιήθη ἀναιμάκτως. Δὲν ἐθρηνήσαμεν ἀπωλείας ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῆς Ἀστυνομίας, ἀλλ' ὁ Pinet ἐφονεύθη, τοῦ Gorgier συλληφθέντος.

Ὁ Gorgier μετεχειρίσθη ἁπλοῦν σύστημα ὑπερασπίσεως. Τοῦτο συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐπιρρίπτῃ τὴν ἐνοχὴν καὶ τὴν εὐθύνην ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν θανόντα συνένοχόν του. Δὲν ἠδύνατο βεβαίως ν' ἀρνηθῇ τὴν παρουσίαν του εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐγκλήματος, ἀφοῦ εἶχεν ἐξακριβωθῆ ἡ ταὐτότης του διὰ τοῦ ἀποτυπώματος τῆς ἀεραντλίας, ἀλλ' ἰσχυρίζετο ὅτι ὁ ρόλος τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν εἰς τὸ ἔγκλημα εἶχε περιορισθῆ εἰς τὸ νὰ παραφυλάττῃ ἐντὸς τῆς αὐλῆς. Ἀντιθέτως ὁ Pinet, διασκελίσας τὸ παράθυρον τοῦ πρώτου πατώματος, ἀφῄρει τὰ χρήματα καὶ κοσμήματα μέχρις οὗ ἀντιληφθεὶς ὅτι κατελαμβάνετο ἐπ αὐτοφώρῳ, ἠναγκάσθη νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν δύο γερόντων.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ἐθεωρήθη ἀπαραίτητον, ὅπως προσαχθῇ τὸ πόρισμα τῆς πραγματογνωμοσύνης. Ἐπρόκειτο νὰ διευκρινισθῇ εἰς ποῖον ἀνῆκεν ἡ δέσμη τῶν τριχῶν, ἥτις εὑρέθη ἐντὸς τῆς χειρὸς τοῦ Raymond. Ἦτο φυσικὸν νὰ ὑποθέσῃ τις ὅτι προήρχετο ἀπὸ τὸν φονέα του. Πρὸς μείζονα βεβαιότητα διετάχθη ἡ ἐκταφὴ τῶν δύο θυμάτων καὶ μετ' ἐξακρίβωσιν εὑρέθη ὅτι αἱ εἰς τὴν χεῖρα τοῦ θύματος εὑρεθεῖσαι τρίχες δὲν ἀνῆκον οὔτε εἰς τὸν Paymond οὔτε εἰς τὴν σύζυγόν του. Κατόπιν ἐλήφθησαν τρίχες τοῦ Pinet καὶ τοῦ Gorgier καὶ μετὰ σύγκρισιν ἐξηκριβώθη ὅτι αἱ θεωρούμεναι ὡς τρίχες τοῦ δράστου εἶχον ὅλα τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν τριχῶν τοῦ Gorgier, ὡς πρὸς τὴν διάμετρον, μυελικὸν δείκτην, χρῶμα, ἀπαλότητα καὶ σχῆμα τῆς ρίζης καὶ οὐδόλως συνεφώνουν πρὸς τὰς τοῦ Pinet.

Αἱ πρῶται ἦσαν κασταναί, ὑπέρυθροι καὶ λεπταί, αἱ δὲ δεύτεραι μαῦραι καὶ παχεῖαι. Τοιουτοτρόπως τὸ σύστημα ὑπερασπίσεως τοῦ Gorgier κατέρρευσε διὰ τῆς πραγματογνωμονύσης ταύτης. Ἡ πλήρης ἀπόδειξις τῆς ἐνοχῆς του εἶχε πραγματοποιηθῆ.

Γενικῶς δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι ἡ ἐξέτασις τῶν τριχῶν, μόνον εἰς ἀρνητικὰς περιπτώσεις δίδει ἀπόλυτα ἀποτελέσματα, ἐνῷ εἰς τὰς θετικὰς τοιαύτας δυνάμεθα νὰ ὁμιλῶμεν μόνον περὶ πιθανοτήτων.

Κατὰ τὴν ὑπόθεσιν Pinet καὶ Gorgier δὲν πρέπει νὰ δεχθῶμεν ὡς σοβαρὸν στοιχεῖον τῆς κατηγορίας τὴν πιστοποίησιν ὅτι αἱ εὑρεθεῖσαι τρίχες ἀνῆκον εἰς τὸν Gorgier, ἀλλ' ὅτι διὰ τῆς διενεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης ἀπεκλείετο ἡ ἐκδοχὴ ὅτι αἱ τρίχες ἀνῆκον εἰς τὸν Pinet.

Συνεπῶς τὶ πρέπει νὰ σκεφθῇ τις περὶ τῆς πραγματογνωμοσύνης τῶν τριχῶν εἰς τὰς δίκας, καθ' ἃς δὲν θὰ ἐπρόκειτο πλέον νὰ καταμερίσῃ τὴν εὐθύνην μεταξὺ πολλῶν κακοποιῶν καὶ νὰ ἐκλέξῃ ἓν σύστημα ὑπερασπίσεως, ἀλλὰ μόνον νὰ καθορίσῃ ἐάν, ναὶ ἢ ὄχι, ὁ ὕποπτος δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἔνοχος.

*

Μία κλασσικὴ περίπτωσις εἶναι ἡ τοῦ θανατηφόρου δυστυχήματος δι' αὐτοκινήτου μεθ' ὃ ὁ ὁδηγὸς ἐξαφανίζεται μετὰ τοῦ ὀχήματος. Μετὰ τὸ δυστύχημα ἀνευρίσκονται τρίχες ἐπὶ ἑνὸς προφυλακτῆρος ἢ ὑπὸ τὸ πτερύγιον τροχοῦ ἑνὸς ὑπόπτου ὀχήματος. Αὗται πρόκειται νὰ συγκριθῶσι μὲ τὰς τοῦ θύματος. Ἂς σημειώσωμεν ἐν πρώτοις ὅτι ἡ παρουσία τριχῶν ἐπὶ ὡρισμένων μερῶν ἑνὸς αὐτοκινήτου δὲν δηλοῖ κατ' ἀνάγκην ὅτι τοῦτο προεκάλεσε καὶ δυστήχημα. Αἱ τρίχες δύνανται κάλλιστα νὰ ἔχουν ἀφεθῇ ὑπὸ τοῦ αὐτοκινητιστοῦ ὅστις διωλίσθησεν ὑπὸ τὴν ἅμαξάν του δι' ἐπιδιόρθωσιν. Ἡ ὕπαρξις αἵματος ἢ ἐγκεφαλικῶν οὐσιῶν θὰ ἦτο πολὺ σημαντικωτέρα ἔνδειξις. Ἀλλ' ἂς λάβωμεν τὴν περίπτωσιν ὅπου δὲν θὰ ὑπῆρχον εἰμὴ μόνον τρίχες τινές. Θὰ τὰς συγκρίνωμεν βεβαίως μὲ τὰς τοῦ θύματος. Ἔχω τὴν γνώμην ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πραγματογνωμοσύνης εἶναι χρήσιμον, ἀλλ' ὅτι καθίσταται ἄκρως ἐπικίνδυνον, ἐὰν τὰ ἐξ αὐτῆς ἀποτελέσματα ἑρμηνευθῶσιν ἐσφαλμένως. Καὶ ἐὰν μὲν ἡ ἐξέτασις εἶναι ἀρνητικὴ δὲν εἶναι δυσχερὴς ἡ πραγματογνωμοσύνη καὶ τὸ ἐπιχείρημα καταπίπτει, ἐὰν ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐξακριβώσεως παρέχῃ θετικὸν ἀποτέλεσμα, θὰ ὑπάρξῃ πιθανότης κατηγορίας κατὰ τοῦ αὐτοκινητιστοῦ, τὴν ὁποίαν ὅμως θὰ ἐπιφυλαχθῶμεν νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἐπαρκῆ, διὰ ν' ἀπδείξωμεν τὴν ἐνοχήν του. Ἡ ἔνδειξις αὕτη δὲν ἔχει ἄλλην ἀξίαν ἐκείνης ἡ ὁποία θὰ προέκυπτεν, παραδ. χάριν, ἀπὸ μίαν σύμπτωσιν τοπικὴν ἢ χρονικήν. Ἡ πραγματογνωμοσύνη αὐτὴ δὲν ἐνέχει ἐνδιαφέρον εἰμὴ ἐὰν δύναται νὰ προστεθῇ εἰς ἄλλα στοιχεῖα ἀποδείξεως διὰ νὰ σχηματίσῃ ἓν σύνολον.

Πρέπει λοιπὸν νὰ προφυλαχθῇ τις ἀπὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν «χιμαιρικὴν σκέψιν». Τὸ γεγονὸς ὅτι μία ἀπόδειξις προέρχεται ἀπὸ ἓν Ἐργαστήριον δὲν σημαίνει ὅτι κατ' ἀνάγκην εἶναι καὶ ἀπόλυτος, ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον τοποθετεῖ τὴν ἀπόδειξιν ταύτην εἰς πλεονεκτικὴν θέσιν ἔναντι τῆς διὰ μαρτύρων τοιαύτης, εἶναι τὸ ὅτι δυνάμεθα, εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις πραγματογνωμοσυνῶν, νὰ εὕρωμεν πόσαι πιθανότητες πλάνης ὑπάρχουσι καὶ νὰ τὰς λάβωμεν ὑπ' ὄψιν. Τοῦτο ὀφείλομεν νὰ μὴ λησμονῶμεν ὅταν ἑρμηνεύωμεν τὸ ἀποτέλεσμα μιᾶς πραγματογνωμοσύνης. Μία ἐξακρίβωσις ὁμάδος αἵματος, σπέρματος ἢ σιέλου δὲν δίδει εἰμὴ μόνον πιθανότητας καὶ ὄχι βεβαιότητας, παρὰ εἰς τὰς ἀρνητικὰς περιπτώσεις.

*

Περιοριζόμενος εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν τριχῶν, θὰ ἐπεθύμουν ν' ἀναφέρω μίαν πραγματογνωμοσύνην, καθ' ἣν τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν κατ' εὐτυχῆ σύμπτωσιν ἀρνητικά, διότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει αἱ συνέπειαι θὰ ἦσαν ἀσφαλῶς ἀξιοθρήνητοι.

Εἷς ἠλεκτρικὸς μετασχηματιστὴς κατεστράφη ἐξ ἐκρήξεως συνεπείᾳ «σαμποτὰζ» εἰς τὰ περίχωρα τῆς Lyon. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἔκρηξιν, ἀστυνομικὸς ἐσταμάτησεν ἕνα ποδηλάτην μὲ αἱματωμένον πρόσωπον ἀπομακρυνόμενον ταχέως ἐκ τοῦ τόπου τῆς καταστροφῆς. Οὗτος ἐβεβαίωσε ὅτι δὲν εἶχε καμμίαν σχέσιν μὲ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἐκρήξεως, διὰ δὲ τὸ τραῦμα του, ἔδωκε τὴν ἐξήγησιν ὅτι προῆλθε ἐκ πτώσεώς του ἐκ τοῦ ποδηλάτου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ περιπάτου του. Ἐπειδὴ ὅμως αἱ ἐξηγήσεις του δὲν ἐφάνησαν ἱκανοποιητικαί, ἐτέθη ὑπὸ κράτησιν.

Ἐπὶ τοῦ τόπου τῆς ἐγκληματικῆς ἐπιχειρήσεως εὑρέθη σκοῦφος πιθανῶς ἀπολεσθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐμπρηστοῦ. Κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ σκούφου ἀνευρέθησαν δύο τρίχες.

Ἐξηκριβώθη κατ' ἀρχὰς ὅτι ὁ σκοῦφος πρασηρμόζετο ἄριστα εἰς τὴν κεφαλὴν τοῦ ποδηλατιστοῦ, ἀπεφασίσθη δὲ κατόπιν τούτου νὰ ἐξακριβωθῇ ἐὰν αἱ περισυλ-

λεγεῖσαι τρίχες ἀνῆκον εἰς αὐτόν. Ὁ κρατούμενος ὡδηγήθη εἰς τὸ ἐργαστήριον καὶ ἐγένετο δειγματοληψία τριχῶν ἐκ τῆς κεφαλῆς του. Ἀμέσως ἐνηργήθη πραγματογνωμοσύνη καὶ τὸ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα δοθὲν αὐθημερὸν εἰς τὸν Ἀστυνόμον τὸν ἐπιφορτισμένον μὲ τὴν ἀνάκρισιν, ἐπέτρεψε τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ὑπόπτου.

Ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν, πολλοὺς μῆνας ἀργότερον, νὰ συναντήσω τὸν ἴδιον τοῦτον ἄνθρωπον, ὄχι πλέον ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου μου, ἀλλὰ ἐντὸς αἰθούσης ὑποδοχῆς εἰς οἰκίαν φίλων καὶ νὰ δυνηθῶ οὕτω νὰ γνωρίσω τὰς σκέψεις του ἐπὶ τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖον τῷ συμπεριεφέρθη ἡ Ἀστυνομία.

Ἡ ἀντιπαράστασις αὐτὴ τοῦ πραγματογνώμονος μετὰ τοῦ προσώπου εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἐγένετο ἡ πραγματογνωμοσύνη δὲν ὑπῆρξεν ἄνευ ἐνδιαφέροντος. Ὀλίγον πρὸ τοῦ γεύματος, ὁ οἰκοδεσπότης μὲ παρουσίασεν εἰς τὸν κύριον Χ. Διευθυντὴν τῆς Credit-Lyonnais. Ἀλλὰ ἡ χειραψία μου ἔμεινεν ἀναπάντητος, ἐνῷ ὁ κύριος Χ. μὲ παρετήρησε κατὰ πρόσωπον μὲ ὕφος μᾶλλον σκυθρωπόν, τὸ ὁποῖον ἤρχετο εἰς ἀντίθεσιν μὲ τὸ περιβάλλον τῆς οἰκίας, κατέληξε δὲ εἰπών : «Μοῦ φαίνεται ὅτι σᾶς γνωρίζω ἤδη». Προσέθεσε δὲ εἰς τόνον ξηρόν : «Δὲν εἶσθε σεῖς ποὺ μὲ εἴχατε στερήσει μερικῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς μου κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς αὐθαιρέτου συλλήψεώς μου;». Πράγματι, τώρα τὸ ἐνθυμοῦμαι» ἀπήντησα. «Σᾶς ἐτυράννησα ὀλίγον κατὰ τὴν ἀπόσπασιν μερικῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς σας. Ἀλλὰ» προσέθεσα μὲ τὸ πλέον φιλόφρον ὕφος μου, «θὰ εἴχατε ἄδικον νὰ εἶσθε θυμωμένος ἐναντίον μου, διότι χάρις εἰς τὴν πραγματογνωμοσύνην μου ὅλαι αἱ καθ' ὑμῶν ὑπόνοιαι ἤρθησαν καὶ ἀφέθητε ἀμέσως ἐλεύθερος». «Ἀναμφιβόλως, ἀλλά, παρ' ὅλα ταῦτα, οἱ τρόποι αὐτοὶ ἐνεργείας τῆς Ἀστυνομίας εἶναι ἀχαρακτήριστοι». Ὀφείλω νὰ προσθέσω, ὅτι πᾶν ἴχνος κακῆς διαθέσεως ἐξηφανίσθη ἀπὸ τοῦ προσώπου τοῦ τραπεζίτου ἐντὸς ἐλαχίστου διαστήματος καὶ εἰς τὸ τέλος τῆς ἑσπερίδος, ἀπεχωρίσθημεν πολὺ καλοὶ φίλοι. Πολλάκις ἐσκέφθην ἐπὶ τοῦ περιστατικοῦ τούτου καὶ ἠσθάνθην τρόμον σκεπτόμενος ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ εἶναι ἡ ἀγανάκτησις τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ἤδη ἐξαγριωμένου λόγῳ ἀδίκου συλλήψεως, ἐὰν ἡ τύχη εἶχε θελήσει ὥστε τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν τριχῶν του νὰ συμφωνήσουν μὲ τὰ τῶν τριχῶν τῶν εὑρεθέντων ἐντὸς τοῦ σκούφου. Οἱαιδήποτε καὶ ἂν ἦσαν αἱ προφυλάξεις τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανον κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ πορίσματος τῆς ἐκθέσεώς μου, διὰ νὰ καταδείξω ὅτι ἡ ταυτότης ἦτο μόνον πιθανή, μία ὁριστικὴ περιφρόνησις διὰ τὴν Ἐπιστημονικὴν Ἀστυνομίαν, θὰ ἀπέμενεν εἰς τὸν νοῦν του.

Εἶναι λοιπὸν τόσον δύσκολον εἰς ἕνα πραγματογνώμονα νὰ ἐκφέρῃ σαφῶς τὴν γνώμην του ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ ἐπιτευχθέντος πορίσματος ἕνα εἷς δικαστής, ἀκόμη καὶ μὴ γνώστης τῶν ἐπιστημονικῶν ζητημάτων, δυνηθῇ νὰ γνωρίζῃ τὸν βαθμὸν τῆς βεβαιότητος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δύναται νὰ στηριχθῇ.

Θὰ δοκιμάσωμεν νὰ καταστήσωμεν ἀντιληπτὴν δι' ἀριθμῶν τὴν δυσκολίαν ταύτην. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι μία ἀνάλυσις κηλίδος αἵματος καθορίζει ὅτι ὁ δολοφόνος ἀνήκει εἰς τὴν ὁμάδα ABN. Γνωρίζομεν ὅτι ἄτομα ἀνήκοντα εἰς τὴν ὁμάδα ταύτην ὑπάρχουσι κατ' ἀναλογίαν ἕν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν. Ἐκ τῆς ἀναλύσεως τοῦ αἵματος ἑνὸς κατηγορουμένου προκύπτει ὅτι οὗτος ἀνήκει ἀκριβῶς εἰς τὴν ὁμάδα ABN. Πρέπει νὰ συμπεράνωμεν ἐξ αὐτοῦ ὅτι ὑπάρχει πιθανότης 99 ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ὅτι τὸ ἄτομον τοῦτο εἶναι ὁ δολοφόνος; Προφανῶς ὄχι. Τότε ποία εἶναι ἡ ἀκριβὴς πιθανότης; Θὰ ἴδωμεν ἀμέσως ὅτι τοῦτο ἐξαρτᾶται ἀπὸ συνθήκας ξένας πρὸς τὴν πραγματογνωμοσύνην.

Ἐὰν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τὸ ὁποῖον ἐνεργοῦμεν λῆψιν αἵματος εἶχεν ἐκλεγῇ ἀπολύτως εἰς τὴν τύχην, θὰ ὑπῆρχεν ἐκ τῶν προτέρων καὶ πρὸ τῆς πραγματογνωμοσύνης, μία πιθανότης ἐπὶ δύο δισεκατομμυρίων νὰ εἶναι τὸ πρόσωπον τοῦτο ὁ δολοφόνος, διότι τὸ σύνολον τοῦ ἐπὶ τῆς γῆς πληθυσμοῦ εἶναι περίπου δύο δισεκατομμύρια. Μετὰ τὴν πραγματογνωμοσύνην ἡ πιθανότης εἶναι μία ἐπὶ 20 ἑκατομμυρίων, ἀφοῦ

ὑπάρχουσι ἑκατὸν φορὰς ὀλιγώτερα ἄτομα τὰ ὁποῖα ἀνήκουσι εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὁμάδα. Μία τοιαύτη πιθανότης δὲν εἶναι βεβαίως ἀρκετὴ διὰ νὰ ἐπισύρῃ μίαν καταδίκην.

Ἂς ὑποθέσωμεν τώρα ὅτι τὸ ἔγκλημα ἔλαβεν χώραν ἐπὶ ἑνὸς πλοίου ὅπου ὑπῆρχον χίλια πρόσωπα. Εἷς ἐπιβάτης λαμβανόμενος εἰς τὴν τύχην ἔχει πιθανότητα μίαν ἐπὶ χιλίων νὰ εἶναι ὁ δολοφόνος. Ἀλλὰ μετὰ τὴν πραγματογνωμοσύνην, ἐὰν ἀνήκῃ εἰς τὴν ὁμάδα ABN αἱ πιθανότητες θὰ περιορισθοῦν εἰς μίαν ἐπὶ δέκα.

Ἂς περιορίσωμεν περισσότερον τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἂς δεχθῶμεν ὅτι ἐκ τῶν προτέρων ὑπάρχει πιθανότης μία ἐπὶ δύο νὰ εἶναι τὸ ἄτομον ὁ ἔνοχος. Ἐννοεῖται ὅτι θὰ δεχθῶμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει δεύτερος ὕποπτος, ὅστις ὡς μὴ ἀνήκων εἰς τὴν ἰδίαν ὁμάδα αἵματος ἀποκλείεται αὐτομάτως, δυνάμεθα δὲ οὕτω νὰ ἐπιρρίψωμεν μετὰ πλείονος βεβαιότητος τὴν εὐθύνην ἐπὶ τοῦ πρώτου. Ποία πρόκειται νὰ εἶναι ἡ πιθανότης κατόπιν πραγματογνωμοσύνης ἐὰν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἄτομον ἀνήκῃ εἰς τὴν ὁμάδα ABN; Ὁ ὑπολογισμὸς δεικνύει ὅτι ὑπάρχουσι πιθανότητες 199 ἐπὶ τῶν 200 νὰ εἶναι ὁ ἔνοχος. Ἐὰν τέλος ὑπῆρχον πρὸ τῆς πραγματογνωμοσύνης 9 πιθανότητες ἐπὶ 10 ὅτι ὁ ὕποπτος εἶναι ὁ δολοφόνος, εἷς νέος ὑπολογισμὸς καταδεικνύει ὅτι ὑπάρχουσιν 999 πιθανότητες ἐπὶ χιλίων μετὰ τὴν πραγματογνωμοσύνην ὅτι τὸ ἄτομον εἶναι ὁ ἔνοχος.

Τὸ παράδειγμα τοῦτο δύναται νὰ φαίνηται περίπλοκον, οἱ δὲ ἀριθμοὶ ἀνιαροί, ἐξέλεξα ὅμως μίαν περίπτωσιν σχετικῶς σαφῆ, καθ' ἣν ἠδύνατό τις νὰ ἐκφράσῃ τὰς πιθανότητας κατὰ ἕνα τρόπον ἀκριβῆ. Τουναντίον ὅμως πῶς νὰ ἐκφράσῃ τις τὸν βαθμὸν βεβαιότητος, ὅστις ἐπετεύχθη μὲ μίαν ἀνάλυσιν μελάνης, μίαν πραγματογνωμοσύνην κονιορτοῦ, μίαν ἐξέτασιν ἰχνῶν ὀδόντων; Φρονοῦμεν ὅτι πᾶσα πραγματογνωμοσύνη ἀπὸ τὴν ὁποίαν δὲν θὰ ἔδει νὰ ἐξαχθῇ εἷς χαρακτηρισμός, θὰ ἔπρεπε νὰ περιορισθῇ εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀρνητικῶν στοιχείων, ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἐνέχουσι μίαν ἀξίαν ἀπόλυτον καὶ δύνανται νὰ ἐπιτρέψωσι τὴν ἐκλογὴν μεταξὺ πολλῶν ὑπ' ὄψιν συστημάτων καὶ κυρίως τὸν ἔλεγχον τῆς ἀληθείας τῶν ἰσχυρισμῶν ἑνὸς κατηγορουμένου.

Ἐὰν κατ' ἐξαίρεσιν θὰ ἤθελέ τις νὰ κάμῃ χρῆσιν τοῦ εἴδους τοῦ θετικοῦ συμπεράσματος διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας, εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητον ὅπως ὑπάρξῃ μεταξὺ τοῦ δικαστοῦ καὶ τοῦ πραγματογνώμονος μία συνεργασία στενωτέρα κυρίως ἐκείνης ἡ ὁποία προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀνταλλαγὴν μιᾶς ἐντολῆς καὶ μιᾶς ἐκθέσεως· ὁ πραγματογνώμων θὰ πρέπῃ νὰ ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσίν του τὸν πλήρη φάκελλον τῆς ὑποθέσεως διὰ νὰ σχηματίσῃ μίαν γενικὴν γνώμην ἐπὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀποδείξεων τῶν στηριζομένων κατὰ τοῦ κατηγορουμένου.

Ὀλυμπία

τὸ αἰώνιο φῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ

Ὑπὸ κ. **Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**, Ἀστυν. Δ)ντοῦ Α΄

ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Τρεῖς χιλιάδες χρόνια τώρα ἀπὸ τὸν αἰώνιο βωμὸ τῆς Ὀλυμπίας σκορπίζεται στὸν κόσμο τὸ πνευματικὸ φῶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς θεωροῦμε σὰν καθῆκον ἱερὸ νὰ προσκυνᾶμε μὲ εὐλάβεια κάθε φορὰ τοὺς τόπους ἐκείνους, ποὺ γιὰ τὴν Ἑλλάδα, γιὰ τὸν κόσμο ὁλόκληρο ἀποτελοῦν σύμβολα ὑψηλῶν ἰδεωδῶν καὶ ἀνθρωπισμοῦ.

Ἐκδρομὴ λοιπὸν μὲ τοὺς δοκίμους Ὑπαστυνόμους τῆς ΙΓ΄ Ἐκπαιδευτικῆς σειρᾶς καὶ τοὺς δοκίμους Ἀρχιφύλακας τῆς ΙΔ΄ περιόδου, στὴν Ὀλυμπία.

Μὰ γιὰ νὰ φτάσουμε στὶς ἀρχαιότητες τῆς Ὀλυμπίας θὰ ταξιδέψουμε ἀρκετὲς ὧρες.

Τὸ ξεκίνημα ἔγινε τὸ Σάββατο 23 Νοεμβρίου στὶς 6 τὸ πρωΐ. Τρία πολυτελέστατα ἐκδρομικὰ αὐτοκίνητα (ποῦλμαν) τῆς Ἑταιρείας «ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ» μᾶς περιμένουν στὴν πλατεῖα Κάνιγγος.

Ὁ καιρὸς εἶναι σκυθρωπός, φθινωπορινάτικος· μὰ οἱ προβλέψεις εἶναι πὼς ὅλα θὰ πᾶνε καλά.

Μαζί μας ἔχουμε καὶ τὸν κ. Τζὶμ Λούϊς, Ἀμερικανόν, μέλος τῆς εἰδικῆς ὑπὸ τὸν κ. Μπράουν Ἀποστολῆς διὰ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν Ἀστυνομίαν Πόλεων καὶ τὴν Βασιλικὴν Χωροφυλακὴν τοῦ συστήματος ἀστυνομεύσεως διὰ συγχρόνων περιπολικῶν αὐτοκινήτων ἐφωδιασμένων μὲ τελειότατα μέσα τηλεπικοινωνίας.

Ὁ κ. Λούϊς ἀπεδέχθη εὐχαρίστως πρόσκλησίν μας καὶ μᾶς ἐτίμησε μὲ τὴν συντροφιά του.

Τὰ αὐτοκίνητά μας τρέχουν κιόλας στὸν ὡραιότατο καινούργιο δρόμο, ποὺ πῆρε τ' ὄνομα τῆς Πρωτευούσης καὶ ποὺ ὁδηγεῖ στὴν Ἱερὰ Ὁδό.

Στὸν πανάρχαιο αὐτὸ δρόμο σταματοῦμε λίγο γιὰ νὰ θαυμάσουμε τὴν «Ἱερὰ Ἐλαία» τοῦ Πλάτωνος. Ἐφέτος τὸ τρισχιλιόχρονο αὐτὸ δένδρο ἔχει πλούσια βλάστησι, ἔτσι ποὺ δὲν πιστεύει κανεὶς στὰ μάτια του. Τ' ἀσημοπράσινα νέα βλαστάρια μιλᾶνε στὴν καρδιά μας.

«Ἡ Εἰρήνη». Τὸ σύμβολο αὐτὸ τῆς εἰρήνης ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Πλάτωνος προβάλλει καὶ πάλι μὲ πλούσια βλάστησι, σὰν νὰ θέλῃ νὰ μᾶς πείσῃ ὅτι δὲν πρέπει νὰ φοβόμαστε τὴ στέππα, ἀλλὰ νὰ ἔχουμε πεποίθησι στὰ ἰδανικά μας, ποὺ ὅλα μαζὶ πλέκουν τὸν ἱστὸ τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποία τόσο ποθεῖ ὅλος ὁ κόσμος.

Προχωροῦμε στὴν Ἱερὰ Ὁδὸ καὶ ἀφήνοντας ἀριστερά μας τὸ Βυζαντινὸ ἐκκλησάκι τοῦ Δαφνιοῦ φθάνουμε στὸν Σκαραμαγκᾶ, ὅπου ἀντικρύζουμε τὴ θάλασσα, μιὰ ἀπέραντη γαλανὴ θάλασσα.

Ἀπόλυτος γαλήνη. Νομίζει κανεὶς πὼς πάνω ἀπὸ τὸ νερὸ ὑπάρχει ἕνα στρῶμα ἀπὸ λάδι! Καλὸς οἰωνός..... Τώρα μπαίνουμε στὴν Ἐλευσῖνα.

Εἶναι πρωΐ ἀκόμη καὶ οἱ ἐργάτες καὶ οἱ ἀγρότες μας βιαστικοὶ πηγαίνουν στὶς δουλειές τους.

Μὰ ὅλα περνοῦνε γύρω μας σὰν κινηματογραφικὴ ταινία.

Σὲ λίγο ὁ ὁδηγὸς μᾶς εἰδοποιεῖ ὅτι μπαίνουμε στὴν Πελοπόννησο. Εἴμαστε κιόλας πάνω στὴ γέφυρα τοῦ 'Ισθμοῦ τῆς Κορίνθου.

Τὴν καμαρώνουμε...Εἶναι τὸ πρῶτο μεγάλο τεχνικὸ ἔργο, ποὺ ἔγινε στὴν 'Ελλάδα ἐπὶ Βασιλέως Γεωργίου Α'.

'Απὸ ἐκεῖ ἀκολουθοῦμε τὸν παραλιακὸ δρόμο, ποὺ εἶναι πνιγμένος στὸ πράσινο ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρά, ἐνῶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ ἡ θάλασσα μὲ ἐξαίρετες ἀποχρώσεις στὸ μπλὲ καὶ στὸ γκρί, δίνει ἕνα χαρακτηριστικὸ τόνο στὶς χαρούμενες εἰκόνες ποὺ περνοῦν μπροστὰ στὰ μάτια μας.

Πλούσιος αὐτὸς ὁ κάμπος καὶ πολὺ ὄμορφος, ἔχει γιὰ κορνίζα τὰ βουνὰ γεμάτα πεῦκα καὶ λογῆς-λογῆς ἄλλη βλάστησι. Καὶ τὰ χωριὰ ποὺ εἶναι χτισμένα στὴν παραλία εἶναι ὅλα νοικοκυρεμένα. Τὸ Βραχάτι, τὸ Κιάτο, τὸ Ξυλόκαστρο, τὸ Δερβένι, ἡ 'Ακράτα, τὸ Διακοφτό...

"Α!...ἐκεῖ στὸ Διακοφτὸ ἡ μνήμη μου πλανήθηκε στὸ δρᾶμα τοῦ 1944. Τότε οἱ κομμουνιστὲς πιάσανε στὸ σημεῖο αὐτὸ 42 ὁπλους νέους ἀστυφύλακες ποὺ μόλις εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὴ Σχολὴ καὶ πήγαιναν στὴ Πάτρα ν' ἀναλάβουν ὑπηρεσία.

'Αφοῦ τοὺς ὑπέβαλαν σὲ βασανιστήρια τοὺς δολοφόνησαν ὅλους σὲ μιὰ χαράδρα ἔξω ἀπὸ τὰ Καλάβρυτα. Ἦταν ἀνήμερα τοῦ Πάσχα...Μὰ γιὰ τοὺς κομμουνιστὰς δὲν ὑπάρχει κανένας ἠθικὸς φραγμός.

Μόλις μπήκαμε στὴν Αἰγιαλεία, ἡ χορωδία τοῦ κ...Βλαχάκη ξεφάντωσε μὲ τὸ γνωστὸ λαϊκὸ τραγουδάκι «Πές μου τρελλή μου Αἰγιώτισσα»...

Ποιὸς ξέρει...μπορεῖ οἱ Αἰγιώτισσες νὰ ἔχουν τὸ φίλτρο τῆς ἀγάπης γιὰ μερικοὺς...σκληροὺς ἄντρες.

'Αφήνοντας τὸ Αἴγιο περνᾶμε ἀπὸ τὸν Ψαθόπυργο καὶ τὸ Ρίο μὲ τὸ Μεσαιωνικὸ του φρούριο καὶ φτάνουμε στὴν Πάτρα.

Ὁ κ. Ν. 'Αρχιμανδρίτης μετὰ τοῦ κ. Τζὶμ Λούϊς, τοῦ Δ)ντοῦ 'Αστυνομίας Πατρῶν κ. Σ. Κουτσουρούμπα, 'Αξιωματικῶν καὶ δοκίμων Ὑπαστυνόμων εἰς Πάτρας.

'Αμέσως ἐπισκεφθήκαμε τὸ φίλτατο 'Αστυνομικὸ Διευθυντὴ κ. Σπυρίδωνα Κουτσουρούμπα, ὁ ὁποῖος ἐνημέρωσε τὸν κ. Λούϊς γιὰ διάφορα θέματα, ποὺ τὸν ἐνδιέφεραν.

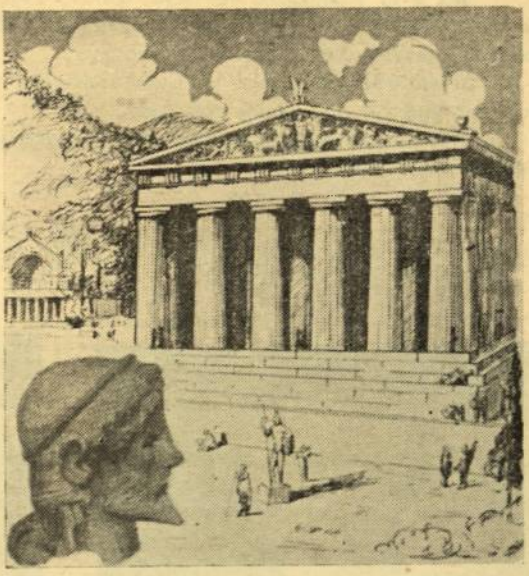
Συνεχίζοντας τὸν παραλιακὸ δρόμο, περάσαμε ἀπὸ τοὺς κάμπους τῆς 'Αχαΐας, τῆς Μαντινείας καὶ τῆς 'Ηλείας ποὺ τοὺς σχίζει σὰν ὁλόχρυσο σειρήτι, ὁ Πηνειὸς ποταμός.

ΟΛΥΜΠΙΑ

Τώρα πλησιάζουμε στὸν Πύργο καὶ ἀμέσως μπαίνουμε στὸ δρόμο τῆς 'Ολυμπίας.

Μόλις φτάνουμε στὴ μικρὴ αὐτὴ κοιλάδα, ὅπου βρίσκονται τὰ ἱερὰ τῆς 'Ολυμπίας, ἀντικρύζουμε ἕνα πανώρηο θέαμα. Οἱ πτυχώσεις τοῦ ἐδάφους δίπλα στὸν παραπόταμο τοῦ 'Αλφειοῦ, τὸν Κλαδέο, ἡ 'Ιερὰ **Ἄλτις**, τὸ ἄλσος δηλαδὴ τῆς 'Ολυμπίας μέσα στὸ χῶρο τοῦ ὁποίου ἦσαν χτισμένοι οἱ Ναοί, οἱ θησαυροί, τὰ μεγαλόπρεπα ἄλλα κτίρια καὶ τὸ Στάδιο, ὅπου ἐγίνοντο οἱ 'Ολυμπιακοὶ ἀγῶνες, οἱ κολῶνες ποὺ ἄλλες πολύ, ἄλλες λίγο, δείχνουν τὸ ἀνάστημά τους, ἡ ὁμορφιὰ καὶ ἡ γαλήνη τοῦ τοπείου διαλαλοῦν γιατὶ οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες διάλεξαν τὸ μέρος αὐτὸ γιὰ νὰ κάνουν τοὺς ἐτησίους ἀγῶνες τους.

'Ο ἐξαίρετος Ἔφορος 'Αρχαιοτήτων κ. Νῖκος Γιαλούρης, μᾶς ὁδηγεῖ καὶ μᾶς δείχνει τὰ σημεῖα, ὅπου ἀκριβῶς ἦσαν κτισμένοι οἱ Ναοὶ καὶ τὰ 'Ιερά, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι βρέθηκε προσφάτως τὸ ἐργαστῆρι

'Αναπαράστασι τοῦ Ναοῦ τοῦ 'Ολυμπίου Διὸς στὴν 'Ολυμπία. Κάτω ἀριστερά, τὸ χάλκινο κεφάλι τοῦ Διὸς ποὺ βρέθηκε μέσα στὸ Ναό.

'Ο κ. Ν. 'Αρχιμανδρίτης μετὰ τοῦ κ. Τ. Λούϊς καὶ δοκίμων 'Υπαστυνόμων καὶ 'Αρχιφυλάκων, πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ Μουσείου 'Ολυμπίας.

τοῦ μεγάλου γλύπτη τῶν ἀρχαιοτήτων τοῦ Φειδία καὶ μέσα σ' αὐτὸ ἀνεκαλύφθησαν ἀρκετὲς μῆτρες ἀπὸ τὸ χρυσελεφάντινο ἄγαλμα τοῦ Δία, ποὺ θὰ βοηθήσσυν ἀσφαλῶς νὰ φτιαχτῇ ἕνα ἀντίγραφο τοῦ περίφημου αὐτοῦ ἀγάλματος.

Μὰ ὁ κ. Γιαλούρης δὲν εἶναι ἁπλῶς ἕνας ἀρχαιολόγος. Κατορθώνει νὰ παρουσιάζῃ ἀνάγλυφο τὸ ἀρχαῖο Ἑλληνικὸ πνεῦμα, ποὺ φώτισε τόσες χιλιάδες χρόνια καὶ φωτίζει ἀκόμα τὴν ἀνθρωπότητα.

Μέσα στὸ Μουσεῖο ὁ κ. Γιαλούρης μᾶς παρουσιάζει καὶ ἐξηγεῖ τὴ σύνθεσι τῶν ἀετωμάτων τοῦ Ναοῦ τοῦ Διός.

Μένει κατάπληκτος κανεὶς μπροστὰ στὰ ἀριστουργήματα αὐτὰ καὶ στὸ πνεῦμα ποὺ τὰ διέπει.

Στὸ βάθος τῆς αἰθούσης φαντάζει ἡ Νίκη τῆς Σαμοθράκης, ποὺ νομίζει κανεὶς ὅτι πετᾷ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, ἐνσαρκωμένη σ' ἕνα ὑπέροχο ἀέρινο γυναικεῖο κορμὶ καὶ πιὸ πέρα μέσα σὲ ἰδιαίτερη αἴθουσα ὁ «Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους», ἕνα ἀπὸ τὰ γλυπτὰ ἀριστουργήματα τῆς ἀρχαιότητος.

Ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους.

Ἡ Νίκη τῆς Σαμοθράκης.

Ὀλυμπία!!! Ἕνας χῶρος, μιὰ Ἰδέα!!!

Γεννήθηκε στὴν Ἑλλάδα, μὰ σήμερα ἀνήκει σ' ὅλο τὸν κόσμο!!!

Τὸ ἀθάνατο αὐτὸ Ἑλληνικὸ πνεῦμα τραγούδησε μὲ τὴ λύρα του ὁ Ἐθνικός μας Ποιητὴς Κωστῆς Παλαμᾶς, γράφοντας τούτους τοὺς στίχους :

Ἀρχαῖο Πνεῦμα ἀθάνατο, ἀγνὲ Πατέρα
τοῦ ὡραίου, τοῦ μεγάλου καὶ τ' ἀληθινοῦ,
κατέβα, φανερώσου κι' ἄστραψε ἐδῶ πέρα,
στὴ δόξα τῆς δικῆς σου γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ.

*

Στὸ δρόμο καὶ στὸ πάλεμα καὶ στὸ λιθάρι,
στῶν εὐγενῶν ἀγώνων λάμψε τὴν ὁρμή
καὶ μὲ τ' ἀμάραντο στεφάνωσε κλωνάρι
καὶ σιδερένιο πλάσε κι' ἄξιο κορμί.

Κάμποι, βουνὰ καὶ πέλαγα φέγγουν μαζί σου,
σὰν ἕνας λευκοπόρφυρος μέγας ναός,
καὶ τρέχει στὸ ναὸ ἐδῶ προσκυνητής σου,
'Αρχαῖο Πνεῦμα ἀθάνατο, κάθε λαός.

Εὐχαριστοῦμεν τὸν κ. Νικ. Γιαλούρη καὶ μπαίνοντας στὰ αὐτοκίνητα ξεκινᾶμε.

***

ΠΡΟΣ ΤΡΙΠΟΛΙΝ

'Αμέσως σχεδὸν μπαίνουμε σ' ἕνα ἄλλο κομμάτι τῆς 'Ελλάδος, γεμᾶτο θρύλους ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ τὴ νεώτερη ἱστορία μας. 'Απολαμβάνουμε τὶς ὑπέροχες πτυχώσεις τῶν βουνῶν τῆς 'Αρκαδίας.

Θαυμάζουμε τὸν 'Ερύμανθο ποταμό, ποὺ μπροστά μας λάμπει σὰν ἕνα ἀπέραντο ἀσημένιο ζωνάρι καὶ ἀμέσως παράλληλα πρὸς αὐτὸ βλέπουμε τὸ Λάδωνα ποταμό. Μέσα στὸ ποτάμι αὐτό, ὅπως γράφει ἡ 'Αρχαία Μυθολογία, πνίγηκε ἡ ἀγνὴ νύμφη **Σύριγξ,** καθὼς προσπαθοῦσε ν' ἀποφύγῃ τὶς περιπτύξεις τοῦ Πανός. Τὰ νερὰ αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ χρησιμοποιήθηκαν μ' ἕνα τεράστιο φράγμα γιὰ τὴν παραγωγὴ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

Διασχίζοντας τὴ Γορτυνία ἔχει πιὰ σκοτεινιάσει. Μὰ ἡ νύχτα δίνει ἕναν ἰδιαίτερο τόνο στὴν ὑπέροχη αὐτὴ φύσι, ὅπου ὑπάρχουν ἄπειροι συνδυασμοὶ ἀπὸ τὶς πτυχώσεις τῶν πανυψήλων βουνῶν καὶ ἀπὸ τὰ ἀπέραντα καταπράσινα δάση τῆς ἐλάτης.

Φτάσαμε στὴ Βυτίνα, ὅπου προμηθευτήκαμε μερικὰ ἀπὸ τὰ ὡραιότατα κομψοτεχνήματα ποὺ κατασκευάζονται μὲ ξύλο κέδρου κλπ. τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

'Από ἐκεῖ προχωροῦμε πρὸς τὴ Μαντινεία.

'Η θύμησί μας φτάνει στὴν ἀρχαία μάχη **«τὴν ἐν Μαντινείᾳ»,** ὅπου ὁ 'Επαμεινώνδας, ὁ μεγάλος αὐτὸς πολιτικὸς καὶ στρατηγὸς τῶν Θηβῶν **«ὁ μέγιστος τῆς 'Ελλάδος ἀνήρ»,** ὅπως τὸν ὠνόμασε ὁ Κικέρων, ἔδωσε τὴν τελευταία μάχη πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς κατατσάκισε γιὰ δεύτερη φορά, μὰ πληγώθηκε καὶ ἀποτραβηγμένος στὸ λόφο τοῦ Μύτικα ξεψύχησε γελαστός, γιατὶ εἶχε σωθῆ καὶ πάλιν ἡ Πατρίδα του.

Μὰ φτάσαμε κιόλας στὴ Τρίπολι, τὴν ἱστορικὴ αὐτὴ πόλι, τὴν κομψὴ πρωτεύουσα τῆς 'Αρκαδίας, ὅπου καὶ διανυκτερεύσαμε στὰ ὡραιότατα ξενοδοχεῖα της.

'Εκεῖ εἴχαμε τὴν εὐκαιρία μὲ τόν κ. Λούϊς νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸν 'Ανώτερο Διοικητὴ Χωροφυλακῆς Πελοποννήσου, εὐγενέστατο Συνταγματάρχη κ. Γ. Μουρκογιάννη, καὶ τὸν 'Υποδιοικητὴ τῆς 'Αν. Διοικήσεως κ. 'Αθαν. Δρούγκαν. Εἴμεθα ἐπίσης ὑποχρεωμένοι νὰ εὐχαριστήσωμε θερμὰ τὸ Μοίραρχο Διοικητὴ Χωροφυλακῆς Τριπόλεως κ. Γ. Μπῖκον, ὁ ὁποῖος διευκόλυνε τοὺς δοκίμους μὲ συναδελφικὴ ἀγάπη καὶ εὐγένεια.

***

ΣΠΑΡΤΗ—ΜΥΣΤΡΑΣ

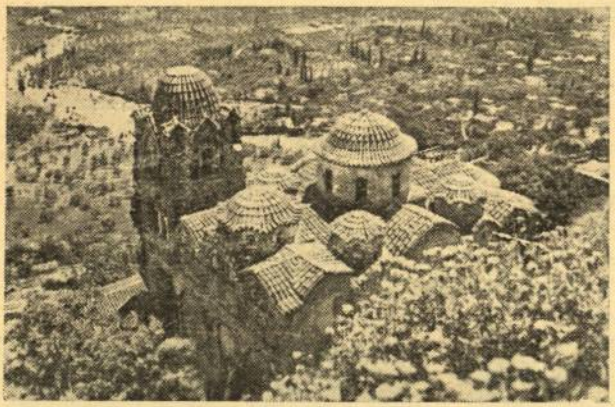
Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς 24 Νοεμβρίου ξεκινᾶμε γιὰ τὴ Σπάρτη, περνῶντας μιὰ ἀτέλειωτη διαδρομὴ ζίγκ-ζάκ. 'Αλλὰ καὶ ἐδῶ ἀπολαμβάνουμε μιὰ ὡραία φύσι μὲ φόντο τὸν Ταΰγετο.

Προορισμός μας εἶναι ὁ **«Μυστρᾶς».**

"Οταν φτάσαμε ἐκεῖ καὶ μπήκαμε στὴν ἱερὴ πόλη τῶν Παλαιολόγων, μᾶς κατέλαβε αἴσθημα εὐλαβείας. Περνᾶμε σιωπηλοὶ τοὺς δρόμους ποὺ πάτησε ὁ τελευταῖος Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, βλέπουμε τὸ παλάτι του καὶ τὰ ἀρχοντικὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, μὲ τὶς Μαρκησίες νὰ φαντάζουν στὶς βεράντες καὶ νὰ

ρεμβάζουν κυττῶντας τὴν κοιλάδα, ποὺ μὲ χιλιάδες χρώματα σὰν πολύτιμο χαλὶ ἁπλώνεται μπροστά τους καὶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους.

Ὕστερα προσκυνᾶμε στὴ Μητρόπολι καὶ κατόπιν πηγαίνουμε στὴν **Παντάνασσα**, τὸ κομψοτέχνημα αὐτὸ τῆς Βυζαντινῆς τέχνης. Βλέπουμε τὰ σήματα τῶν Παλαιολόγων καὶ πατᾶμε ἀκριβῶς στὴ θέσι ὅπου στάθηκε ὁ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος ὅταν ἐστέφθη Αὐτοκράτωρ Κωνσταντινουπόλεως. Βλέπουμε καὶ τὸ θρόνο του ξύλινο, σκαλιστό, στρωμένο μὲ τὶς πορφύρες τοῦ Αὐτοκράτορος.

Μυστρᾶς: Ὁ Ἱερὸς Ναὸς τῆς Παντανάσσης.

Ἐ!!! ὅσες χιλιάδες χρόνια κι' ἂν περάσουν ὁ Αὐτοκράτορας αὐτὸς θὰ ζῇ μέσα στὴν Ἐκκλησία τούτη μεγαλόπρεπος, μάρτυρας τοῦ 'Ελληνισμοῦ καὶ αὐτός, θὰ ζῇ μέσα στὶς ψυχὲς τῶν 'Ελλήνων σὰν σύμβολο τῆς 'Ελληνικῆς δόξας, τῆς Χριστιανικῆς Πίστεως, τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς αὐτοθυσίας.

Τὸ προσκύνημα τελείωσε. Κατεβαίνουμε τώρα στὴ Σπάρτη ὅπου ἐπισκεφθήκαμε τὸ Μουσεῖο, τὸ Βυζαντινὸ Ναό της, καὶ ἐρείπια ἀπὸ τὰ ἀνάκτορα τοῦ Μενελάου καὶ τῆς Πανέμορφης Βασίλισσας, τῆς ὡραίας 'Ελένης, γιὰ χάρι τῆς ὁποίας ἔγινε ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος.

'Εκεῖ εἴχαμε τὴν εὐκαιρία μὲ τὸν κ. Λούϊς νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὸ θαυμάσιο Διοικητὴ τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Σπάρτης Ταγματάρχην κ. Δ. Κακογιαννάκος ὁ ὁποῖος μᾶς διευκόλυνε μὲ μεγάλη προθυμία καὶ εὐγένεια. Τὸν εὐχαριστοῦμε θερμῶς.

Μετὰ τὸ γεῦμα ξεκινήσαμε γιὰ τὴν 'Αθήνα, ὅπου φτάσαμε ξεκούραστα μέσα σὲ μία ἀτμόσφαιρα ἐνθουσιασμοῦ καὶ κεφιοῦ στὶς 7.30′ μ.μ.

Ὁ κ. Ν. 'Αρχιμανδρίτης μετὰ τοῦ κ. Τζὶμ Λούϊς καὶ Δ. Κακογιαννάκου εἰς Σπάρτην.

.....

Καὶ τώρα οἱ δόκιμοι πάλι στὰ θρανία τους, λουσμένοι ὅμως ἀπὸ τὸ ἔκλαμπρο φῶς τῆς ἀρχαιότητος, χρισμένοι μὲ τὸ εὐχέλαιο τῶν Βυζαντινῶν 'Αγίων.

Μὰ στὸν ἐπίλογο θὰ θέλαμε νὰ τονίσωμε καὶ πάλι ὅτι ὅλοι οἱ "Ελληνες πρέπει νὰ γνωρίσουν τὴν 'Ελλάδα μας, γιατὶ εἶναι ἡ πιὸ ὡραία χώρα τοῦ κόσμου.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃ πίστις ὅλων μας.

Ν. ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

Ο ΜΠΡΟΥΝΟ ΛΟΥΝΤΚΕ

– ΤΑ 78 ΤΕΛΕΙΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ –
– ΡΕΚΟΡ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΕΩΣ –

[Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς πρώτης προβολῆς τοῦ κινηματογραφικοῦ φίλμ «Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΤΑΙ ΤΗ ΝΥΧΤΑ», τοῦ ROBERT SIODMAK στὸ Μόναχο, ὁ εἰδικὸς ἀπεσταλμένος τοῦ Γαλλικοῦ περιοδικοῦ «CONSTELLATION YVESSALGUES» ξαναβρίσκει τὰ ἴχνη τοῦ πιὸ μεγάλου καὶ ἀπεχθοῦς δολοφόνου ὅλων τῶν χρόνων. τοῦ Γερμανοῦ ΜΠΡΟΥΝΟ ΛΟΥΝΤΚΕ, τοῦ δράστου τῶν 87 φόνων, ποὺ οἱ Ἀστυνομικὲς Ἀρχὲς ἐχρειάσθησαν εἴκοσι (20) ὁλόκληρα ἔτη γιὰ νὰ τὸν ἀνακαλύψουν].

Μετάφρασις Ἀστυνόμου Α' κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΟΡΟΥ**

Σ' ἕνα ἀπὸ τὰ ἐργατικὰ προάστια τοῦ Βερολίνου, στὸ Κόπενικ, ὑπῆρχαν ἄλλοτε περισσότερα πλυντήρια παρὰ ἀρτοποιεῖα καὶ παντοπωλεῖα μαζί. Ἐκεῖ ἐπλένετο ὅλος σχεδὸν ὁ ρουχισμὸς τῆς πρωτευούσης.

Οἱ Λοῦντκε διατηροῦσαν πλυντήριο, ἡ οἰκονομική των κατάστασις ἦτο ἀρκετὰ καλὴ καὶ ἦσαν ἰδιαιτέρως εὐτυχεῖς μέχρι αὐτοῦ τοῦ Σαββάτου τοῦ Ὀκτωβρίου 1909, ποὺ ἐνῷ τὸ κατάστημά των ἦτο γεμᾶτο ἀπὸ πελάτες, ἠκούσθησαν σπαρακτικὲς κραυγὲς προερχόμενες ἀπὸ τὸ διαμέρισμά των.

Οἱ κραυγὲς ἦσαν τοῦ υἱοῦ των Μπρούνο, ποὺ ἦτο τότε μόλις ἕνδεκα (11) μηνῶν.

Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Μπρούνο, Λιοντίνη, ἔκαμε τὴν ἀνοησία νὰ τὸν φασκιώσῃ κοντὰ στὴν ἀναμμένη σόμπα, καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ ἀπροσεξίας της, τὸ μωρὸ ἀκούμπησε ἐπάνω στὴν πυρακτωμένη σόμπα καὶ ὑπέστη τρομερὰ ἐγκαύματα. Τὸ βαρὺ ρόδινο καὶ παχουλὸ χεράκι του, δὲν ἦτο πιὰ παρὰ μιὰ φοβερὴ κατάμαυρη πληγή.

Ἡ κυρία Λοῦντκε ἔτρεξε ἐπάνω στὸ διαμέρισμα, ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιὰ τὸ ἀγοράκι της, κατέβηκε τὴ σκάλα βιαστικὰ τέσσερα-τέσσερα τὰ σκαλοπάτια καὶ ἔσπευσε στὸ γιατρὸ Muller. Ὁ γιατρὸς ἔπλυνε καὶ ἐκαθάρισε τὴν πληγή, τὴν ἐκάλυψε μὲ πομάδα καὶ ἐπέδεσε τὸ χεράκι μὲ τὰ ἐγκαύματα.

Μήπως μείνῃ ἀτροφικὸ τὸ χέρι τοῦ μικροῦ μου Μπρούνο, μήπως θὰ παραμείνουν τίποτε οὐλές, τραύματα καὶ σημάδια; ρώτησε σὰν τρελλὴ ἡ κυρία Λοῦντκε τὸ γιατρό.

Ὄχι, ἀπήντησε, ὁ γιατρὸς Muller. Οἱ σάρκες θὰ θρέψουν γρήγορα, ἀλλὰ τὸ παιδί σας κυρία Λοῦντκε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ καταληφθῇ ἀπὸ φοβία πρὸς τὴ φωτιά,, ποὺ μπορεῖ νὰ παραμείνῃ γιὰ πολὺ καιρό. Νὰ ἀποφεύγετε νὰ βλέπῃ φλόγες, φωτιές, σπίρτα κλπ.

Ὁ γιατρὸς Muller εἶχε ἀπόλυτο δίκαιο. Τὰ ἐπακόλουθα τοῦ ἀτυχήματος αὐτοῦ, ὑπῆρξαν τρομακτικά. Ὁ Μπρούνο Λοῦντκε ἐνῷ τὴν ἡμέρα ἦτο ἀπολύτως ἥσυχος καὶ ἤρεμος, τὴν νύκτα κατελαμβάνετο ἀπὸ φοβεροὺς ἐφιάλτες. Τρομαγμένος στὴν κούνια του ἐσπάρασσε μέσα στὶς φλόγες. Ἡ μητέρα του τὸν ἔπερνε ἀπὸ τὴν κούνια καὶ τὸν ἔβαζε στὸ κρεβάτι της. Ἐκεῖ ὁ Μπρούνο μεταξὺ τοῦ πατρὸς Χέρμαν Λοῦντκε καὶ τῆς μητρός, ἀπεκοιμᾶτο ἥσυχα μέχρι τὴν ἑπομένη νύχτα.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγες ἑβδομάδες ὁ γιατρὸς Muller ἐκλήθη ἐσπευσμένως στὸ σπίτι τῶν Λοῦντκε. Ὁ μικρὸς Μπρούνο μὲ σπασμωδικὲς κινήσεις στὰ μάτια, καὶ τὸ στόμα ἀνοικτό, ἐσπάρασσε στὴν κούνια του, μέσα σὲ σκεπάσματα μπλὲ-σιέλ. Ἡ δεύτερη ἀδελφή του Μαρίκα, δίδοντάς του τὸ μπιμπερό, τῆς ξέφυγε τὸ μωρὸ ἀπὸ

τὰ χέρια, ἔπεσε κάτω καὶ ὁ ξανθός του τράχηλος προσέκρουσε δυνατὰ στὸ πάτωμα τῆς κουζίνας.

Ἂν εἶναι ἀλήθεια, ὅπως τὸ ἐβεβαίωνεν ὁ Φρόϋντ, ὅτι, ἡ ἐξέλιξις σὲ κάθε ἀνθρώπινη ὕπαρξη, διαφαίνεται ἀπὸ τῆς παιδικῆς ἡλικίας, αὐτὰ τὰ δύο ἀτυχήματα καὶ προπαντὸς τὸ δεύτερο, εἶναι ἐκεῖνα ποὺ ἔκαμαν τὸν Μπροῦνο Λοῦντκε νὰ ἐξελιχθῇ σ' ἕνα κτηνάνθρωπο, ἀπολύτως ξένο καὶ ἄσχετο πρὸς τὸν πολιτισμένο κόσμο τῶν ἀνθρώπων, ἕνα δημιούργημα τῆς ζούγκλας, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ καταρρίψῃ κάθε παγκόσμιο ρεκὸρ δολοφονιῶν. Σὲ 87 ἀνέρχονται οἱ στυγερὲς δολοφονίες του ποὺ ὡμολόγησε ὅταν συνελήφθη. 'Επρόκειτο ἐπίσης νὰ καταρρίψῃ καὶ παγκόσμιο ρεκὸρ μακροχρονίου ἀτιμωρησίας. 'Εχρειάσθηκαν δηλαδή, εἴκοσι (20) ὁλόκληρα ἔτη στοὺς ἀστυνομικοὺς γιὰ νὰ κατορθώσουν νὰ βάλουν χέρι ἐπάνω του.

Τὸ «κρίσιμο σημεῖον» αὐτῆς τῆς τραγικῆς καὶ τερατώδους μοίρας ποὺ ξεπερνᾷ κάθε ἀνθρώπινον νοῦν, εἶχε ὡς ἀπαρχὴ τὸ 1922 στὸ Μόναχο, τὸ γραφεῖο ἑνὸς μεγάλου καὶ διασήμου ψυχιάτρου, τοῦ καθηγητοῦ Kraepelin ποὺ ὑπῆρξε αὐθεντία σ' ὅλη τὴ Γερμανία.

'Η κυρία Λοῦντκε κατέφυγε σ' ὅλους τοὺς παιδιάτρους τοῦ Βερολίνου καὶ ἐξήτασαν τὸν Μπροῦνο. Ὅλοι δὲ ἀνεξαιρέτως, ἔκαμαν τὴν ἴδια διάγνωσι. 'Ο Μπροῦνο Λοῦντκε εἶναι ἕνας τύπος «διανοητικῶς καθυστερημένος». Διὰ νὰ διορθωθῇ αὐτὸς ὁ ἐκτροχιασμένος μηχανισμός, ποὺ δὲν λειτουργεῖ διόλου ὅπως οἱ ἄλλοι, μιὰ μόνο λύσις εἶναι ἐνδεδειγμένη καὶ ἐπιβάλλεται. Νὰ κλεισθῇ σ' ἕνα 'Αναμορφωτικὸ Σχολεῖο. 'Αλλὰ ἡ κυρία Λοῦντκε κατ' οὐδένα τρόπο ἐδέχετο ν' ἀποχωρισθῇ τὸν ἀγαπημένο της Μπροῦνο.

Ὅταν ὁ καθηγητὴς Kraepelin τὸν ἐξήτασε, τοῦ ἔκαμε μεγάλην ἐντύπωσι ἡ πρόωρος σωματική του ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἐν γένει διάπλασίς του.

Σὲ ἡλικία 14 χρόνων, ὁ Μπροῦνο ἐφαίνετο νὰ εἶναι 18. Εἶχε μιὰ ἤρεμη ὁμορφιὰ στὸ πρόσωπο, καὶ πρὸ παντὸς μιὰ πρωτοφανῆ δύναμι στὰ χέρια, ποὺ ἦσαν πελώρια, ὀγκώδη καὶ συνθλιπτικά...

'Εξετάζοντάς τον ὁ καθηγητὴς, ἔκαμε τρεῖς σοβαρὲς διαπιστώσεις: 1) Τὸ διανοητικόν του ἐπίπεδο ἦτο μηδέν. 2) Οὐδὲν αἴσθημα ὑπῆρχε στὴν ἐρημικὴ καὶ στυγνὴ καρδιά του. 3) Αἱ διανοητικές του ἀνεπάρκειες ἐφαίνετο, παράξενα, ν' ἀντισταθμίζωνται ἀπὸ μιὰ ζωὴ φρικιαστικῶν αἰσθήσεων, ἐπάνω στὶς ὁποῖες εἶχε θεμελιώσει ὅλες του τὶς ἐκδηλώσεις, τὴ συμπεριφορά του καὶ ἐν γένει τὸν ἐξωτερικό του κόσμο.

Λοιπόν, εἶσαι 14 χρόνων Μπροῦνο καὶ δὲν ξέρεις νὰ διαβάζῃς τὴν ὥρα; ἐρωτᾷ ὁ καθηγητὴς Kraepelin.

Δὲν ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ ρολόγι, ἀπαντᾷ ὁ Μπροῦνο. Μεσημέρι εἶναι ὅταν πεινῶ. Ὅταν δὲν νυστάζω πιά, σημαίνει ὅτι ἔχει ξημερώσει. Ὅταν ξαναρχίζω νὰ πεινῶ σημαίνει ὅτι πλησιάζει νὰ νυκτώσῃ.

—Καὶ γιὰ τὸ Σχολεῖο Μπροῦνο δὲν σκέπτεσαι διόλου;

—Ἄ!...αὐτὸ εὐωδιάζει ὡραῖα....

—Τί εἶναι αὐτὸ ποὺ εὐωδιάζει ὡραῖα; Τὰ ἄνθη ποὺ προσφέρουν στὴ δασκάλα;

—Ὄχι, ἡ κιμωλία ποὺ κρατᾷ στὰ δύκτυλά της καὶ κατόπιν ἡ μελάνη. Ὅσο περισσότερο ἡ στάθμη τῆς μελάνης χαμηλώνει, τόσο περισσότερο ἡ μυρωδιὰ της εἶναι πιὸ δυνατή.

Βηματίζει σ' ἕνα κόσμο ποὺ τὸν περιστοιχίζει μὲ τὸ βλέμμα φευγαλέο καὶ ἀγριωπό, σὰν ἕνα ἀγρίμι ποὺ τὸ ἔνστικτό του καὶ οἱ ὀξύτατες ὀσφραντικὲς ἰδιότητες παρεμποδίζουν τὴν νοημοσύνην του: Οἱ συνήθειές του εἶναι οἱ συνήθειες ἑνὸς ἀγριόγατου μέσα στὸ παρθένο δάσος.

Καὶ δὲν θέλεις νὰ μάθῃς νὰ διαβάζῃς καὶ νὰ γράφῃς; ξαναρωτᾷ ὁ καθηγητής.

Ἂν ἤμουν βουβὸς αὐτὸ θὰ μοῦ χρησίμευε, ἀλλὰ μιλῶ...

'Ο καθηγητὴς Kraepelin ἔμεινε τότε στὸ γραφεῖο του μὲ τὴν κυρία Λοῦντκε καὶ ὑπέβαλε σ' αὐτὴν διάφορες ἐρωτήσεις.

—Μήπως παραπονεῖται διὰ πονεκεφάλους, κυρία Λοῦντκε;

—Γιατί; Θέλετε μήπως νὰ τὸν ἐγχειρήσετε; ἀνέκραξε ἡ δύστυχη μητέρα ἔντρομη καὶ κάτωχρη.

—Θέλω νὰ δοκιμάσω νὰ τὸν θεραπεύσω, ἀπαντᾷ ὁ καθηγητής.

—Τὸ παιδί μου δὲν ὑποφέρει ἀπὸ τίποτε, ξαναλέγει ἡ μητέρα.

—Μήπως ἔχει κανένα παρατσοῦκλι, κυρία Λοῦντκε;

—Ἀλλοίμονο! ἀναστενάζει ἡ κυρία Λοῦντκε: Ὅλοι τὸν ἀποκαλοῦν «Ὁ βλάκας τοῦ Κόπενικ».

—Ἀγαπᾷ τὰ ζῷα;

—Οἱ γάτες τρέπονται σὲ φυγὴ μόλις τὶς χαϊδεύει, γιατὶ τὶς κάνει νὰ πονέσουν.

—Πῶς φέρεται πρὸς τὶς ἀδελφές του;

—Δὲν τὶς μιλάει πιὰ ἀπὸ τότε ποὺ ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦν ἀρώματα.

—Προσφέρει καμμιὰ ὑπηρεσία στὸ κατάστημα;

—Μάλιστα, παραδίδει τὰ δέματα τῶν λινοστολῶν, μὲ ποδήλατο. Τὴν περασμένη ἑβδομάδα, μοῦ ἔκαμε καὶ μιὰ σκηνή.

—Γιατί;

—Γιατί εἶχα βάλει ἕνα μικρὸ σακκίδιο μὲ λεβάντα μέσα στὰ ὑποκάμισα. Δὲν ἀνέχεται ἀρώματα

—Ὅταν ὁ σύζυγός σας κυρία Λοῦντκε ἐπέστρεψε ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἦτο εὐχαριστημένος ὁ Μπροῦνο;

—Εἶπε μόνο: «Τώρα εἶναι ἡ σειρά μου μπαμπᾶ νὰ πάω στὴν ἐξοχή», τὸ ἴδιο βράδυ ἀνεχώρησε καὶ ἐπέστρεψε τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα.

—Ποῦ εἶχε πάει;

—Μέσα σ' ἕνα πευκῶνα ποὺ εἶναι κοντά μας.

—Φεύγει τακτικά;

—Δυὸ τρεῖς φορὲς τὸ τρίμηνο.

—Ἡ γενική του κατάστασις εἶναι ἐξαίρετος. Ὁ Μπροῦνο εἶναι ἕνα γερὸ παλληκάρι, λέγει ὁ καθηγητής.

Ὁ γυιός μου εἶναι ὄμορφος κύριε καθηγητά, δὲν εἶναι ἔτσι; λέγει καὶ πάλιν ἡ μητέρα.

Αὐτὴ ἡ καλή του ὑγιεινὴ κατάστασις εἶναι ἕνα σπουδαῖο πλεονέκτημα, γιατὶ ἂν ἦτο ἀδύνατος καὶ καχεκτικὸς θὰ εἶχε ὀλιγώτερες πιθανότητες νὰ θεραπευθῇ. Πρέπει νὰ τὸν κλείσητε σ' ἕνα Ἀναμορφωτικὸ Σχολεῖο, γιαυτοῦ τοῦ εἴδους καθυστερημένων παιδιῶν, ποὺ θὰ σᾶς ὑποδείξω.

Ἀλλὰ ἡ κυρία Λοῦντκε δὲν εἶχε ποτὲ τὴν δύναμι ν' ἀποχωρισθῇ τὸν ἀγαπημένο της Μπροῦνο. Τὸν ἀγαποῦσε τόσο πολὺ καὶ ἐσκέπτετο ὅτι εἶναι ἄξιος μιᾶς τέτοιας ἀγάπης ἐπειδὴ ἐστερεῖτο νοημοσύνης. Εἶχε φθάσει μάλιστα στὸ σημεῖο νὰ μισῇ τὴν κόρη της Μαρίκα, ἐπειδὴ τὰ ἔνοχά της χέρια ἦσαν ἡ ἀφορμὴ τοῦ κακοῦ. Ἔτσι λοιπὸν αὐτὸ τὸ λυκόπαιδο, μὲ τὰ μεγάλα μπλὲ μάτια ἑνὸς ἀγριμιοῦ, καὶ γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ ἀπεριόριστη μητρικὴ ἀγάπη θὰ μποροῦσε νὰ συγχωρήσῃ ὅλα τὰ σφάλματα καὶ παρεκτροπές, ἕτοιμη νὰ τὸ ὑπερασπίσῃ ἀπὸ τὶς διάφορες παγίδες τῆς Κοινωνίας, ἔφθασε τὰ πρῶτα χρόνια τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας καὶ ἀντελήφθη μέσα σὲ παροδικὲς ἀναλαμπές, ὅτι σ' ὅλη του τὴ ζωή, θὰ τοῦ ἠρνοῦντο τὸ δικαίωμα τοῦ ἔρωτα.

Εἶναι ἤδη 15 χρόνων καὶ πηγαίνει ἕνα ἀπόγευμα νὰ παραδώσῃ τρεῖς δωδεκάδες τραπεζομάνδυλα σ' ἕνα ἑστιατόριο στὴν πλατεῖα Ἀλεξανδρείας, τὴν Μονμάρτη τοῦ Βερολίνου.

Εἶναι χειμώνας καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι πολὺ ἀργὰ ἀφοῦ ἔχει πεινάσει γιὰ δεύτερη φορά. Πράγματι ἔχει ἤδη νυχτώσει καὶ τὰ δημόσια φῶτα ἀρχίζουν νὰ φωτίζουν τοὺς δρόμους. Ὁ Μπροῦνο ἀγγίζει ἐλαφρὰ μὲ τὸ ποδήλατο του ἕνα κορίτσι, κατέρχεται, ἀκολουθεῖ τὰ βήματά του, τὸ πλησιάζει καὶ τοῦ μιλᾷ. Προχωροῦν καὶ οἱ δυὸ

μέσα σ' ἕνα σκοτεινὸ δρόμο. Τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα ὁ Μπροῦνο ξαναέρχεται στὸ ραντεβοῦ των. Χιονίζει.

—Ἔχεις δωμάτιο; ἐρωτᾷ ἀσθμαίνων ὁ Μπροῦνο.

—Μάλιστα.

Ἡ πτωχὴ Λιλὴ ἠξίωσε τρία μάρκα ἐπὶ πλέον.

—Δὲν τὰ ἔχω εἶπε ὁ Μπροῦνο ἤρεμα (δὲν εἶχε παραδώσει παρὰ πετσέτες μόνον σ' ἕνα μικροκουρεῖο), θὰ σοῦ τὰ φέρω αὔριο.

—Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ προσφερθῶ ἐπὶ πιστώσει.

—Ἐπηκολούθησε συζήτησις καὶ λογομαχία. Ὁ Λοῦντκε ξαφνικὰ γίνεται κατακόκκινος καὶ τὰ δυό του πελώρια χέρια ἐκινήθησαν.

Ἔτσι σὲ ἡλικία 15 μόλις χρόνων, τὸ βράδυ αὐτό, μέσα στὴν καρδιὰ τοῦ Βερολίνου διαπράττει τὸν πρῶτο του φόνο. «Ἔμοιαζε σὰν κούκλα ὡμολόγησε ἔπειτα ἀπὸ 20 χρόνια, ἀλλὰ τὰ μάτια της δὲν ἐκινοῦντο πλέον». Ἀκολούθως ἐξηφανίσθη. Ὁ πατέρας του ἀνήσυχος πῆγε στὸ Ἀστυνομικὸ Τμῆμα τοῦ Κόπενικ.

Μὴ ἀνησυχῆτε καὶ μὴ ταράσσεσθε κύριε Λοῦντκε, εἶπε ὁ Ἀστυνόμος σηκώνοντας τοὺς ὤμους του, θὰ ἐπανέλθῃ.

Τὸν ξαναβρῆκαν μέσα στὸ δάσος. Μὲ μικρὰ κομμάτια ψωμὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐξημερώσῃ τοὺς σκιούρους ἐξ ἀποστάσεως, φοβούμενος νὰ τοὺς χαϊδεύσῃ γιὰ νὰ μὴ ψοφήσουν.

Τὸ πιὸ ἐκπληκτικό, μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπίστευτη σειρὰ τῶν ἐγκληματικῶν περιπετειῶν, τὴν πιὸ παράξενη ὅλων τῶν χρόνων, εἶναι, ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ἡ ἄθελη συνενοχὴ τῆς κοινωνίας.

Πῶς νὰ ὑποπτευθῇ ἕνα βλάκα ποὺ τὸν κοροϊδεύουν ὅλοι, ποὺ τὸν οἴκτο μόνο προκαλεῖ, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ ἐνσπείρῃ τὸν τρόμο; καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τὸ ἀτιμώρητον ποὺ ὁ Μπροῦνο ἐπισύρει ἐπωφελούμενος τῆς διανοητικῆς του ἀνεπαρκείας, παραμένων ἄτρωτος, ἄθικτος καὶ ἀθῷος.

Ἀπὸ τότε, ἡ ἐγκληματική του δρᾶσις ἀρχίζει. Ὁ Μπροῦνο Λοῦντκε ποὺ ἡ ἐξαιρετική του ὑγεία τοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐκτελῇ καὶ τὰ πιὸ σκληρὰ ἔργα καὶ ποὺ ἡ μητέρα του ἀπὸ τὴ λαχτάρα τῆς ἀγάπης, δὲν τολμᾷ ποτὲ νὰ ἐναντιωθῇ στὰ σχέδια, τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἀποφάσεις του, περιπλανᾶται πότε ὡς ἐκφορτωτὴς στὸ Χ ά ρ μ π ο υ ρ γ κ , πότε ὡς ἐργάτης στὸ Ἔσσεν, πότε ὡς ἐκσκαφεὺς στὸ Μπρεσλάου καὶ πότε ὡς ἁμαξᾶς στὴ Λειψία. Στὴ Δρέσδη φθάνει στὸ σημεῖο νὰ γίνῃ καὶ σκουπιδιάρης. Μετακινεῖται ἀπὸ τόπο σὲ τόπο τόσο γρήγορα, ὅσο γρήγορα στραγγαλίζει τὰ θύματά του. Ποτὲ δὲν ἀφήνει διεύθυνσι προορισμοῦ. Αὐτὸς ὁ ἀλήτης, ποὺ στὴν πραγματικότητα εἶναι ἕνας κομήτης, ποὺ σπείρει τὸν θάνατο μὲ τὰ χέρια του, δὲν ἀνταλλάσει οὔτε μιὰ λέξι μὲ τοὺς συντρόφους του, τὶς χιλιάδες τῶν ἐργατῶν, ποὺ συνανανστρέφεται. Εἶναι νομαδικὸς καὶ περιπλανώμενος καὶ κάνει ὅλους νὰ γελοῦν μὲ τὶς παιδιάστικες σκέψεις καὶ ἐκδηλώσεις του.

Θὰ ξαναγυρίσῃ λέγει ἡ δύστυχη μητέρα του, ποὺ τὰ μαλλιά της ἀπ' τὶς στενοχώριες καὶ ἀγωνίες γίνονται ὀλίγον κατ' ὀλίγον τόσο ἄσπρα, ὅσο καὶ οἱ μαξιλαροθῆκες ποὺ σιδερώνει.

Ξαναγύρισε πράγματι.

Καὶ ὁ Ἀστυνόμος, τοῦ Κόπενικ, ποὺ τὸν εἶχε κρατήσει στὴν ἀγκαλιά του τὴν ἡμέρα τῆς βαπτίσεως, τοῦ εἶπε σιγὰ μὲ μεγάλη καλωσύνη. Ε ἶ σ α ι ἄ ν δ ρ α ς π λ έ ο ν Μ π ρ ο ῦ ν ο .

Εἶναι 20 χρόνων, ἔχει στραγγαλίσει 18 γυναῖκες. Ἔχει ἀθλητικὸ παράστημα, ζυγίζει 80 κιλά, ἔχει ἀνάστημα 1.78 μ. καὶ πρόσωπο ἑνὸς κατακτητοῦ τῆς γραμμῆς Ζήγκφριντ. Ἔχει ἀκόμη μιὰ κυνικὴ σιωπή.

Ὅταν ὁ πατήρ του πέθανε, ἡ μητέρα του ἐξηντλημένη καὶ ἀπελπισμένη πέρασε ὅλη τὴν ἡμέρα στὸ τηλεγραφεῖο, στέλλουσα τηλεγραφήματα πρὸς ὅλες τὶς διευθύνσεις, μὲ τὴν τρελλὴ ἐλπίδα νὰ περιμένῃ τὸν ἄσωτο γυιό της.

Ἀλλὰ ἦταν σὰν νὰ ἔδενε κόκκινη κλωστὴ σ' ἕνα ταξιδιάρικο περιστέρι, γιὰ νὰ ξανάβρῃ ἕνα ψαράδικο πλοῖο μέσα στὶς Βόρειες θάλασσες. Τὸ μεσημέρι ἀκριβῶς τῆς ἴδιας μέρας ποὺ πέθανε ὁ πατέρας του, ἀνθρακοπώλης τότε ὁ Μπροῦνο, ἀνέβαινε μ' ἕνα σάκκο μὲ γαιάνθρακες στὸν ὦμο γιὰ 8η φορὰ στὸν 5ον ὄροφο ἑνὸς πολυτελοῦς μεγάρου στὸ Ντούσελντόρφ. Ἡ οἰκοδέσποινα τοῦ σπιτιοῦ κυρία Ράχν, τοῦ προσέφερε ἕνα ποτῆρι κρασὶ τοῦ Ρήνου. Ὁ Μπροῦνο τὸ ἔπιε μὲ μιὰ γουλιά, φύσηξε, ξεφύσηξε, ἔστρεψε κυκλικὰ καὶ κατόπιν ἐτράπη εἰς φυγὴν σὰν μανιακὸς μὲ τὸ κεφάλι κάτω λέγοντας μὲ ἀδιαφορία ἕνα «εὐχαριστῶ». Στὴ σκάλα ἐπταρνίσθη, εἶχε τοὺς ρώθωνας διεσταλμένους σὰν τὴν τίγρη ποὺ τῆς ξεφεύγει τὸ θήραμά της.

Καμμιὰ ἑκατοστὴ γυναῖκες τῆς καλυτέρας προπολεμικῆς κοινωνικῆς τάξεως τῆς Γερμανίας διεσώθησαν ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι εἶχαν κάμει χρῆσιν ἀρωμάτων τοῦ Chanel καὶ Lanvin ποὺ χαλοῦσαν τὸ κέφι τοῦ Μπροῦνο, αὐτοῦ τοῦ νεαροῦ κτηνανθρώπου, ἡ ἐγκληματικὴ δρᾶσις τοῦ ὁποίου ἐπεκτείνετο ἀπὸ τὴν Βαυαρία στὴν Ἀνατολικὴ Πρωσία καὶ ἀπὸ τὶς ὄχθες τοῦ Δουνάβεως μέχρι τὶς ἐκβολὲς τοῦ ποταμοῦ Ἔλβ.

Ἀπὸ τὸ 1932, χρονολογία τῆς ἀνόδου τοῦ Χίτλερ στὴν Ἀρχή, ὁ Μπροῦνο ἐπωφελήθη τῶν πολλαπλῶν εὐεργετημάτων ἑνὸς συμμάχου ἀπιστεύτως ἰσχυροῦ. Τοῦ Ναζισμοῦ. Ἕνας δολοφόνος εἶναι πάντοτε ὑποτελὴς μέσα στὴν Κοινωνία στὴν ὁποία κινεῖται περισσότερο ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο ἄτομο.

Ἡ περίπτωσι τοῦ Μπροῦνο Λοῦντκε, μοναδικὴ μέσα στὰ ἐγκληματολογικὰ χρονικά, εἶναι ἡ δρᾶσις ἑνὸς δολοφόνου, μόνου, χωρὶς συνεργούς, εὐνοουμένου ἀπὸ ἕνα δικτατορικὸ καθεστὼς μέσα στὸ ὁποῖο τὸ χειρότερο εἶναι ὅτι δὲν ἐπετυγχάνετο ἡ σύλληψις.

Ὁ σκηνοθέτης Robert Siodmak εἶναι ἐπιφορτισμένος νὰ ἀποδείξῃ μέσα στὸ φίλμ, ὅτι μιὰ τόσο μακροχρόνιος ἀτιμωρησία κατόπιν μιᾶς παρομοίας ἐγκληματικῆς δράσεως θὰ ἦτο ἀδύνατος σ' ἕνα δημοκρατικὸ καθεστώς.

Τὸ στρατιωτικὸ σύνταγμα τοῦ ΙΙΙ Ράϊχ περιλάμβανε μιὰ παράγραφο τὴν ὑπ' ἀριθ. 51, ποὺ ἐξαιροῦσε τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοὺς προσβληθέντες ἀπὸ νευρικὲς διαταραχές. Προσκληθεὶς ἐνώπιον τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀπαλλαγῶν, κατόπιν ἐνώπιον τῆς Ἀναθεωρητικῆς τοιαύτης, ὁ Μπροῦνο ξέσπασε σὲ γέλια, φέροντας δὲ τὸν δείκτη στὸν κρόταφο, ἀναφωνεῖ κυνικά. «Παράγραφος 51».

Αὐτὸ τὸ ἀγρίμι παριστάνει τὸν τρελλό, εἶναι ὅμως ἕνας τρελλός, πολὺ ἔξυπνος καὶ πολὺ εὐσυνείδητος ἀπὸ τῆς ἀπόψεως νὰ ἐπωφεληθῇ τοῦ εὐεργετήματος τοῦ ἄρθρου 51. Ὁ Μπροῦνο ξανακάνει τὸ σύντομο νούμερο τοῦ εὐτυχοῦς τρελλοῦ, μπροστὰ στὴν ἐπιτροπή.

Ἀπαλλάσσεται τῆς Στρατιωτικῆς ὑποχρεώσεως καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας τὸν ἐφοδιάζει μὲ μιὰ κάρτα διὰ τὰ στρατιωτικὰ ἔργα. Χρησιμοποιεῖται ἀλληλοδιαδόχως στὴν κατασκευὴ τῶν αὐτοκινητοδρόμων, στὴν ἐπισκευὴ σταδίων καὶ ἀεροδρομίων στὸ Τέμπελχοφ.

Τὸν Ἰούνιο τοῦ 1936, τὴν ἡμέρα τῆς γιορτῆς τῆς Νεολαίας, ἐστραγγαλίσθη στὴν Κολωνία μιὰ μαθήτρια τοῦ Λυκείου, μέσα στὸ Ἱματιοφυλάκιο τοῦ Σταδίου. Τὸ ἴδιο θέρος μιὰ βοηθὸς ἑνὸς φιλανθρωπικοῦ Ἱδρύματος βρίσκει παρόμοιο θάνατο στὸ Ντόρμουντ. Τρεῖς ἡμέρες ἀργότερα, ἀλλὰ σὲ ἀπόστασι πολλῶν χιλιομέτρων, στὸ Ὄγκσμπουργκ, μιὰ λογίστρια τῶν ἐργοστασίων Ντορνιὲ, εὑρισκομένη στὴν ἐξοχὴ μετὰ τῆς οἰκογενείας της ὑποκύπτει μέσα σὲ παρόμοιες συνθῆκες. Ἡ Ἀστυνομία τοῦ Ράϊχ ἀναζητεῖ δραστηρίως καὶ ἐπιμόνως τὸν δολοφόνο, ἀλλὰ ἐδόθη διαταγὴ νὰ μὴ γίνῃ θόρυβος γι' αὐτὲς τὶς δολοφονίες καὶ νὰ κρατηθῇ ἀπόλυτος σιγὴ ἐπ' αὐτῶν. Ἔτσι τὰ ἐγκλήματα τοῦ Μπροῦνο Λοῦντκε δὲν ἔκαμαν περισσότερο θόρυβο μέσα στὸν κόσμο ἀπὸ ὅ,τι ἔκαμαν τὰ χέρια αὐτοῦ τοῦ κτηνανθρώπου στὸ λαιμὸ τῶν θυμάτων του. Μὲ μιὰ ἁπλῆ ἐφαρμογὴ τοῦ συνθλιπτικοῦ ἀντίχειρός του στὴν καρωτίδα, ὁ Μπροῦνο ἀπέφρασσε τὴν κυκλοφορία τοῦ αἵματος, πρᾶγμα ποὺ ἐπέφερε ἀκαριαίως τὸν θάνατο.

Πόσες ὅμως γυναῖκες ἐξηφανίσθησαν χωρὶς νὰ γνωσθῇ τίποτε γι' αὐτές; Ὁ Μπροῦνο τὶς ἐνταφίαζε καὶ ἀκολούθως τὶς ἐπεσκέπτετο σὲ Σαββατιάτικα νοσηρὰ ραντεβοῦ.

Τὸ 1943, 360 ἀστυνομικοὶ ἀπηλλάγησαν τῶν καθηκόντων των γιὰ ἐπαγγελματικὴ ἀνεπάρκεια καὶ ἀπεστάλησαν στὸ 'Ανατολικὸ Μέτωπο, ἐξ αἰτίας τῶν σκοτεινῶν τούτων δολοφονιῶν.

'Από τότε, ὁ Χίμλερ, ὁ 'Αρχηγὸς τῆς Γκεσταπό, βοηθούμενος καὶ ἀπὸ τὸ Γραφεῖο τῶν 'Εγκληματολογικῶν 'Αναζητήσεων τῶν S.S., ἀνέλαβε κατόπιν διαταγῆς τοῦ Χίτλερ τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν προσωπικῶς. 'Αλλὰ ὁ Μπροῦνο παρέμεινε ἀσύλληπτος, κινούμενος τόσο ταχέως ὅσο τὰ συμμαχικὰ ἀεροπλάνα σφυρηλατοῦσαν τὸ Ρούρ.

Ἦρθε κάποτε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴ μητέρα του, ποὺ ὑπέφερε τώρα τρομερά. Ὁ 'Αστυνόμος τοῦ Κόπενικ ποὺ εἶχε ἀναλάβει καὶ πάλι τὰ καθήκοντα ἔπειτα ἀπὸ μιὰ βραχεῖα ἀποχώρησι, ἔφερε στὸ Μπροῦνο δακρυσμένος μιὰ πρόσκλησι.

Τὸν διέτασσαν νὰ παρουσιασθῇ τάχιστα σ' ἕνα Κέντρο Στειρώσεως. (Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Δημοσίας Ὑγείας ἐπὶ Ναζισμοῦ ἀφαιροῦσε ἀπ' ὅλους τοὺς Γερμανοὺς τοὺς πάσχοντας διανοητικῶς τὴν δυνατότητα ἀναπαραγωγῆς). Ὁ Μπροῦνο πῆγε ἐκεῖ.

—Καὶ ἡ παράγραφος 51; οὐρλιασε ὁ Μπροῦνο γελῶν καγχαστικά.

—'Ακριβῶς ἐξ αἰτίας τῆς παραγράφου αὐτῆς βρίσκεσαι ἐδῶ, ἐψιθύρισε ὁ ἐφημερεύων γιατρός, ποὺ δὲν ἦτο ἄλλος ἀπὸ τὸν Δόκτωρα Muller.

Ὁ Μπροῦνο ἐπωφελούμενος ἀπὸ τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ τρόμου ποὺ βασίλευε σὲ μιὰ Γερμανία διαμελισμένη καὶ εὑρισκομένη ἤδη πλησίον τοῦ ὁριστικοῦ ἀφανισμοῦ της, ἐξηκολούθησε τὴν ἀπάνθρωπη ἐγκληματικὴ δρᾶσι του. Τὸ 77ον ἔγκλημα ὑπῆρξεν ἴσως τὸ πιὸ θρασὺ ἀπ' ὅλα. Ἕνα φθινοπωρινὸ βράδυ μπῆκε κατὰ τὶς 10 μ.μ. σ' ἕνα μικρὸ ρεστωρὰν τῆς Νυρεμβέργης, τὴν σερβιτόρα τοῦ ὁποίου εἶχε βάλει στὸ μάτι. Παρήγγειλε ἕνα ξυνολάχανο καὶ ἕνα ποτῆρι μεγάλο μπύρα, ποὺ ἐρούφηξε μονομιᾶς.

Ἕνας 'Αξιωματικὸς τοῦ Στρατοῦ ἐνεφανίσθη στὸ κατῶφλι τῆς πόρτας, ἡ σερβιτόρα τὸν ἐπλησίασε καὶ οἱ δυό τους ἀνέβηκαν μέσα σ' ἕνα δωμάτιο τοῦ πρώτου πατώματος. Τὴ στιγμὴ αὐτὴ οἱ σειρῆνες ἐσήμαναν συναγερμὸ ἀναγγέλλουσαι μιὰ μοῖρα ἐχθρικῶν ἀεροπλάνων τῆς Β'.29. Τὸ ἀκίνητο διέθετε καταφύγιο καὶ οἱ ἔνοικοι ἔσπευσαν σ' αὐτό, στὸ ὑπόγειο. Διατηρῶν ὅλη τὴν ψυχραιμία του ὁ Μπροῦνο μέσα στὸν πανικό, ἐκρύφθη μέσα στὸ σκότος, ἅρπαξε ἀπότομα τὴ σερβιτόρα κατὰ τὸ πέρασμά της καὶ τὴν ἐστραγγάλισε, ἐνῷ οἱ ἐμπρηστικὲς βόμβες ἐσκόρπιζαν τὴ φωτιὰ στὴν πόλι. Μετέφερε τὸ πτῶμα της στὸ δωμάτιο καὶ τὸ ξάπλωσε μπρὸς τὴν μισάνοικτη πόρτα. Ὁ 'Αξιωματικὸς ἀνέμεινε τὴν λῆξι τοῦ συναγερμοῦ καθισμένος σὲ μιὰ πολυθρόνα, στὸ βάθος τοῦ δωματίου. Ὅταν τὰ φῶτα ἄναψαν ἀνεκάλυψε τὴ φίλη του στραγγαλισμένη.

Οἱ ἔνοικοι ξαναπῆγαν στὰ διαμερίσματά των, εἶδαν αὐτὸν τὸν σαραντάρη 'Αξιωματικὸ κίτρινο ἀπὸ φόβο, σκυμμένον ἐπάνω στὸ πτῶμα τῆς νεαρᾶς γυναίκας καὶ ὅλοι φυσικὰ πίστεψαν ὅτι ἦτο ὁ δράστης αὐτοῦ τοῦ ἐγκλήματος. Τὸ ἴδιο βράδυ τὸν συνέλαβαν ἐνῷ ὁ Μπροῦνο, τὸ ἀόρατον κτῆνος, μετέβαινε στὴ γενέτειρά του τὸ Κόπενικ. Παράξενη ἀνταπόδοσις τῆς μοίρας κάμει νὰ συλληφθῇ ὁ Μπροῦνο στὴ γενέτειρά του. Γιατὶ τὸ πᾶν ἔχει ἕνα τέλος. Στὸ Βερολῖνο, στὴ Γενικὴ 'Ασφάλεια ἠργάζετο ὑπομονητικὰ καὶ δραστήρια ἕνας 'Αστυνόμος ποὺ δὲν ἔμοιαζε τοὺς πραγματικοὺς ἀστυνομικούς, ἀλλὰ ἐφαίνετο σὰν νὰ εἶχε βγῆ ἀπὸ ἕνα κινηματογραφικὸ στούντιο τῆς καλῆς Γερμανικῆς ἐποχῆς. Ὁ Franz Kersten. Οὗτος ἐξετάζοντας καμμιὰ ἐβδομηνταριὰ φακέλλους τῶν διαπραχθέντων ὡς ἐξιστορήθη φόνων, ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα ὅτι πρόκειται περὶ σειρᾶς ἐγκλημάτων ἑνὸς «μανιακοῦ, σεξουαλικῶς ἀνωμάλου τύπου, νέου ἀσφαλῶς λόγῳ τῆς συχνότητος τῶν ἐπιθυμιῶν του».

Ἡ ἀναφορά του πρὸς τὸν Χίμλερ τελείωνε μ' αὐτὴ τὴ φράση. «Πρόκειται περὶ ἐγκλημάτων ἑνὸς διανοητικῶς ἀνωμάλου, ἑνὸς ἀπόκληρου τῆς Κοινωνίας ποὺ καμμιὰ γυναίκα δὲν θὰ ἐδέχετο νὰ τὴν πλησιάσῃ».

Ὁ Kersten συνεβουλεύθη τὸν πίνακα τῶν διανοητικῶς ἀνωμάλων τύπων καὶ ἔθεσε τὸν Λοῦντκε σὲ ἄγρυπνο παρακολούθησι. Ὁ Μπροῦνο ξαναπῆγε στὸν πευκῶνα ὅπου μικρὸς εἶχε καταφύγει τὸ πρῶτον. Μιὰ ἐξαδέλφη του ἡ Frida Rösner μάζευε ἐκεῖ ξερὰ ξύλα. Ὁ Μπροῦνο χύθηκε ἐπάνω της σὰν τρελλὸς καὶ μὲ χέρια τρέμοντα. Ὅταν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Kersten ἔφθασαν τὴν εἶχε θάψει μὲ τόση μάλιστα προσοχή, ὥστε οὐδὲν τὸ ἀνώμαλον ἐφάνη στὸ ἔδαφος. Τὴν ἑπομένη ὁ Ἀστυνόμος Kersten ἔκαμε τὴν ἐπίθεσι κατὰ μέτωπο πλέον.

Εἶδες τὴν Frida Rösner Μπροῦνο; ρώτησε. Τὴν ἀναζητοῦμε διότι ἔχουμε ἐπιφορτισθῇ νὰ τὴν ἀνεύρωμεν. Θὰ σοῦ εἴμεθα εὐγνώμονες ἂν μπορέσῃς νὰ μᾶς βοηθήσῃς.

Ἦτο στὸ δάσος χθὲς ἀπήντησε ὁ Μπροῦνο. Ἔκαμε ἕνα δέμα ἀπὸ ξύλα. Δὲν ἀγαπῶ διόλου τὶς φωτιὲς ποὺ ἀνάβουν στὰ τζάκια. Ὅταν βλέπω φωτιὲς καταλαμβάνομαι πάντοτε ἀπὸ φόβο, ὅτι θὰ μοῦ κάψουν τὰ χέρια.

Καὶ ἐν τούτοις δὲν ἐφοβήθηκες νὰ σκοτώσῃς τὴν Frida Rösner. Ἀκολούθησέ με θὰ πᾶμε νὰ τὴ βροῦμε μαζί.

Δός μου ἕνα τσιγάρο, λέγει ὁ Μπροῦνο, ποὺ μιλᾷ στὸν ἑνικὸ σ' ὅλους τοὺς Ἀστυνόμους, Συνταγματάρχας τῶν S.S. καὶ δικαστάς.

Πάρε ὅλο τὸ πακέτο.

Οἱ αὐθόρμητες ὁμολογίες τοῦ Μπροῦνο διήρκεσαν μιὰ ἑβδομάδα καὶ ἐκάλυψαν 1160 σελίδες δακτυλογραφημένες. Προικισμένος μὲ μιὰ μνήμη πρωτοφανῆ καὶ ἐκπληκτική, ἐνεθυμεῖτο ὅλες τὶς λεπτομέρειες, π.χ. τὸ σημεῖο στὸ ὁποῖο εὑρίσκετο ὁ ἥλιος καὶ πῶς ἐφωτίζετο τὸ μέρος ποὺ ἐφόνευσε, τοὺς σκοτεινοὺς δρόμους τῶν μεγαλουπόλεων, ὅπου εἶχε συναντήσει τὰ θύματά του, τοὺς σταθμοὺς βενζίνης ποὺ τοῦ ἐχρησίμευαν ὡς σημεῖα προσανατολισμοῦ στοὺς αὐτοκινητοδρόμους, τὸ σχέδιον καὶ χρωματισμοὺς τῆς ρόμπας τῆς κυρίας τοῦ Ντούλσελντορφ καὶ παντὸς εἴδους ἄλλες λεπτομέρειες. Κατὰ τὶς ἀναπαραστάσεις τοῦ κάθε φόνου κατευθύνετο ἀμέσως καὶ ἄνευ ἀμφιβολιῶν στὸ μέρος ποὺ εἶχε θάψει τὸ θῦμα, λέγοντας «ἐδῶ εἶναι τὸ νεκροταφεῖο».

Μιὰ μέρα ἀνεκάλυψε θαμμένο σὲ ἀπόστασι περίπου ἑνὸς μέτρου ἀπὸ ὅπου εἶχε θάψει τὸ πτῶμα, ἕνα παπούτσι τοῦ θύματος. Εἶχε διαπράξει τὸν φόνο σὲ ἡλικία 18 χρόνων καὶ τώρα ἦτο 35. Ἔφερε τὸ παπούτσι στὰ χείλη του καὶ ἐγονάτισε στὰ πόδια τοῦ Ἀστυνόμου Kersten, ζητῶντας νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ φέρῃ αὐτὸ τὸ «ὡραῖο παπούτσι μέσα στὴ φυλακή».

Ἡ ὑπόθεσις Λοῦντκε ἤγειρε μιὰ διαμάχη Ἀστυνομίας καὶ Δικαιοσύνης, τὴν ὁποίαν ὑπεχρεώθη νὰ διευθετήσῃ ὁ Heydrich, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ ἐμπίστους τοῦ Χίτλερ. Ἡ Ἀστυνομία ἔπειτα ἀπὸ ἀδυναμία ἐπὶ 20 ὁλόκληρα ἔτη νὰ ἐξιχνιάσῃ τὰ ἐγκλήματα τοῦ Μπροῦνο ἤθελε νὰ τὸν ἐξαφανίσῃ χωρὶς δίκη γιὰ νὰ περισώσῃ τὸ γόητρό της. Ἡ Δικαιοσύνη ἀντιθέτως ἠξίου νὰ γίνῃ ἡ δίκη. Τελικὰ ὁ Χίμλερ καὶ τὰ S.S. εἶπαν τὴν τελευταία λέξι.

Ἡ περίπτωσις τοῦ Λοῦντκε ὑπήγετο μέσα στὰ σχέδιά των περὶ βελτιώσεως τῆς Γερμανικῆς φυλῆς. Τὸ παράδειγμα τοῦ Λοῦντκε, εἶπαν, θὰ μᾶς εἶναι ἕνα ἀκαταμάχητο στοιχεῖο νὰ πείσουμε τοὺς ἀντιτιθεμένους στὸν ἄνευ οἴκτου ἐξαφανισμὸν ὅλων τῶν διανοητικῶς ἀνωμάλων, εὐθὺς ὡς γίνῃ ἡ τοιαύτη διαπίστωσις.

Ἐξ ἄλλου ὁ Δόκτωρ Γκαίμπελς παρεσκεύαζε μιὰ ἐπίθεσι διὰ τοῦ ραδιοφώνου κατὰ τῶν Δυτικῶν Δημοκρατιῶν, ὡς πρὸς τὸν τρόπο ἀντιμετωπίσεως τοῦ ἐγκλήματος. Στὴ Γαλλία μιὰ ὑπόθεσις ὅλως διαφορετικὴ τῆς παρούσης, ἡ ὑπόθεσις τοῦ Petiot, ἀπησχόλει τὶς Ἐγκληματολογικὲς Ὑπηρεσίες καὶ τὴν παγκόσμιο κοινὴ γνώμη. Ἕνας λόγος ἐπὶ πλέον νὰ πνιγῇ ἡ ὑπόθεσις τοῦ Λοῦντκε ἀθόρυβα.

'Ενῷ ὁ 'Αστυνόμος Kersten ἔπιπτε στὴ δυσμένεια καὶ ἀπεμακρύνετο τῆς θέσεώς του, τὰ S.S. ὡδήγησαν τὸν Μπροῦνο στὴ φυλακὴ τῆς Βιέννης, ὅπου οἱ ἐγκληματολόγοι ἐπιστήμονες, οἱ ψυχαναλυταί, οἱ ψυχίατροι καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες ὑπέβαλον αὐτὸν σὲ πειραματισμοὺς διαφόρους. Πῆραν ἕνα ἐκμαγεῖο τῶν χειρῶν του, τοῦ προσώπου του, ἔκαμαν πειράματα ναρκοαναλύσεως, ἐνῷ ἕνα μαγνητόφωνο κατέγραφε τὴν ὁμολογία του. Ἕνας διάσημος Αὐστριακὸς ψυχίατρος διηύθυνε τὴν ἀνάκρισι. Ἤκουσα μέσα στὸ δωμάτιο τοῦ νεαροῦ κωμωδοῦ τοῦ Μονάχου Μαρίου 'Αντόρφ, ποὺ ἐνσαρκώνει τὸν Μπροῦνο Λοῦντκε στὸ φίλμ «Ὁ διάβολος παρουσιάζετο τὴν νύκτα», τὸ ὑποσυνείδητο τοῦ Μπροῦνο σὲ μαγνητικὴ ταινία. Ἦτο μία συνταρακτικὴ καὶ φρικιαστικὴ ἀκρόασις, ποὺ μᾶς βύθισε σ' ἕνα εἶδος ἀδιαθεσίας καὶ τρόμου μαζί.

—Πότε εἶδες ἕνα νεκρὸ γιὰ πρώτη φορὰ Μπροῦνο; ρώτησε ὁ ψυχίατρος.

—Σὲ ἡλικία 10 ἕως 12 χρόνων ἀπαντᾷ ὁ δυστυχὴς μέσα στὸ ὄνειρο ποὺ βλέπει ἐνῷ εἶναι ξυπνητός.

—Αὐτὸ σοῦ ἔκαμε κάποια ἐντύπωσι;

—Ὄχι, οὐδεμία.

—Γιατί;

—Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἔδερνε τὴ γυναίκα του. Καὶ ὁ καλὸς Θεὸς τὸν ἐτιμώρησε. Τὴν νύκτα ὀνειρευόμουν αὐτὴ τὴ γυναίκα.

—Πήγαινες τακτικὰ στὴν 'Εκκλησία, Μπροῦνο;

—Μάλιστα, ὅσο μποροῦσα πιὸ συχνά. 'Αλλὰ δὲν πηγαίνω τώρα.

—Γιατί;

—Γιατὶ εἶμαι στὴ φυλακή.

—Προσεύχεσο Μπροῦνο;

—Μάλιστα. Τίς προσευχὲς τὶς συγκρατοῦμε εὔκολα.

—Μήπως ἐξακολουθεῖς ἀκόμη νὰ προσεύχεσαι στὴ φυλακή;

—Προσεύχομαι πάντοτε: Καπνίζω καὶ προσεύχομαι: Θεέ μου συγχώρησέ με, βοήθα με νὰ γίνω καλὸς καὶ λυπήσου με ὥστε νὰ ἔλθω στοὺς οὐρανούς κοντά σου.

Ἔκλαιε μέσα στὸ κελί του, ὠνειρεύετο καὶ παραμιλοῦσε μεγαλοφώνως γιὰ τὶς 87 γυναῖκες ποὺ εἶχε φονεύσει, ὅλη δὲ ἡ φυλακὴ ἀντηχοῦσε ἀπὸ τὶς σπαρακτικὲς κραυγὲς καὶ τὰ οὐρλιάσματά του. Τὸ III Ράϊχ κατέρρεε, τὰ τάνκς τοῦ Ζούκωφ προχωροῦσαν μὲ μεγάλο πάταγο στὴ πεδιάδα τῶν Μαγυάρων.

Ὁ καθηγητὴς ψυχίατρος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βιέννης, πῆρε διαταγὴ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν Μπροῦνο μὲ μιὰ ἐνδοφλέβιο ἔνεσι δηλητηρίου. 'Ηρνήθη καὶ ἐτυφεκίσθη τὸ ἴδιο βράδυ. Ὁ Ταγματάρχης τῶν S.S. Heinrich Merk ἐπεφορτίσθη τότε μὲ τὸ ἔργο αὐτό.

Μπροῦνο εἶσαι ἀνυπόφορος, εἶπε κρατῶντας μιὰ σύριγγα δέκα γραμμαρίων κυανίου στὸ χέρι. Κανεὶς ἐδῶ δὲν μπορεῖ νὰ κλείσῃ μάτι ἐξ αἰτίας σου.

Θὰ σοῦ κάμω μιὰ ἔνεσι γιὰ νὰ κοιμηθῇς.

Ὅπως θέλεις, ἀπαντᾷ ὁ Μπροῦνο, ἀλλὰ ἄφησέ με πρῶτα νὰ καπνίσω ἕνα τσιγάρο.

Ὁ Μπροῦνο Λοῦντκε δὲν τράβηξε παρὰ μερικὲς ρουφηξιές.

Τὸ κεφάλι του ἔπεσε βαρὺ ἐπάνω στὸ βραχίονά του. Καὶ ὅταν τὰ S.S. τὸν μετέφεραν στὸ νεκροτομεῖο γιὰ νὰ γίνῃ ἡ νεκροτομὴ καὶ διατηρήσουν τὰ σπλάχνα του μέσα στὴ φορμόλη, ἐφαίνετο ἕνα ἐλαφρὸ μειδίαμα στὸ πρόσωπό του, μαρτυροῦν προφανῶς εὐχαρίστησι, γιατὶ εἶχε ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὸ μαρτύριο τῆς ταραχώδους ζωῆς.

Ἡ μητέρα του ἐπίσης εἶχε πεθάνει καὶ τὰ τελευταῖα της λόγια ἦσαν αὐτά: «Ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι παρὰ ἕνα μεγάλο ψέμα. Ὁ γυιός μου Μπροῦνο εἶναι ἀθῷος».

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΣΩΜΑΤΙΚΩΝ ΒΛΑΒΩΝ ΩΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΩΝ

— ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΕΟΝ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ —

(ΑΡΘΡΑ 508-317 Π.Κ.)

Ὑπὸ κ. **ΔΗΜ. ΝΤΖΙΩΡΑ**, Ὑπαστυνόμου Α'

Α'

ΑΙ ΣΩΜΑΤΙΚΑΙ ΒΛΑΒΑΙ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

I. Εἰσαγωγικαί τινες παρατηρήσεις.
II. Ποῖαι αἱ κατὰ τὸν Κώδικα σωματικαὶ βλάβαι.
III. Αἱ σωματικαὶ βλάβαι ὡς τετελεσμένον καὶ ὡς ἐν ἀποπείρᾳ ἔγκλημα.
IV. Αἱ σωματικαὶ βλάβαι ὡς συρρέον ἔγκλημα.
V. Ὁ δόλος ὡς διακριτικὸν στοιχεῖον τῆς ἔργῳ ἐξυβρίσεως καὶ τῆς ἀσημάντου σωματικῆς βλάβης.

***

I. Εἰσαγωγικαί τινες παρατηρήσεις.

Ἐὰν τὰς **Ἀστυνομικὰς Ὑπηρεσίας Ἀσφαλείας** ἀπασχολοῦν κατὰ κύριον λόγον τὰ κατὰ τῆς ἰδιοκτησίας ἐγκλήματα—γεγονὸς τὸ ὁποῖον μᾶς παρεκίνησεν εἰς τὸ ν' ἀσχοληθῶμεν διεξοδικῶς κατὰ τὸ παρελθὸν μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τούτων (1)—οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία, ὅτι τὰ **κατὰ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος** τοιαῦτα ἢ κατ' εὐστοχώτερον χαρακτηρισμὸν **αἱ σωματικαὶ βλάβαι** τοῦ Κώδικος ἔρχονται εἰς τὴν πρώτην γραμμήν, ὡς δὲ ἀποδεικνύουν αἱ ἑκάστοτε συντασσόμεναι στατιστικαὶ ἐγκληματικότητος, αὐταὶ κατ' ἐξοχὴν ἐνδιαφέρουν τὰς Ἀστυνομικὰς **Ὑπηρεσίας τῶν Τμημάτων Τάξεως** καὶ δὴ πρωτίστως τῶν κεντρικῶν τοιούτων.

Δεδικαιολογημένη ὅθεν καθίσταται καὶ τούτων ἡ ἀνάπτυξις, εἰς τρόπον ὥστε οἱ ἑνάστοτε καλούμενοι νὰ διώξουν τὰς σωματικὰς βλάβας ἐν τῇ πράξει καὶ μάλιστα ἐνίοτε, ὑπὸ προϋποθέσεις οὐχὶ εὐνοϊκάς, ἀφοῦ εἶναι ὑποχρεωμένοι ν' ἀντιμετωπίσουν, κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς καὶ μόνον τετραώρου 5 καὶ 6 ἀκόμη περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ σωματικῶν βλαβῶν διατάξεων τοῦ νόμου—ὡς π.χ. συμβαίνει μὲ τοὺς Ἀξιωματικοὺς Ὑπηρεσίας τῶν Α, Β, Γ, Δ κλπ. Ἀστυν. Τμημάτων—νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελοῦν τὰ καθήκοντά των, μὲ τὴν ἐπιβεβλημένην ἐπὶ τοῦ προκειμένου εὐχέρειαν.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν καὶ τὴν σημασίαν, διὰ τὴν Ἀστυνομίαν, τοῦ ὑπὸ ἐξέτασιν θέματος. Ὁ ἐπεξεργαζόμενος ὅμως τὰς ἰσχυούσας περὶ σωματικῶν βλαβῶν διατάξεις, δὲν δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, ὅτι μετ' εὐχερείας δύναται ν' ἀνταποκριθῇ πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις μιᾶς, οὐ μόνον πλήρους ἀλλὰ καὶ ἀληθήτου, ἑρμηνείας τοῦ θέματος τούτου.

Διότι ἔχει εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ν' ἀντιμετωπίσῃ δύο σπουδαίας δυσχερείας, ἤτοι :

α) Τὴν ἔλλειψιν ἀναλόγων ἑρμηνευτικῶν βοηθημάτων. Διότι, καθ' ἃ τοὐλάχιστον γνωρίζομεν, εἰδικαὶ μονογραφικαὶ ἔρευναι, μετὰ τὴν ἰσχὺν τῶν νέων Κωδίκων, ἐπὶ τοῦ κεφαλαιώδους αὐτοῦ ζητήματος, ὡς ἐπίσης καὶ ἕτερα ἑρμηνευτικὰ βοηθήματα, σπανίζουν—ἂν ἴσως δὲν ἐλλείπουν παντελῶς—παρ' ἡμῖν καὶ

β) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ νομολογία τῶν δικαστηρίων καὶ δὴ κυρίως τοῦ ἀκυρωτικοῦ μας, λόγῳ τοῦ ὅτι τὸ μεσολαβῆσαν ἔκτοτε χρονικὸν διάστημα ὑπῆρξε σχετικῶς βραχύ, δὲν ἔχει ἀχθῇ εἰς ἀσφαλῆ καὶ ἀνεπίδεκτα ἀμφισβητήσεων συμπεράσματα, ἐπιλύοντα τὰ πολλὰ καὶ ποικίλα ζητήματα, ἅτινα καθημερινῶς ἐμφανίζονται ἐν τῇ πράξει.

Ἀλλ' ἐὰν ἡ κατωτέρω ἀνάπτυξις δὲν εἶναι πλήρης καὶ εὐρεῖα, πάντως δέον τοῦτο νὰ τονισθῇ· ὅτι κατεβλήθη κάθε προσπάθεια, ὥστε, ἐπὶ τῶν ζητημάτων, ἐφ' ὧν διχογνωμία κρατεῖ, νὰ ἐκτίθενται αἱ ἑκατέρωθεν διιστάμεναι ἀπόψεις, ἵνα

(1) Ἴδε σχετικῶς ἀνωτέρω ἐν σελ. 3261 ἐπ. τοῦ παρόντος.

οὕτως, ὁ καλούμενος νὰ διώξῃ πρῶτος ἐν τῇ πράξει τὰ τῶν σωματικῶν βλαβῶν ἐγκλήματα, εἶναι εἰς θέσιν ν' ἀντιμετωπίζῃ τὰ ζητήματα, μετὰ τῆς ἐπιβεβλημένης εἰς τοὺς ἀνακριτικοὺς ὑπαλλήλους πεποιθήσεως.

Καὶ ἤδη, μετὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω σκόπιμον παρένθεσιν, εἰσερχόμεθα εἰς τὰ καθ' ἕκαστον.

Ὁ νέος Κῶδιξ, ὡς σωματικὰς βλάβας χαρακτηρίζει, ἐν τῇ εὐρείᾳ τοῦ ὅρου σημασίᾳ, τὰς ἀξιοποίνους ἐκείνας πράξεις, τῶν ὁποίων ἡ ἀντικειμενικὴ ὑπόστασις συνίσταται οὐχὶ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, ἀλλ' εἰς τὴν **κάκωσιν τοῦ σώματος ἢ βλάβην τῆς ὑγείας αὐτοῦ.**

Περὶ πάντων τούτων ὁμιλεῖ διὰ τῶν ἄρθρων 308 ἕως καὶ 317 αὐτοῦ.

Ἡ ἀνωτέρω ἔννοια εἶναι εὐρυτάτη. Ἐξειδικεύει δὲ ταύτην καὶ δὴ κατὰ τρόπον εὔγλωττον ἡ αἰτιολογικὴ τοῦ Κώδικος ἔκθεσις, ἥτις ἐν ἀποσπάσματι ἔχει ὡς ἑξῆς :

«Τὸν ὅρον σωματικὴ βλάβη ἢ τραῦμα μεταχειρίζεται πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀδικήματος καὶ ὁ ἰσχύων ἤδη Ποιν. Νόμος (ἄρθρον 307) χωρὶς ὅμως περαιτέρω τινὸς ἐπεξηγήσεως περὶ τῆς ἐννοίας αὐτοῦ. Ἡρμηνεύθη ὅμως ὁ ὅρος οὗτος, ὡς περιλαμβάνων πᾶσαν προσβολὴν τῆς ἀκεραιότητος τοῦ σώματος, ἁπλῆν βλάβην, σωματικὴν νόσον ἢ ψυχικὴν πάθησιν πρόσκαιρον ἢ διαρκῆ. Εἶναι ἄσχετος ὁ τρόπος, καθ' ὃν πραγματοποιεῖται ἡ τοιαύτη ἐπίδρασις (ἄμεσος—ἔμμεσος—ψυχολογικὴ ἐνέργεια). Καὶ τὰ μέσα τῆς τοιαύτης ἐπιδράσεως ποικίλα εἶναι, ὡς ἡ χρῆσις ἀγριότητος ζῴου (λ.χ. κυνός), ἡ πρόκλησις τρόμου ἐπενεγκόντος βλάβην ἢ φόβον, ἔτι δὲ καὶ ἡ παράλειψις ὀφειλομένης ἐνεργείας, ὅτε τὰ ἀδίκημα εἶναι per omissionem commissium.(1) Ἐν ταῖς βλάβαις τῆς ὑγείας νοοῦνται καὶ αἱ τῆς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ὑγείας παθήσεις, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν ἄρθρων 308 καὶ 310 § 1 Π.Κ. Ἐπίσης καὶ ἡ περίπτωσις τῆς μεταδόσεως ἀφροδισίου νοσήματος. Οἱ ὅροι σωματικὴ κάκωσις καὶ σωματικὴ βλάβη δὲν εἶναι ἀπολύτως ταυτόσημος. Ἡ ἀποκοπὴ τῆς κόμης ἀποτελεῖ κάκωσιν καὶ οὐχὶ βλάβην». (2)

Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι **ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν σωματικῶν βλαβῶν ἐμπεριέχονται, ἐκτὸς τῶν περὶ τραυμάτων καὶ βλαβῶν διατάξεων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου (ἄρθρα 307 ἐπ. Π.Ν.) καὶ αἱ περὶ αἰκιῶν τοιαῦται τούτου (ἄρθρον 688 Π.Ν.), καλύπτονται δ' ἐν πολλοῖς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 207 Π.Ν. «περὶ ἀδίκου κατὰ προσώπου ἐπιθέσεως», αἵτινες κατηργήθησαν ἅπασαι ὑπὸ τοῦ νέου Ποινικοῦ Κώδικος.**

Αὐτὰ ἐν γενικαῖς γραμμαῖς. Ὡς ὅμως καὶ ὑπὸ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως τονίζεται **οἱ ὅροι σωματικὴ κάκωσις καὶ βλάβη τῆς ὑγείας δὲν εἶναι ἀπολύτως ταυτόσημοι.**

Κάκωσιν τοῦ σώματος ἀποτελεῖ λ.χ., ἐκτὸς τῆς ἀποκοπῆς τῆς κόμης καὶ ἡ τοιαύτη τῶν ὀνύχων τῆς χαριτοβρύτου νεάνιδος ἢ τῆς λεπτεπιλέπτου κυρίας ἢ ἡ ἀποκοπὴ τοῦ μύστακος τοῦ ὀρεσειβίου Κρητὸς καὶ εἴ τι ἄλλο.

Ἡ κάκωσις ἀπαντᾶται τὸ πρῶτον εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα. Ἐτέθη δὲ ὁ ὅρος πρὸς ἄρσιν ἀμφιβολιῶν, κατὰ τὸ παρελθὸν ἀνακυψασῶν, καὶ διὰ νὰ καλύψῃ τὰς ὡς ἄνω ἀναφερομένας περιπτώσεις. Διότι ὁ Π. Ν. ὡμίλει περὶ τραυμάτων πλὴν ὅμως ἡ ὑπαγωγὴ τῆς ἀποκοπῆς τῆς κόμης καὶ τῶν ὀνύχων ὑπ' αὐτὸν τὸν ὅρον κάθε ἄλλο παρὰ ὀρθὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κοινῆς γλωσσικῆς τοῦ ὅρου «τραῦμα» ἐννοίας ἦτο.

Ἀλλὰ καὶ **ἡ βλάβη τῆς ὑγείας** ποικίλην δύναται νὰ ἔχῃ ἐμφάνισιν. Ὑπ' αὐτὴν δυνατὸν νὰ ὑπαχθῶσιν, πλεῖσται ὅσαι περιπτώσεις, ὧν ἡ ἀρίθμησις οὔτε δυνατή, ἀλλ' οὔτε καὶ εὔκολος εἶναι.

(1) Περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ εἴδους αὐτοῦ τῶν ἐγκλημάτων ἴδε εἰς Δ. Ντζιώρα «Μαθήματα Ποιν. Δικαίου» 1957 σελ. 25-26.

(2) Ἴδε σχετικῶς αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν εἰς Ζαχαροπούλου ἔκδοσις 1950 σελ. 296 ἐπ.

Οὕτως καὶ ὁ παραμικρὸς τρόμος, ἓν ἁπλοῦν «σόκ», τὸ ράπισμα καὶ ὁ γρονθισμὸς ἢ τὸ λάκτισμα, εἰς ἁπλοῦς μωλωπισμός, μέχρι καὶ τοῦ πλήρους ἀκρωτηριασμοῦ μέλους ἢ μελῶν τοῦ σώματος, πάντα ταῦτα, ἀποτελοῦν σωματικὴν βλάβην ὑπὸ τὴν ὀρθὴν καὶ κυρίαν τοῦ ὅρου ἔννοιαν.

Κατὰ τὸν μεγάλον Γερμανὸν ποινικολόγον List [1] μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὡς σωματικαὶ βλάβαι δέον νὰ χαρακτηρισθῶσιν καὶ τὸ ὠθεῖν καὶ τύπτειν, τραύματα, ἀκρωτηριασμός, παράλυσις, ἀποκοπὴ τριχῶν, ἔκσπασις ὀδόντων, προξένησις σωματικῆς ἢ ψυχικῆς ἀσθενείας, πρόκλησις ἐμετοῦ, διαρροίας, ἐκσπερματισμοῦ, ναρκοῦν (χλωροφορμίζειν) [τὸ ὑπνωτίζειν], διέγερσις ἄλγους, δυσθυμίας, συγχασίας, βδελυγμίας, φόβου, τρόμου, ὡς ἐπίσης ὀχληρὰ ἐπίδρασις ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων (παραφωνοῦσα μουσική), φῶς θαμβοῦν τὴν ὅρασιν, δυσωδία, γαργαλισμός, κυνισμός, ἀσελγὴς ψαῦσις, προξένησις πείνης καὶ δίψης.

Αἴσθησις ἀλγηγόνος, περιττὸν νὰ τονισθῇ, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγκαία.

II. Ποῖαι αἱ σωματικαὶ βλάβαι κατὰ τὸν Κώδικα.

Ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐλέχθη ὁ νέος Κῶδιξ γνωρίζει ὁκτὼ εἴδη σωματικῶν βλαβῶν, αἵτινες εἶναι αἱ ἑξῆς :

1) Ἁπλῆ σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 308 § 1 ἐδ. α).
2) Ἁπλῆ σωματικὴ βλάβη ὅλως ἐλαφρὰ (ἄρθρον 308 § 1 ἐδ. β).
3) Ἀσήμαντος σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 308 § 1 ἐδ. γ).
4) Ἐπικίνδυνος σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 309).
5) Βαρεῖα σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 310 § § 1 καὶ 2).
6) Σκοπουμένη βαρεῖα σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 310 § 3).
7) Θανατηφόρος σωματικὴ βλάβη (ἄρθρον 311 § 1 ἐδ. α).
8) Σκοπουμένη βαρεῖα σωματικὴ βλάβη, καταστᾶσα θανατηφόρος (ἄρθρον 311 § 1 ἐδ. β).

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὁ Κῶδιξ διαλαμβάνει καὶ δύο ἀκόμη ἰδιώνυμα ἐγκλήματα σωματικῶν βλαβῶν, ἤτοι τὴν σωματικὴν βλάβην ἀνηλίκων (ἄρθρον 312) καὶ τὴν συμπλοκὴν (ἄρθρον 313). Ἐν τῷ κώδικι τέλος γίνεται λόγος περὶ σωματικῆς βλάβης ἐξ ἀμελείας.

Ἐν τοῖς ἑπομένοις ἀσχολούμεθα δι' ὀλίγων καὶ κεχωρισμένως μὲ ἑκάστην ἐξ αὐτῶν. Πρὶν ἢ εἰσέλθωμεν ὅμως εἰς τὴν εἰδικὴν καὶ ἐπὶ μέρους τῶν καθ' ἕκαστον σωματικῶν βλαβῶν, ἀνάπτυξιν, παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὰ γεννηθέντα ἐπ' αὐτῶν γενικῆς φύσεως ζητήματα.

III. Αἱ σωματικαὶ βλάβαι ὡς τετελεσμένον καὶ ὡς ἐν ἀποπείρᾳ ἔγκλημα.

Αἱ σωματικαὶ βλάβαι δυνατὸν νὰ προέρχωνται εἴτε ἐκ δόλου, εἴτε καὶ ἐξ ἀμελείας. Αἱ ἐξ ἀμελείας τιμωροῦνται ἐλαφρότερον. Ζήτημα μόνον γεννᾶται ἂν καὶ ἡ ἀσήμαντος σωματικὴ βλάβη εἶναι ἔγκλημα ἢ συνιστᾷ ἀνέγκλητον πρᾶξιν. Περὶ τούτου ὅμως κατωτέρω.

Ἕτερον ὡσαύτως ζήτημα, μεγάλης δὲ θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς σημασίας ἐπὶ τοῦ προκειμένου γεννώμενον, εἶναι τὸ τοιοῦτον τῆς ἀποπείρας. Ἐρωτᾶται δηλ. **ἂν εἶναι δυνατὴ ἀπόπειρα ἐπὶ σωματικῶν βλαβῶν γενικῶς.**

Καὶ ἐπ' αὐτοῦ διχογνωμία κρατεῖ.

Κατὰ τὴν πρώτην γνώμην, **ἀπόπειρα σωματικῶν βλαβῶν, καίτοι εἶναι νοητή, δὲν εἶναι ἐν τούτοις δυνατὴ κατὰ νόμον.** Τὴν ἄποψιν ταύτην μετὰ περισσῆς ἐπιμονῆς ὑποστηρίζει ὁ Εἰσαγγελεὺς Πλημ/κῶν κ. Παπαδάκης [2], ἀκολουθῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὰ ὑπὸ τῶν ἑρμηνευτῶν τοῦ δικαίου μας Ἡλιοπούλου καὶ Χωραφᾶ διδασκόμενα. Οὕτω, κατ' αὐτοὺς «ἡ ἐν τῷ νόμῳ λεπτομερὴς κλιμάκωσις

(1) Ἴδε σχετικῶς Κυπριάδου εἰς List Τόμος Β' σελ. 25.
(2) Ἴδε σχετικῶς εἰς Ι. Παπαδάκη, Εἰδικὸν Ποινικὸν Δίκαιον, Τόμος ΙΙ σελ. 156 ἐπ.

τῆς καθόλου περὶ σωματικῶν βλαβῶν προβλέψεως, εἶναι σαφῶς δηλωτικὴ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἐννοίας τῆς ἀποπείρας. (1)

Τὴν ἑτέραν γνώμην ἐδίδαξαν παρ' ἡμῖν οἱ διαπρεπεῖς Καθηγηταί μας Κωστῆς (2) καὶ Τζωρτζόπουλος (3) οἱ ὁποῖοι ναὶ μὲν δὲν ἠσχολήθησαν εἰδικῶς περὶ τοῦ θέματος, δὲν ἐδέχθησαν ὅμως ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐξαίρεσίν τινα, ἀποδεχθέντες κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτως εἰπεῖν ἐμμέσως, **τὴν ὕπαρξιν ἀποπείρας καὶ ἐπὶ τῶν σωματικῶν βλαβῶν.**

Ἡ δευτέρα αὕτη ἄποψις ἐμφανίζει ἴσως ὑπεροχὴν ἔναντι τῆς πρώτης, διότι ἀποδοχή της ἱκανοποιεῖ περισσότερον, ἀναμφιβόλως, τὰς ἀπαιτήσεις τῆς πρακτικῆς.

Καὶ ὅμως συντασσόμεθα, μᾶλλον ἀνεπιφυλάκτως, μὲ τὴν πρώτην τῶν ὡς ἄνω γνωμῶν. Νομίζομεν δὲ ταύτην ὡς ὀρθοτέραν διὰ τὸν ἑξῆς κυρίως λόγον. Ὁ νόμος διὰ τῶν περὶ σωματικῶν βλαβῶν διατάξεών του εἰσάγει μίαν ὀφθαλμοφανῆ καὶ ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφιβολίας ἐξαίρεσιν. Ὡς γνωστόν, ὁ νέος Κῶδιξ, ἀκολουθῶν ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου πλείστας ὅσας ξένας νομοθεσίας, σύμφωνα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις, ἃς ὑπαγορεύει ἡ ἐξατομίκευσις τῆς ποινῆς, ἂν καὶ ἀποδέχεται πλήρως, διέπεται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς διὰ γενικῶν ἐκφράσεων διατυπώσεως τῶν ὁρισμῶν του. Οὕτως, ὡς παράδειγμα ἀναφέρομεν τοὺς περὶ ἐκθέσεως καὶ ἀνθρωποκτονίας ἐξ ἀμελείας ὁρισμούς. Σειρὰ ὁλόκληρος διατάξεων ἀφορωσῶν τὴν ἔκθεσιν τοῦ καταργηθέντος ποινικοῦ νόμου, συμπεριελήφθη ἤδη εἰς δύο μόνον ἄρθρα τοῦ Π.Κ. (306 καὶ 307), ἐνῷ αἱ τόσαι πολλαὶ διατάξεις τούτου, αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἐξ ἀμελείας ἀνθρωποκτονίαν, καλύπτονται ἀπὸ μίαν καὶ μόνον φράσιν τοῦ Κώδικος «ὁ ἐξ ἀμελείας ἐπιφέρων τὸν θάνατον ἑτέρου τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως τοὐλάχιστον τριῶν μηνῶν» (Π.Κ. 302). Οὕτω πως λοιπόν, ἡ ἀφόρητος περιπτωσισιολογία ἤτις διέκρινε τὰς νομοθεσίας τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, τείνει, ὅσον οὔπω, νὰ ἐξαφανισθῇ, ἀπὸ τὰς ποινικὰς διατάξεις τῶν συγχρόνων νομοθετημάτων.

Παρὰ ταῦτα ὅμως ὁ νέος Κῶδιξ, ὅσον ἀφορᾷ τὰς σωματικὰς βλάβας, υἱοθετεῖ πλήρως τὴν ἀπὸ μακροῦ καὶ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καταδικασθεῖσαν καὶ ἐγκαταλειφθεῖσαν περιπτωσιολογίαν. Γνωρίζει ὀκτὼ εἴδη κοινῶν σωματικῶν βλαβῶν καὶ δύο ἰδιωνύμους τοιαύτας, ἤτοι δέκα ἐν συνόλῳ. Τοῦτο πράττει (νομίζομεν) διότι θέλει ν' ἀποκλείσῃ τὴν ἀπόπειραν. Αὐτὴν τὴν ἔννοιαν ἔχει ἡ ἐν τῷ νόμῳ λεπτομερὴς ἀπαρίθμησις τῶν περὶ σωματικῶν βλαβῶν διατάξεων.

Τούτων, οὕτως ἐχόντων, κάθε περίπτωσις ἐμφανιζομένη ἐν τῇ πράξει, θὰ πρέπει νὰ ὑπάγηται ὑπὸ τὴν κατάλληλον μὲν διάταξιν σωματικῆς τινὸς βλάβης, θὰ χαρακτηρίζηται ὅμως πάντοτε, ὡς τετελεσμένη τοιαύτη.

Ἂν πυροβολήσω ἐναντίον τινός, μὲ σκοπὸν τὸν τραυματισμόν του, θὰ κριθῶ ὡς ἔνοχος ἐπικινδύνου σωματικῆς βλάβης καὶ οὐχὶ ἀποπείρας βαρείας, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ βολή μου μωλωπισθῇ ἁπλῶς. Ἀλλὰ καὶ ἐν ᾗ περιπτώσει ἀστοχήσῃ ἡ βολή μου, ὁ δὲ παθών, ὑποστῇ ἕνα στιγμιαῖον ψυχικὸν κλονισμόν, ἕνα ἁπλοῦν τρόμον, κάτι ἐπὶ πλέον τοῦ τρόμου, ἓν «σόκ», πάλιν δέον νὰ χαρακτηρισθῶ ὡς ἔνοχος ἐπικινδύνου σωματικῆς βλάβης καὶ δὴ τετελεσμένης. Διότι, καθ' ἃ ἀνωτέρω, πάντα ταῦτα, ἀκόμη δὲ καὶ ὁ ἁπλοῦς τρόμος, ἐν ἐσχάτῃ ἀναλύσει, ἀποτελοῦν σωματικὴν βλάβην, ἔστω καὶ ἀσήμαντον. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ τρόπος, καθ' ὃν οὗτος παρήχθη ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ κίνδυνον τῆς ζωῆς τοῦ παθόντος ἢ βαρεῖαν σωματικὴν βλάβην αὐτοῦ, τὸ καθόλου συμβάν, ὡς ἐνιαῖον ὅλον λαμβανόμενον, προσδίδει εἰς τὴν πρᾶξιν μου τὸν νομικὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἐπικινδύνου σωματικῆς βλάβης. Μόνον, ἂν ὁ καθ' οὗ ἡ βολή μου οὐδὲν

(1) Ἴδε σχετικῶς εἰς Ἡλιοπούλου-Χωραφᾶ, Εἰδικὸν Ποινικὸν Δίκαιον, σελ. 57 ἐπ.
(2) Ἴδε σχετικῶς εἰς Κωστῆ-Μπουροπούλου Τόμος Β' σελ. 472 σημ. 1.
(3) Ἴδε σχετικῶς εἰς Τζωρτζοπούλου «Οὐσιαστικὸν Ποιν. Δίκαιον» Τόμος Α σελ. 238.

πάθῃ, οὐδὲ κἂν τὸν παραμικρὸν τρόμον, διότι λ.χ. ἡ πρᾶξις μου γίνεται ἐν ὥρᾳ μάχης, ὁπότε οἱ πυροβολισμοὶ διαδέχονται ἀνὰ πᾶν λεπτὸν ἀλλήλους, θὰ πρέπει ν' ἀναζητήσωμεν ἄλλον χαρακτηρισμόν. Ἐνδεχομένως ἀπόπειραν ἀνθρωποκτονίας, ἂν ὁ δόλος μου ἔτεινεν (ἀμέσως ἢ ἐμμέσως) εἰς τὴν θανάτωσιν τοῦ καθ' οὗ ἐπυροβόλησα, παράβασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 436 τοῦ Π. Κ. κλπ.

Ἀντίθετος ὅμως πρὸς τὰς σκέψεις μας ταύτας ὑπῆρξεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 4/1952 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Δωδεκανήσου (1), ἥτις καὶ ἐδέχθη ἀπόπειραν βαρείας σωματικῆς βλάβης, ἣν καὶ κατελόγισεν εἰς τὸν δράστην τῆς διωκομένης πράξεως. Ἦφθη ἐπομένως, διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεώς του, τὸ Ἐφετεῖον Δωδεκανήσου, τοῦ μεγάλης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, θεωρητικῆς καὶ πρακτικῆς σημασίας ζητήματος, περὶ τοῦ ἐὰν δηλ. εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπόπειρα σωματικῶν βλαβῶν καὶ υἱοθέτησεν τὴν β' τῶν ὡς ἄνω ἀπόψεων. Ἀλλ' ὅλως περιέργως, ἐν τῇ ἀποφάσει του ταύτῃ, οὐδεμίαν περὶ τῆς ὑφισταμένης διχογνωμίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόπειραν, μνείαν κάμνει καὶ κατὰ λογικὴν συνέπειαν οὐδόλως ἐκθέτει τοὺς λόγους, οἵτινες τῷ ὑπηγόρευσαν εἰς τὸ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἄποψιν, ὅτι εἶναι δυνατὴ κατὰ νόμον ἡ ἀπόπειρα σωματικῶν βλαβῶν γενικῶς, κατατριβόμενον ἁπλῶς, εἰς τὸ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι ἡ διὰ μαχαίρας ἐφόρμησις ἐπί τινος συνιστᾷ ἀπόπειραν καὶ οὐχὶ προπαρασκευαστικὴν πρᾶξιν, περαιτέρω δέ, θέμα δι' ἡμᾶς ἄσχετον, ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις τοῦ κατηγορουμένου, κακῶς ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως (παραπεμπτικοῦ βουλεύματος) ὡς ἀπόπειρα ἀνθρωποκτονίας, ἅτε μὴ ἀποδειχθέντος τοῦ ἀνθρωποκτόνου τοῦ δράστου σκοποῦ (2).

Νομίζομεν, δι' οὓς λόγους ἐξεθέσαμεν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ τοιαύτη πρᾶξις ἔδει νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τετελεσμένη ἐπικίνδυνος σωματικὴ βλάβη, ἀφοῦ ἀπεκλείσθη ἡ ἀπόπειρα ἀνθρωποκτονίας. Διότι, καθ' ἃ ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει, ὁ κατηγορούμενος, ἀφοῦ ἐξύβρισε τὸν παθόντα κατεδίωξεν αὐτὸν μὲ ὑψωμένην μάχαιραν, ἀπὸ καφενείου εἰς καφενεῖον, ἔνθα ὁ εἰρημένος ἔντρομος ἐζήτει ἄσυλον. Ὁ τρόμος αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν εἶναι σωματικὴ βλάβη, ἔστω καὶ ἀσήμαντος. Ἀλλὰ καὶ ὁ τρόπος δι' οὗ προὐκλήθη οὗτος ἦτο δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ βαρεῖαν βλάβην. «Οἱ μαχαιριὲς» τῶν «παλληκαράδων» (ὁ βαρέως, ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει) οὐχὶ σπανίως πλήττουν οὐ μόνον ἐλαφρῶς ἀλλὰ καὶ βαρέως ἔτι δὲ καὶ θανασίμως.

Αὐτὸς ὅθεν ὁ λόγος δι' ὃν ἡ πρᾶξις ἠδύνατο κάλλιστα νὰ ὑπαχθῇ καὶ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 309 Π. Κ.

ΙΥ. Αἱ σωματικαὶ βλάβαι ὡς συρρέον ἔγκλημα.

Πᾶσα σωματικὴ βλάβη, ὡς καὶ μὲ κάθε ἄλλο ἔγκλημα συμβαίνει, δυνατὸν νὰ τελεσθῇ ἐν συρροῇ μετ' ἄλλου ἢ μετ' ἄλλων τοιούτων. Ἡ δὲ τοιαύτη συρροὴ δύναται νὰ εἶναι οὐ μόνον **πραγματική**, ἀλλὰ καὶ **φαινομένη**. Ζήτημα ὅμως γεννᾶται, πότε ἡ τοιαύτη συρροὴ εἶναι φαινομένη, ὁπότε καὶ δὲν θὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ σωματικῶν βλαβῶν διατάξεις, ἀλλὰ θὰ ἐφαρμόζηται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ μεθ' οὗ αὕτη συρρέει ἕτερον ἔγκλημα.

Τὸ θέμα δὲν εἶναι ἁπλοῦν, ὅσον ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται. Ἡμεῖς, δὲν κρίνομεν σκόπιμον παράθεσιν διισταμένων ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνωμῶν. Ἁπλῶς ἐκφέρομεν τὴν γνώμην μας, ἥτις φρονοῦμεν ὅτι βασίζεται ἐπὶ τῶν γενικῶν, περὶ φαινομένης συρροῆς, ἀρχῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν γενικῶν ἀρχῶν, ἄγεταί τις εἰς τὸ ἀναμφισβήτητον συμπέρασμα, ὅτι εἶναι κάλλιστα δυνατὴ **ἡ ἀληθὴς κατ' ἰδέαν συρροὴ σωματικῆς βλάβης καὶ ἐξυβρίσεως.** (3)

(1) Ἴδε ταύτην εἰς Ποινικὰ Χρονικὰ Τόμος Β' σελ. 447

(2) Ὅλως περιέργως ἡ προκειμένη ἀπόφασις παρ' οὐδενὸς τῶν παρ' ἡμῶν νομικῶν ἐσχολιάσθη ὡς συμβαίνει μὲ ἄλλα ζητήματα. Ἄλλην περίπτωσιν δὲν ἔχομεν δυστυχῶς ἐκ τῆς νομολογίας μας, ἵνα παραθέσωμεν ταύτην.

(3) Ἴδε σετικῶς εἰς Χωραφᾶ, Εἰδικὸν Ποιν. Δίκαιον 1945, σελ. 84 σημ. 1

Ἀντιθέτως, ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν σωματικῶν βλαβῶν ὑποχωρεῖ πρὸ τοῦ χαρακτηρισμοῦ ἄλλων τινῶν ἐγκλημάτων, ἅτινα καὶ θὰ τυγχάνουν ἀποκλειστικῆς ἐφαρμογῆς, κατὰ τὴν ἀρχὴν lex consumens derogat legi consumtae (1), ἥτις διέπει μετ' ἄλλων τινῶν τὴν φαινομένην κατ' ἰδέαν συρροήν.

Ὡς τοιαῦτα ἐγκλήματα ἀναφέρομεν τὸ τῆς ἀντιστάσεως (Π.Κ. 167), στάσεως (Π.Κ. 170 § 2 καὶ 174 § 2), παραόνμου βίας (Π.Κ. 330), βιασμοῦ (Π.Κ. 336), ἐξαναγκασμοῦ εἰς ἀσέλγειαν (Π.Κ. 337), ληστείας (Π.Κ. 380) καὶ ἐκβιάσεως (Π.Κ. 385).

Εἰς ὅλας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις θὰ ἐφαρμόζηται μόνον ἡ βασικὴ διάταξις, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως **ὅτι ἡ σωματικὴ βλάβη ὑπῆρξεν ἀσήμαντος ἢ τὸ πολύ, ὅλως ἐλαφρὰ (ἡ ἐν τοῖς πράγμασιν διάκρισις κάθε ἄλλο παρὰ εὐχερὴς εἶναι), καὶ ἐχρησίμευσεν ὡς μέσον πρὸς πραγμάτωσιν τοῦ τελικοῦ σκοποῦ.**

Κατὰ ταῦτα, ὁ διωκόμενος δυνάμει ἐντάλματος συλλήψεως καὶ καταφέρων ἀλλεπαλλήλους γρονθισμοὺς κατ' ἀστυφύλακος, ἵνα ἀποφύγῃ τὴν σύλληψιν, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ μὲν νὰ πέσῃ αἱμόφυρτος, ὁ δὲ νὰ ἐξαφανισθῇ, διωκτέος διὰ συρροὴν σωματικῆς βλάβης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀντιστάσεως ἀφ' ἑτέρου. Ἐνδεχομένως ὅμως νὰ διωχθῇ καὶ δι' ἔκθεσιν ἢ παράλειψιν λυτρώσεως ἀπὸ κινδύνου ζωῆς καὶ εἴ τι ἄλλο. Ἀντιθέτως, ἂν ὁ ἀνωτέρω, πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, ραπίσῃ ἰσχυρῶς τὸν ἀστυφύλακα, χωρὶς ὁ εἰρημένος οὐδὲν νὰ πάθῃ, θὰ διωχθῇ δι' ἀντίστασιν καὶ μόνον, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ ἐξῆς σκέψει: Ὡς γνωστὸν ἐπὶ ἀντιστάσει (Π.Κ. 163) διώκεται, ὁ διὰ σωματικῆς βίας ἢ ἀπειλῆς ἐξαναγκάζων τὴν ἀρχὴν ἢ τὸν ὑπάλληλον κλπ. εἰς πρᾶξιν, παράλειψιν ἢ ἀνοχὴν κλπ. Ἀλλ' ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «σωματικὴ βία» διαλαμβάνεται φρονοῦμεν, ἡ ἀσήμαντος σωματικὴ βλάβη δι' ὃ καὶ πρέπει νὰ τύχῃ ἀποκλειστικῆς ἐφαρμογῆς ἡ περὶ ἀντιστάσεως διάταξις τοῦ Κώδικος καὶ μόνον αὐτή, εἰς τὸ προκείμενον παράδειγμα.

Υ. Ὁ δόλος ὡς διακριτικὸν στοιχεῖον τῆς ἔργῳ ἐξυβρίσεως καὶ ἀσημάντου σωματικῆς βλάβης.

Ὡς τοῖς πᾶσι τυγχάνει γνωστόν, ἀπαραίτητον στοιχεῖον πρὸς χαρακτηρισμὸν οἱουδήποτε ἐγκλήματος ἐκ προθέσεως τελουμένου, εἶναι ὁ δόλος τοῦ δράστου. Οὕτω, διὰ νὰ χαρακτηρισθῇ τις ὡς ἔνοχος ἀνθρωποκτονίας ἐκ προθέσεως, θὰ πρέπει ὁ δόλος του νὰ τείνῃ εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ θανάτου τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐνέργειά του ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ν' ἀποδέχεται τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο.

Καθ' ὅμοιον τρόπον ὡς βιαστὴς χαρακτηρίζεται ὁ ἐπιδιώκων καὶ ἐπιτυγχάνων συνουσίαν μετὰ θήλεος, διὰ τῆς χρήσεως σωματικῆς βίας κλπ. κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ νόμῳ διαλαμβανόμενα.

Τέλος, ὡς δράστης ἐξυβρίσεως, ἐκ προθέσεως πάντοτε (πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐν προκειμένῳ, ἔνθα ἐξύβρισις ἐξ ἀμελείας, δὲν εἶναι κἂν δυνατὴ κατὰ νόμον) χαρακτηρίζεται (κατὰ γενικὴν ἔκφρασιν) ὁ ἐπιδιώκων τὴν δι' οἱασδήποτε ἐκδηλώσεώς του προσβολὴν τῆς τιμῆς ἑτέρου προσώπου. (2)

Τούτων οὕτως ἐχόντων, ἵνα διακρίνωμεν, ἂν εἰς τὰς ἐν τῇ πράξει ἐμφανιζομένας περιπτώσεις πρόκειται περὶ ἀσημάντου, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ὅλως ἐλαφρᾶς σωματικῆς βλάβης ἢ ἔργῳ ἐξυβρίσεως, δέον ν' ἀποβλέπωμεν εἰς τὸν δόλον τοῦ δράστου. Ἂν ὁ δράσης ἔχῃ πρόθεσιν ἐξυβρίσεως κριτέος ὡς ἔνοχος ἔργῳ ἐξυβρίσεως, ἂν ἀντιθέτως ἀποβλέπῃ εἰς τὴν κάκωσιν τοῦ σώματος ἢ βλάβην τῆς ὑγείας τοῦ καθ' οὗ ἐπενεργεῖ, κριτέος ὡς δράστης ἀσημάντου σωματικῆς βλάβης ἢ καὶ ἐλαφρᾶς.

Παράβασις τῆς τοιαύτης ἀρχῆς, βασικῆς—βασικωτάτης, οὔσης, εἶναι ἀπαράδεκτος.

(1) Περὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἴδε εἰς Χωραφᾶ, Γενικὸν Ποιν. Δίκαιον 1943 σελ. 195.

(2) Τὸ ζήτημα ἂν ἀπαιτῆται animus injuriadi, οὐδόλως ἐνδιαφέρει τὸ ὑπὸ κρίσιν ζήτημά μας.

Ὅλως παραδόξως ὅμως, καθ' ἃ τοὐλάχιστον γνωρίζομεν, Ἀστυνομικαί τινες Ὑπηρεσίαι, κατὰ τρόπον παραγνωρίζοντα τὴν ὡς ἄνω ἀρχὴν καὶ ἄνευ οὐδενὸς νομικοῦ ἐρείσματος **χαρακτηρίζουν ἐπίσης τὰς ἔργῳ ἐπιθέσεις ὡς ἔργῳ ἐξυβρίσεις.** Ἀλλ' ἡ ἔργῳ ἐπίθεσις δὲν εἶναι, ἐν παντὶ καὶ ἄνευ ἑτέρου, ἔργῳ ἐξύβρισις. Αἱ ἔννοιαι καίτοι ἐμφανίζονται λεκτικῶς ὡς συναφεῖς εἶναι ἐν τούτοις, ἀπὸ αὐστηρῶς νομικῆς ἀπόψεως κρινόμεναι, τελείως διάφοροι.

Ἔργῳ ἐξύβρισιν ἀποτελεῖ ἡ κατὰ προσώπου τινὸς ἀπευθυνομένη προσβολὴ ἡ μὴ σκοποῦσα ὅμως εἰς τὴν βλάβην αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς τὴν ἔνδειξιν περιφρονήσεως καὶ μόνον εἰς ταύτην (λ.χ. περιφρονητικὴ ἔμπτυσις ἢ ὤθησις, ράπισμα κλπ.). (1)

Ἂν ἡ τοιαύτη προσβολὴ γίνεται μὲ πρόθεσιν βλάβης τότε θὰ πρόκειται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον περὶ ἀσημάντου σωματικῆς βλάβης ἢ ἐνδεχομένως συρροὴ τοιαύτης καὶ ἔργῳ ἐξυβρίσεως. Ἄλλο τώρα τὸ ζήτημα, ἂν ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ κατὰ τὰς ἀρχάς, περὶ φαινομένης κατ' ἰδέαν συρροῆς, ἡ σωματικὴ βλάβη θὰ ὑποχωρήσῃ πρὸ τῆς ἔργῳ ἐξυβρίσεως, ἥτις καὶ θὰ τύχῃ τῆς ἀποκλειστικῆς, ἐν προκειμένῳ, ἐφαρμογῆς.

Ἐλλείποντος ὅμως τοῦ ὡς ἄνω σκοποῦ ἐξυβρίσεως, κατὰ ποίαν λογικὴν δέον νὰ διώκηται καὶ νὰ τιμωρῆται τις δι' ἐξύβρισιν, ἀφοῦ οὐδεμίαν πρόθεσιν εἶχε, οὐδὲ κἂν ἐφαντάσθη, νὰ ἐξυβρίσῃ, ἄλλοις λόγοις, νὰ μειώσῃ οὕτως τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν ἑνὸς ἄλλου προσώπου; Ἀσφαλῶς ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ τοιούτου ἀνθρώπου, ὡς ὑβριστοῦ, ἐκφεύγει τῶν νομικῶν ὁρίων, εἶναι πάντι ἀδικαιολόγητος, **ἡ δὲ τοιαύτη τακτικὴ ὡρισμένων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων εἶναι προδήλως ἐσφαλμένη.** Ἰδοὺ τώρα παραδείγματά τινα σχέσιν ἔχοντα μὲ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα μας.

Πρῶτον. Ὁ Α, εἰσπράκτωρ λεωφορείου, μόλις ἐγκαταλείψας τὸ ἐδώλιον τοῦ κατηγορουμένου, ἀφοῦ κατέβαλε τὸ ἀνάλογον πρόστιμον, διότι ἠνέχθη ὑπεραρίθμους εἰς τὸ λεωφορεῖόν του ἐπιβάτας, ἐμποδίζει ἀτίθασον ἔφηβον ν' ἀνέλθῃ εἰς τὸ ὑπερπλῆρες ἐπιβατῶν αὐτοκίνητον. Ὁ ἔφηβος ἐπιμένει, ἐκστομίζει δὲ καὶ χυδαίαν, κατὰ τοῦ εἰσπράκτορος, ὕβριν. Ὁ τελευταῖος τότε, πρὸ τῆς ἀναρμόστου ταύτης τοῦ ἐφήβου συμπεριφορᾶς, ραπίζει τοῦτον κατ' ἐπανάληψιν.

Ἕτερον. Ἡσυχάζει τις εἰς τὴν οἰκίαν του ἐν ὥρᾳ μεσημβρινοῦ τοῦ Ἰουλίου καύσωνος. Καὶ ὅμως παῖδες τινὲς τὸν ἐνοχλοῦν κατὰ τρόπον ἀφόρητον, παίζοντες καὶ φωνασκοῦντες. Εἰς τὰς παρακλήσεις του, ὅπως ἀπέλθουν τοῦ χώρου τούτου, οὐδεμίαν δίδουν σημασίαν. Ὁ εἰρημένος τότε συλλαμβάνει τινὰ τούτων καὶ τὸν κολαφίζει.

Τρίτον. Κατ' ἐπανάληψιν ἔχουν ὑποβληθῆ εἰς βάρος τῆς μικρᾶς ὑπηρετρίας μου παράπονα, διὰ μικροκλοπὰς καὶ ἄλλας ἀταξίας της. Ἕνεκα τούτου ἀγανακτῶ, ἀλλὰ συγκρατοῦμαι, ἀρκούμενος εἰς συμβουλὰς καὶ συστάσεις. Καὶ ὅμως σήμερον, ἡ γείτων μου, μὲ ἐπισκέπτεται ἐκ νέου, διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, καὶ παρ' ὅ,τι μόλις πρὸ ὀλίγου ἡ ὑπηρέτριά μου μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῆ συμμόρφωσιν. Ἀγανακτῶ τότε καὶ δέρω αὐτήν.

Ἐρωτᾶται· πῶς πρέπει νὰ κριθοῦν οἱ δρᾶσται τῶν ὡς ἄνω ἐγκλημάτων. Μήπως ὡς ἔνοχοι ἔργῳ ἐξυβρίσεως; Ὄχι. Ἀσφαλῶς ὄχι. Ὁ ἐν λόγῳ χαρακτηρισμὸς γίνεται χάριν ἐξοικονομήσεως τῶν πραγμάτων καὶ μάλιστα ἀνεπιτρέπτου. Διότι, οὕτω πως, παραγνωρίζεται τὸ ὑποκειμενικὸν στοιχεῖον τοῦ δόλου, τὸ ὁποῖον ὅμως ἀποτελεῖ βασικὸν θεμέλιον τοῦ ὅλου δικαίου μας, παραγνώρισίς του δὲ ὁδηγεῖ εἰς ἀνεπιεικεῖς καὶ ἀπαραδέκτους λύσεις.

Οὕτω, εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις, πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῶμεν δικηγόρον ζητοῦντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τὴν καταδίκην τοῦ εἰσπράκτορος, τοῦ ἐργάτου καὶ ἐμοῦ, δι' ἔργῳ ἐξύβρισιν, διότι δηλ. διὰ τῶν πράξεών μας σκοπὸν εἶ-

(1) Ἴδε εἰς Χωραφᾶ op cit. σελ. 84.

χομεν τὴν μείωσιν τῆς τιμῆς καὶ τῆς ὑπολήψεως τῶν καθ' ὧν κατηυθύνετο ἡ ἐνέργειά μας πελατῶν αὐτοῦ ;

Ἐρωτᾶται ὅμως, τοῦ βασίζονται, οὐ μόνον οἱ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι, ἀλλὰ καὶ τὰ δικαστήρια ὑπὸ προϋποθέσεις καὶ τιμωροῦν τοὺς δράστας παρομοίων ἐγκλημάτων οὐχὶ δι' ἀσήμαντον σωματικὴν βλάβην, ἀλλὰ δι' ἔργῳ ἐξύβρισιν;

Δὲν γνωρίζομεν. Τὸ μόνον τὸ ὁποῖον ἔχομεν ὑπ' ὄψιν μας εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 81101/53 ἀπὸ 27/7/52 ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ἥτις, ὡς ἐκ τῆς διατυπώσεώς της ἦτο δυνατὸν νὰ δώσῃ λαβὴν πρὸς υἱοθέτησιν ἀντιθέτων, πρὸς τὴν ἀνωτέρω καὶ ἀπαραδέκτων βεβαίως καθ' ὑμᾶς, λύσεων. Λέγομεν δὲ ἦτο δυνατὸν ἐνῷ τώρα δὲν εἶναι, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἤδη, ἀφ' ἧς ἐτέθη εἰς ἰσχὺν τὸ ὑπ' ἀριθ. 2493/53 Ν.Δ., ὅπερ καὶ δέχεται τὴν ὕπαρξιν σωματικῆς βλάβης εἰς βαθμὸν πταίσματος, ἡ ἐπίκλησις τῆς ἐγκυκλίου ταύτης, οὐδόλως εὐσταθεῖ. Τοῦτο δέ, διὰ τοὺς ἑξῆς κυρίως λόγους :

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἐγκύκλιον, δέον νὰ καταβάλληται ἰδιαιτέρα προσοχή, κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῶν τοιαύτης φύσεως ἀδικημάτων (ὡς λ.χ. εἶναι ἓν ράπισμα ἢ βιαία ἀπώθησις, κατὰ τὴν διάρκειαν σφοδρᾶς συνομιλίας ἢ φιλονικίας), λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς ἐτελέσθη τὸ ἀδίκημα, τοῦ προσώπου τοῦ προσβληθέντος καὶ τοῦ ἐκ τοῦ ἀδικήματος ἐπελθόντος ἀποτελέσματος. Οὕτως (κατὰ τὴν αὐτὴν ἐγκύκλιον) αἱ τοιαῦται ὑποθέσεις δέον νὰ χαρακτηρίζωνται, ὡς ἔργῳ ἐξυβρίσεις (πταίσματα) καὶ οὐχὶ ὡς σωματικαὶ βλάβαι (πλημμελήματα). (1)

Καὶ ὅμως, ἐγγυτέρα ταύτης μελέτη, ἄγει εἰς τὸ συμπέρασμα τῆς μὴ δεσμεύσεως, οὐ μόνον ἐπειδή, ὡς τοιαύτη, δὲν δύναται νὰ ἔχῃ περιεχόμενον ἀντιβαῖνον πρὸς βασικωτάτην τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἀρχήν, ἀλλὰ καὶ διότι, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου της συνάγεται, ἂν ὄχι εὐθέως, πάντως ἐμμέσως, δὲν πρέπει νὰ παραμερίζηται, πρὸ τοῦ χαρακτηρισμοῦ, τὸ στοιχεῖον τοῦ δόλου (λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὰς περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἐτελέσθη τὸ ἀδίκημα, τὸ πρόσωπον τοῦ προσβληθέντος κλπ.).

Ἀλλὰ τὸ βασικώτερον, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐπιχείρημα εἶναι τοῦτο· ὡς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἐγκυκλίου τονίζεται, ἡ ἐφαρμογή της σκοπεῖ εἰς τήν, διὰ τῆς παραπομπῆς τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ πταισματοδικεῖον, ἀποφυγὴν τῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν πλημ/κείων ἀπὸ σοβαρὸν ἀριθμὸν ἀσημάντων ὑποθέσεων καὶ ἐν συνεπείᾳ τῆς ταλαιπωρίας τῶν διαδίκων καὶ μαρτύρων, ὑποχρέων νὰ ἐγκαταλείπουν τὰς ἐργασίας των μὲ τὰς γνωστὰς συνεπείας διά τε τὸ κράτος καὶ τοὺς ἰδίους. Ἀλλ' ἡ ratio legis αὕτη ἐξέλιπεν ἤδη ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1953, ὁπότε προσετέθη εἰς τὸν νόμον (ὡς ἐδ. 3 τῆς § 1 τοῦ ἄρθρου 308), διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2493 Ν.Δ., ἡ περὶ ἀσημάντου σωματικῆς βλάβης διάταξις, ἥτις ἀποτελεῖ πταῖσμα. Οὕτως, ἤδη, οἱοσδήποτε καὶ ἂν εἶναι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως, ἁρμόδιον διὰ τὴν ἐκδίκασίν της θὰ εἶναι τὸ Πταισματοδικεῖον.

Τὸ θέμα ἀπησχόλησε τὸν Δικηγόρον Πειραιῶς κ. Παν. Κουρελᾶκον. (2) Ὁ εἰρημένος ὀρθῶς παρατηρεῖ, ὅτι ἡ περὶ ἀδίκου ἐπιθέσεως διάταξις τοῦ Π.Ν. δὲν ἀποτελεῖ ἰδίαν διάταξιν τοῦ νέου Κώδικος. Περαιτέρω ὅμως ὑποστηρίζει ὅτι αἱ διατάξεις ταύτης ἀπὸ οὐδεμίαν ἄλλην διάταξιν τοῦ Κώδικος καλύπτονται πλήρως, οὔτε δηλ. καὶ ἀπὸ τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 308 καὶ 361 τοῦ Π.Κ., δεχόμενος οὕτω τὴν ὕπαρξιν κενοῦ τῆς νομοθεσίας μας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ὑπὸ κρίσιν προκείμενον ζήτημα. Στηρίζει δὲ τοῦτο εἰς τὸ γεγονός, ὅτι αἱ μὲν σωμ. βλάβαι προϋποθέτουν πάντοτε ἐμφανῆ ἢ ἀφανῆ κάκωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἢ βλάβην τῆς ὑγείας, ὅπερ δὲν συμβαίνει πάντοτε μὲ τὰς ἀδίκους ἐπιθέσεις, ἡ δὲ ἔργῳ ἐξύβρισις προϋποθέτει

(1) Τοῦτο, διότι, τότε, ἡ ἀσήμαντος σωμ. βλάβη δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν Κώδικα, τυχὸν δὲ χαρακτηρισμὸς τῆς πράξεως ὡς σωματικῆς βλάβης εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν παραπομπὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς τὸ Πλημμελειοδικεῖον πάντοτε.

(2) Ἴδε σχετικῶς εἰς Ποιν. Χρονικά, Γ. σελ. 476, Π. Κουρελάκου «Τὸ ἀδίκημα τῆς κατὰ τὸν καταργηθέντα Π. Ν. ἀδίκου ἐπιθέσεως (Π.Ν. 207) ἐν σχέσει μὲ τὸν νέον Ποινικὸν Κώδικα».

ἀνάλογον δόλον, ὅστις, εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων ἐλλείπει ἀπὸ τὰς τοιαύτας ἐπιθέσεις.

Αἱ παρατηρήσεις μέχρις ἑνὸς σημείου μᾶς εὑρίσκουν σύμφωνον. Διότι ὁ χαρακτηρισμὸς πασῶν τῶν περιπτώσεων αὐτῶν (τῶν ἔργῳ ἐπιθέσεων) ὡς ἐξυβρίσεων ἔργῳ,δὲν εὐσταθεῖ καὶ δὴ ὅταν πρόκειται περὶ πράξεων ἐχουσῶν τελείως διαφορετικὰ τὰ ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα. Διαφωνοῦμεν ὅμως ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα, ὅτι αἱ ἄδικοι ἐπιθέσεις τοῦ Π.Ν., αἱ μὴ δυνάμεναι νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς ἔργῳ ἐξυβρίσεις, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπαχθῶσιν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀσημάντου ἢ ἐνδεχομένως καὶ τῆς ἐλαφρᾶς σωματικῆς βλάβης, ὑφισταμένου οὕτως κενοῦ εἰς τὴν νομοθεσίαν μας. Τοῦτο, διότι ὅλαι αἱ ἄδικοι ἐπιθέσεις, ἐκτὸς τῶν συνιστωσῶν ἔργῳ ἐξύβρισιν εἶναι σωματικαὶ βλάβαι.

Οἱ «χαστουκισμοὶ» καὶ «μαλλιοτραβήγματα» ἀποτελοῦν σωματικὴν βλάβην, ὑφ' ἣν ἔννοιαν ἐκλαμβάνει ταύτην ὁ νέος Κῶδιξ.

Ὁ «χαστουκιζόμενος» ὑφίσταται ἓν ἄλγος, ἔστω καὶ στιγμιαῖον. Τὸ ἄλγος ὅμως τοῦτο ἀποτελεῖ μίαν κάκωσιν ἢ βλάβην τῆς ὑγείας, ἔστω καὶ διαρκείας δευτερολέπτων. Ἀφοῦ πολλοὶ «χαστουκισμοὶ» συνιστοῦν ἀναμφισβητήτως βλάβην τῆς ὑγείας, διατὶ καὶ ὁ εἷς νὰ μὴ συνιστᾷ τοιαύτην; Ἀποτελοῦν πράγματι οἱ πολλοὶ ἁπλῆν σωμ. βλάβην, ἐνῷ ὁ εἷς ἀσήμαντον.

Οὕτως ἔχει νομίζομεν ἡ ὀρθὴ τοποθέτησις τῶν πραγμάτων. Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων καὶ ὁ ἐκ τῆς κόμης συρόμενος ὑφίσταται σωματικὴν κάκωσιν (ἀσήμαντον), πολλῷ μᾶλλον, ὅταν τρίχες (βόστρυχοι τριχῶν) ἀποσπῶνται βιαίως ἐκ τῆς κεφαλῆς του.

Ὁ κ. Κουρελᾶκος ὑποστηρίζει «ὅτι οὐδεμιᾶς χρῄζουσιν οὔτε ἡ λέξις κάκωσις οὔτε ἡ λέξις βλάβη ἑρμηνείας αἵτινες ἀφ' ἑαυτῶν προϋθέτουσιν προξενηθεῖσαν ἐμφανῆ ἢ ἀφανῆ κάκωσιν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος ἢ βλάβην τῆς ὑγείας». Ἄλλως, καθ' ὑμᾶς καὶ κατὰ τὸν κ. Κουρελᾶκον ἀσφαλῶς, τραύματα, αἰκίας ἢ μώλωπας κλπ. Ἐρωτῶμεν ὅμως· πόθεν συνάγεται τοῦτο; Ἂν ὁ νόμος ἤθελε νὰ προσδώσῃ εἰς τοὺς ὅρους τούτους τοιαύτην ἔννοιαν, διατὶ νὰ μὴ διατηρήσῃ αὐτουσίους τοὺς τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τοιούτους «τραύματα», «αἰκίαι», «ἄδικος ἐπίθεσις»; Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀποτελεῖ ἐπιχείρημα ἐξ ἀντιδιαστολῆς, συνηγοροῦν ὑπὲρ τῆς ἰδικῆς μας ἀπόψεως. Ἂν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν «κάκωσιν» καὶ «βλάβην» τοιαύτην ἑρμηνείαν, οὐδεὶς λόγος, πρὸς κατάργησιν τῶν σαφεστέρων τοιούτων ὅρων τοῦ Ποινικοῦ Νόμου, ὑπῆρχεν.

Κατὰ ταῦτα, ἡ ἄδικος ἐπίθεσις τοῦ Ποινικοῦ Νόμου (ἄρθρον 207) ἐμπεριέχεται ἤδη εἰς τὰς διατάξεις εἴτε τοῦ ἄρθρου 308 εἴτε τοῦ ἄρθρου 361 τοῦ Π.Κ., ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων καὶ θὰ τιμωρῆται. (Ὡς κριτήριον διακρίσεως θὰ λαμβάνηται ὁ δόλος τοῦ δράστου. Ἂν οὗτος τείνῃ εἰς τὴν σωμ. βλάβην, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξυβριστικῆς προθέσεως, θὰ τυγχάνῃ ἀποκλειστικῆς ἐφαρμογῆς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 308 Π.Κ. Ἄλλως—ὑπαρχούσης προθέσεως ἐξυβρίσεως—θὰ ἐφαρμόζηται ἡ περὶ ἐξυβρίσεως (ἔργῳ) τοῦ ἄρθρου 361 Π.Κ. διάταξις καὶ μόνον αὐτὴ—τῆς συρροῆς οὔσης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, φαινομένης κατ' ἰδέαν—ἐκτὸς ἐὰν ἡ σωματικὴ βλάβη δὲν εἶναι ἀσήμαντος, ἀλλὰ βαρυτέρας μορφῆς, ὁπότε καὶ θὰ πρόκειται περὶ ἀληθοῦς κατ' ἰδέαν συρροῆς καὶ θὰ ἐφαρμόζωνται καὶ αἱ δύο αὐταὶ διατάξεις).

(Συνεχίζεται)

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο

Ὑπὸ κ. **Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ**, Ἀρχιφύλακος

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

« Κύρ' – Βλάχε, πότε κρύωσες;
— Αὐτοῦ κοντὰ τ' 'Αγ' 'Αντριῶς,
τοῦ γέρο – Νικολάου ».

(Γκιώνα – Παρνασσός).

Λένε γιὰ τὸν Δεκέμβρη ὅτι εἶναι τὸ μοχθηρὸ παιδὶ τοῦ χρόνου. Σκορπίζει, λένε, ὅλα τὰ ἀγαθὰ ποὺ μάζεψαν μὲ τόσον κόπο οἱ ἄλλοι μῆνες καὶ ἐπὶ πλέον γίνεται μὲ τὶς καταχρήσεις καὶ τὴν κακία του ἐπικίνδυνος γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Τοῦ καταλογίζει ὁ λαός μας τοῦ Δεκέμβρη πολλὴ ἀπανθρωπιά, μεγάλη κακία καὶ ἀπέραντη μοχθηρία. Κάνει τὰ βουνὰ καὶ τὶς πλαγιὲς ν' ἀσπρίσουν ἀπ' τὰ χιόνια, παραπονεῖται ὁ λαός, χωρὶς πολλὲς φορὲς νὰ προειδοποιήσῃ γιὰ τοῦτο μὲ τὸν Νοέμβρη. Σηκώνει τρομερὸ τὸ βορριὰ στὶς θάλασσες καὶ τὰ πέλαγα, τσακίζει στοὺς βράχους τὰ πλεούμενα, μαυρίζει τὸν οὐρανὸ καὶ τοὺς ὁρίζοντες, στέλνει στὴ γῆ ἀναπάντεχο τὸ τσουχτερὸ κρῦο, χωρὶς νὰ λογαριάσῃ ἂν ὁ ἄνθρωπος ἑτοιμάστηκε κι' ὅλας γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν νέα ἐποχικὴ κατάσταση.

Πολλὰ τοῦ καταλογίζει ὁ λαός μας τοῦ Δεκέμβρη. Ἴσως γιατὶ ἔθαψε ὁριστικὰ πίσω του μιὰ ἐποχὴ γεμάτη στοχασμό, καὶ ἄνοιξε μιὰ καινούργια ἐποχὴ γεμάτη ἀπὸ ἐντατικὴ ἐγκαρτέρηση. Ἴσως γιατὶ ἔστησε νέον πίνακα, μὲ λιγοστὸ τὸ φῶς καὶ μὲ μαῦρες ἀδρὲς πινελλιὲς στὸ σύνολο τοῦ ταμπλώ. Ἴσως ἀκόμα γιατὶ σταμάτησαν οἱ τελευταῖοι ψίθυροι στὰ κλαδιὰ τῶν δένδρων, τὰ τελευταῖα τιτιβίσματα στοὺς θάμνους, κι' ἄρχισαν ν' ἀντηχοῦν, ἡ στυγνὴ βοὴ στὰ δένδρα καὶ στὶς ρεματιές, οἱ πένθιμοι κρωγμοὶ στὶς λόγχμες καὶ στὶς σχισμές....

Χειμωνιάζει. Βαρὺς πέφτει στὴ φύση ὁ μελαψὸς μανδύας, ποὺ τυλίγει τὰ πάντα σὲ μιὰ νεκρικὴ σιωπή. Τὰ βουνὰ καλύπτονται ἀπὸ χιόνια, ἡ θάλασσα φουρτουνιάζει κι' οἱ ὁρίζοντες ἀγριεύουν. 'Ανεμοδαρμένα τὰ πέλαγα, στέλνουν μηνύματα καταστροφῆς στὰ καράβια ποὺ ἀρμενίζουν. Μὲ δέος οἱ ναυτικοί μας ἀντικρύζουν τὸ ὑγρὸ στοιχεῖο νὰ τοὺς καλῇ στὰ ἀνήλιαγα βασίλεια τοῦ Ἅδη, καὶ μὲ τρεμουλιαστὰ χείλη ἀναπέμπουν δεήσεις στὸ θεὸ τῆς θάλασσας γιὰ τὴ σωτηρία τους. Μὲ λιγώτερο δέος βλέπουν τούτη τὴν ἀλλαγὴ τοῦ σκηνικοῦ οἱ στεριανοί. Φοβοῦνται κι' οἱ ἄνθρωποι τῆς ξηρᾶς τὴν ἔλευση τοῦ χειμῶνα, γιατὶ βλέπουν νὰ κινδυνεύουν τὰ κοπάδια τῶν ζώων, τὰ σπαρτὰ καὶ τὰ δένδρα ἀκόμα. Μὰ οἱ ἄνθρωποι τῆς θάλασσας, οἱ ναυτικοί, φοβοῦνται γι' αὐτὴν τὴν ἴδια τὴν ζωή τους. Γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς θάλασσας, ὁ χειμώνας εἶναι κόλαση. Εἶναι ὅμως ἡ ἐποχὴ ποὺ δίνει ζωὴ σ' ἀποκοιμισμένα αἰσθήματα, ποὺ ξυπνᾷ στὸν ἄνθρωπο τοῦ κινδύνου τὸ ἰδανικὸ τῆς πίστης, τῆς ἀγάπης γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸν περιβάλλουν.

Μέσα ἀπ' τὸν κίνδυνο, μέσα ἀπὸ τὴ βαρειὰ ἀτμόσφαιρα τοῦ χειμώνα, ἀνεπήδησε ἀκάθεκτη ἡ λαϊκὴ μοῦσα πάλι. Τραγούδησε κι' ἐδῶ ὁ λαὸς τὸ νέο φαινόμενο τοῦ καιροῦ, στράφηκε ἱκέτης στὸν Πανδημιουργὸ γιὰ τὸν κίνδυνο, ἄφησε ψυχικὴ ἐνατένιση νὰ πετάξῃ πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις ποὺ ἀπωθοῦν τὸ θάνατο. Τὸ μοιρολόγι—ἐπίκληση γιὰ τὸ κακὸ καὶ τὴ σωτηρία, ὑψώθηκε ἀπὸ θάλασσες καὶ πολιτεῖες, ἀπὸ πλεούμενα καὶ στεριές:

«Χειμώνιασε, μαννούλα μου, κι' ἡ θάλασσα ἀγριεύει
καὶ τ' ἁλμυρό της τὸ νερὸ ὅλο κορμιὰ γυρεύει.
Καράβια στοὺς ὠκεανούς, μάννα μου, κινδυνεύουν
καὶ μὲ στερνὰ μηνύματα βοήθειά γυρεύουν».

Κι' ἡ ἐπίκληση:

«Νὰ πᾷς, μάννα μου, στὴν ἐκκλησιά, κερὶ γιὰ νὰ μ' ἀνάψῃς,
νὰ μὴ μὲ φάῃ τὸ πέλαγος, πικρὰ γιὰ νὰ μὲ κλάψῃς...».

*

Εἴπαμε κι' ἀλλοῦ, πὼς ἡ χειμωνιάτικη ἐποχὴ εὐνοεῖ τὸ μῦθο. Στὶς μαῦρες χειμωνιάτικες νύχτες τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς κωμοπόλεως, τὸ παραμῦθι ἔρχεται νὰ προσθέσῃ μιὰ γραφικὴ νότα στὴν ὅλη λαογραφικὴ ὑπόσταση τοῦ ἁπλοϊκοῦ ἀνθρώπου. Ἀποτελεῖ τοῦτο μιὰ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη γιὰ τὸ διψασμένο ἀνθρώπινο πνεῦμα, ἀφοῦ κατὰ κάποιον τρόπο προβάλει ὡς τροφὴ τοῦ ψυχικοῦ καὶ διανοητικοῦ στοιχείου τοῦ ἀνθρώπου. Μιὰ προσεκτικὴ ματιὰ στὸ λαὸ τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ μιὰ προσεκτικώτερη μελέτη πάνω στὸ μῦθο καὶ τὰ τραγούδια του, θὰ μᾶς δώσῃ τὴ δυνατότητα νὰ κάνουμε τούτη τὴ σύγκριση: Ὅ,τι ἀποτελεῖ γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς πόλεως τὸ μυθιστόρημα καὶ τὸ διήγημα, ἀποτελεῖ γιὰ τὸν ἁπλοϊκὸ ἀγρότη τὸ παραμῦθι. Κι' ὅ,τι ἀποτελεῖ—γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς πόλεως ἐπίσης—τὸ ᾆσμα τῆς ἐπιθεωρήσεως, τῆς ὀπερέττας, τὸ ἐλαφρὸ τραγοῦδι, ἀποτελεῖ γιὰ τὸ ἁπλοϊκὸ λαὸ τῆς ὑπαίθρου τὸ κλέφτικο τραγοῦδι, τὸ δημοτικό, ἢ ἄλλα λαϊκὰ τραγούδια παλαιοτέρων καὶ νέων ἐποχῶν, καμωμένα ὅμως μὲ τὴν πατροπαράδοτη λαϊκὴ τεχνοτροπία κατὰ τὸ πρότυπο τῶν παλαιοτέρων.

Ἂς μὴ μᾶς φαίνεται παράξενο λοιπὸν τὸ χειμωνιάτικο παραμῦθι τοῦ χωριοῦ, ποὺ μὲ τὸν Δεκέμβρη ζωντανεύει τὴν λαϊκὴ φαντασία καὶ χαρίζει τόση θαλπωρὴ στὰ πρόσωπα ποὺ ἀγκαλιάζουν τὸ τζάκι. Μαζὶ μὲ τὴν παράδοση, τὸ θρῦλο, τὴ δεισιδαιμονία, τὸ τραγοῦδι κ.τ.λ., τὸ παραμῦθι ἀποτελεῖ σημαντικὸ ἐπίτευγμα στὸ ὅλο λαογραφικὸ στοιχεῖο. Θὰ μᾶς χαρακτήριζε ἀσυνέπεια λοιπὸν ἂν ἀντιπαρερχώμεθα τὸν κυριώτερο χειμωνιάτικο μῆνα, χωρὶς νὰ δώσουμε κάτι ἀπ' τὸν μῦθο τοῦ λαοῦ μας.

Δυστυχῶς—καὶ ζητῶ συγγνώμην γιὰ τὴν τόσο στερεότυπη ἐπανάληψη—τὸ αἰώνιο ζήτημα τοῦ χώρου δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δώσουμε κι' ἐδῶ ἕνα ἀκόμα δεῖγμα τῆς λαϊκῆς φαντασίας, σχετικὰ μὲ τὸ μῦθο. Θά δώσουμε ὅμως κάτι ἀπὸ ἕνα ἄλλο λαογραφικὸ στοιχεῖο, ποὺ συμβαδίζει μὲ τὸ μῦθο καὶ ποὺ ἀποτελεῖ ἐντρύφημα τῆς χειμωνιάτικης νυχτερινῆς συντροφιᾶς. Εἶναι τὸ **αἴνιγμα** ἢ **ἀνοίωμα**, ποὺ ἀποτελεῖ κριτήριο ἐξυπνάδας καὶ ὠφέλιμη διανοητικὴ ἐξάσκηση.

Γιὰ τὸ αἴνιγμα καὶ τὴν συμβολή του στὴ λαογραφία, θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε πολλά. Θὰ ἀρκεσθοῦμε ὅμως ἐδῶ μόνον στὴν παράθεση δύο-τριῶν αἰνιγμάτων, ἀντιπροσωπευτικῶν τῶν κυριωτέρων περιοχῶν τῆς χώρας μας, καί, ἀφοῦ ἀφήσουμε τὴν λύση στοὺς ἀναγνώστας μας, θὰ προχωρήσουμε στὸ ἑορτολόγιο τοῦ μηνὸς ποὺ διανύουμε. Ἰδοὺ λοιπόν :

«Ὅλη νύχτα κρέμεται καὶ τὴ νύχτα ὄρθιο!».
(Πελοπόννησος—Ρούμελη).

«Καράβι δωδεκάσφηνο, κάθε σφῆνα κι' ὄνομα!»
(Σποράδες, Λέσβος, Χίος, Ἑπτάνησα).

«Αΐδε μικὴ νοικοκερά, μεγάλη πήττα κάνει».
(Κρήτη).

*

Πλούσιο σὲ λαογραφικὸ στοιχεῖο παρουσιάζεται τὸ τριήμερο 4-6 τοῦ μηνός, ποὺ γιορτάζονται ἡ Ἁγία Βαρβάρα, ὁ Ἅγιος Σάββας, καὶ ὁ Ἅγιος Νικόλαος.

Γιὰ τὴν Ἁγία Βαρβάρα, πιστεύεται γενικῶς, ὅτι γιάτρευε τὴν εὐλογιά. Βρίσκουμε στὴ Θεσσαλία καὶ τὴ Θράκη τὴν παράδοση, πὼς κι' ἡ ἴδια ἡ Ἁγία Βαρβάρα εἶχε προσβληθῆ ἀπὸ εὐλογιά. Ἐνῷ λοιπὸν μέχρις ὅτου προσβληθῆ ἀπὸ τὴν ἀδυσώπητη ἀρρώστεια ἦταν εἰδωλολάτρις, μὲ τὴν προσβολὴ ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ χριστιανή. Ἄρχισε τότε νὰ διδάσκεται τὸν Χριστιανισμὸ καὶ νὰ λαβαίνῃ μέρος στὶς συναγωγὲς τῶν χριστιανῶν, μέχρι ποὺ τοῦτο ἔγινε γνωστὸ ἀπὸ τὸν πατέρα της, φοβερὸ πολέμιο τῶν Χριστιανισμοῦ. Ὁ βάρβαρος εἰδωλολάτρης ἔκλεισε τότε τὴν κόρη του σ' ἕναν ψηλὸ πύργο, μίσθωσε δὲ εἰδικῶς ἄνθρωπο νὰ φυλάῃ τὰ κλειδιὰ τοῦ κελιοῦ της. Ἐπειδὴ τὸ μέγεθος καὶ τὸ σχῆμα τῶν οὐλῶν τῆς εὐλογιᾶς ἔμοιαζε μὲ ροβῦθι, συναντᾶμε σήμερα στὴ Θεσσαλία, τὴ Θράκη, καὶ τὰ νησιὰ τοῦ Αἰγαίου, τὴν πρόληψη ὅτι στὴν μνήμη τῆς Ἁγίας πρέπει νὰ τρώγονται ἄφθονα ροβύθια. Ἐπειδὴ ἐπίσης ὁ μισθωμένος φύλακας τῶν κλειδιῶν τοῦ κελιοῦ τῆς Ἁγίας εἶχε ἀπειληθῆ μὲ θάνατο γιὰ τὴν περίπτωση ποὺ θάχανε τὰ κλειδιὰ—καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰ φύλαγε μὲ μεγάλη ἐπιμέλεια—συναντᾶμε στὰ μέρη ποὺ εἴπαμε, τοῦτο τὸ γνωμικὸ γιὰ τὸν πολυπράγμονα τύπο:

«Κρατάει τ'ς Ἁγιαβαρβάρας τὰ κλειδιά!».

Γεγονὸς εἶναι—κατὰ τὴν παράδοση πάντοτε καὶ μερικὰ συναξάρια—ὅτι ὁ ὡμὸς εἰδολολάτρης πατέρας ἐσκότωσε μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὴν Ἁγία. Συναντᾶμε λοιπὸν καὶ γιὰ τοῦτο, στὴν Κεφαλληνία, τὴν ἐπιφατικὴ βλασφήμια:

«Νὰ πάρῃ οὐ διάβολος τοὺν πατέρα τῆς Ἁγίας Βαρβάρας!!».

Γιὰ τὸν Ἅγιο Σάββα, πιστεύουν στὰ νησιά μας ὅτι στέκεται στὶς ἐκβολὲς τοῦ «πύρινου ποταμοῦ». Ἐκεῖ εἶναι τὸ διαχωριστικὸ σημεῖο κολάσεως καὶ παραδείσου. Βαστᾷ λοιπὸν ἕνα μεγάλο «σάββανο» καὶ μ' αὐτὸ ἐμποδίζει τοὺς δικαίους ἀπὸ τὸ νὰ παρασυρθοῦν στὸν πύρινο ποταμὸ—τὴν κόλαση. Ἡ πρόληψη τοῦ λαοῦ μας, συνεπείᾳ τούτου, εἶναι ὅτι πρέπει νὰ τὰ ἔχουμε καλὰ μὲ τὸν Ἅγιο Σάββα, γιὰ νὰ μᾶς «σαββανώσῃ» ὅταν φθάσουμε στὸ διαχωριστικὸ σημεῖο καὶ νὰ μὴ παρασυρθοῦμε στὴν κόλαση...

*

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ ὁ λαός μας πλέκει ἀληθινὰ γιορτάνια ἀπὸ σπάνια μωσαϊκὰ προλήψεων καὶ δεισιδαιμονιῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἰδανικὴ πίστη καὶ λατρεία, εἶναι ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Κάθε γωνιὰ τῆς Ἑλληνικῆς γῆς ἔχει καὶ τὴ δική της δοξασία σχετικὰ μὲ τὸν Ἅγιο Νικόλαο. Ἀλλοῦ πιστεύεται ὡς προστάτης τῶν ναυτικῶν μόνον, ἀλλοῦ ὡς προστάτης ναυτικῶν καὶ στεριανῶν. Ἡ ἐκκλησία μας πάντως τὸν ὑμνεῖ ὡς προστάτη καὶ σωτῆρα τῶν ναυαγῶν.

Κανένα νησὶ σχεδὸν δὲν ὑπάρχει ποὺ νὰ μὴν ἔχει τὸ ξωκκλήσι τοῦ Ἁγίου Νικολάου. Ἐκεῖ καταφεύγουν οἱ πονεμένες μάννες κι' ἀδελφὲς τῶν ναυτικῶν ποὺ ταξιδεύουν, ἐκεῖ καταφεύγουν οἱ ναυτικοί μας σὰν γυρίζουν στὸν τόπο τους, γιὰ νὰ κάνουν τὸ τάμα ποὺ ἔταξαν πάνω στὴ φουρτούνα ποὺ συνάντησαν. Σ' ὅλους τοὺς κινδύνους ποὺ ἀντιμετωπίζουν οἱ ναυτικοὶ στὴ θάλασσα, καταφεύγουν στὴν ἐπίκληση τοῦ Ἁγίου. Δημιουργήθηκαν ἔτσι χιλιάδες ἱστοριοῦλες σχετικὰ μὲ ναυτικούς, ποὺ δὲν ἐπραγματοποίησαν τὸ τάμα ὕστερα ἀπὸ τὴ διάσωσή των, σχετικὰ μὲ μοιρολάτρες ναυτικοὺς ποὺ περίμεναν τὴ σωτηρία τους μόνον ἀπὸ τὸν Ἅγιο, κ.ἄ.π. Δημιουργήθηκαν ἀκόμα ἄπειρα γνωμικὰ καὶ ἀνέκδοτα σχετικὰ μὲ τὴ διαγωγὴ τῶν θαλασσινῶν ἔναντι στὸν Ἅγιο. Ἂς δοῦμε λοιπὸν μερικὰ ἀπὸ τὰ διαμάντια αὐτὰ τοῦ νησιώτικου πληθυσμοῦ μας:

«Ἅγιε Νικόλα βοήθα με!
— Σεῖσε τσαὶ σὺ τὸ πόδι σου!»
(Χῖος—Μυτιλήνη).

Ἢ

«Ἅγιε Νικόλα βοήθα!
—Σήκω καὶ σὺ Νικόλα μου!»
(Ἄνδρος—Σῦρος).

Βλέπουμε ἐδῶ νὰ καταδικάζεται ἡ μοιρολατρεία, ὅπως κατεδικάσθη πρὸ χιλιάδων ἐτῶν ἀπὸ τοὺς προγόνους μας μὲ τό: «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει».

Γιὰ τὸ τάμα ποὺ δὲν πραγματοποιεῖται, συναντᾶμε τοῦτο τὸ ἀπόφθεγμα στὴν Λήμνο, Ὕδρα καὶ Σπέτσες:

«Παραγέλα τοὺν Νικόλα
ὅσου νάμπῃς στοὺν λιμιώνα!».

Στὴ Σάμο πάλι, στὴν Κρήτη καὶ στὴ Μυτιλήνη—Χίο, συναντᾶμε τοῦτο τὸ γνωμικό, ὅταν ἐπιχειροῦνται ταξίδια χωρὶς τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια ἢ ὅταν ἡ τρικυμία ἐπιφέρει μερικὲς ζημιὲς στὸ καράβι:

«Χωρὶς κουπιὰ καὶ ἄρμενα,
Ἅγιε Νικόλα βοήθα με!».

Οἱ καλοί μας ὅμως Κεφαλλωνίτες καὶ Ζακυνθινοί, Κερκυραῖοι καὶ Λευκαδίτες, δίνουν στὸν Ἅγιο Νικόλαο...δισυπόστατη προστασία μὲ τὸ γνωμικό:

«Τοῦ Ἁγίου Νικολάου,
ποὺ εἶν' τῆς γῆς κὶ τοῦ πελάου...».

Ὑπάρχει ὅμως γιὰ τὸν προστάτη Ἅγιο καὶ ἡ γενικὴ κατακραυγὴ τῶν ναυτικῶν μας:

«Ἅγης Νικόλας παξιμαδουκλέφτ'ς!».

Λέγεται τοῦτο, ὅταν οἱ ναυτικοί, εἴτε ἀπὸ παρατεινόμενη γαλήνη εἴτε ἀπὸ μεγάλη θαλασσοταραχή, ἀδυνατοῦν ν' ἀποπλεύσουν. Σώζονται τότε τὰ «παξιμάδια»—μεταφορικῶς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς τὸ ζῆν μέσα—ἀφοῦ ἀναγκάζονται οἱ ναυτικοὶ νὰ παραμένουν ἄνεργοι ἢ ἀγκυροβολημένοι σὲ κάποιο λιμάνι, λόγῳ τοῦ καιροῦ.

*

Καὶ γιὰ τοὺς τρεῖς Ἁγίους μαζί, ὁ λαός μας ἔχει τοῦτο τὸ γνωμικό. Τὸ συναντᾶμε στὴν κοιτίδα τῆς λαογραφίας, τὴ θρυλικὴ Ρούμελη:

«Ἁγιὰ Βαρβάρα βαρβαρών' (1)
Ἅη Σάββας σαβανών' (2)
Κι' Ἅη Νικόλας παραχών!».

Δηλαδή, τῆς Ἁγίας Βαρβάρας κάνει χειμώνα καὶ πέφτει χιόνι πολὺ (βαρβάρωμα), ποὺ τὸ σκεπάζεται ἡ γῆ τοῦ Ἁγίου Σάββα (σαββάνωμα), καί, «παραχώνεται» τὴν ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Νικολάου—πέφτει ἀκόμα πιὸ πολὺ χιόνι.

Στὴν Πελοπόννησο καὶ τὰ Δωδεκάνησα, συναντᾶμε αὐτὸ τὸ γνωμικὸ γιὰ τὴν περίοδο τῶν τριῶν Ἁγίων:

«Μπρὸς πίσω τὰ Νικολοβάρβαρα,
πέφτουν χιόνια τάρταρα!».

Λέγεται ἐπειδὴ τὰ πρῶτα χιόνια ποὺ ἔρχονται μὲ τὸν Δεκέμβρη, φέρνουν δριμὺ

(1-2) Βλέπουμε ἐδῶ ἀλλὰ καὶ στὶς προηγούμενες συνέχειες τοῦ «**Ἑλληνικοῦ Μηνολογίου**», ὅτι πολλὲς προλήψεις καὶ δοξασίες ἔχουν ὡς αἰτία τὴν ρίζα μιᾶς λέξεως, ἑνὸς ὀνόματος ἢ σπουδαίου τινὸς γεγονότος, Ἁγίου κ.λ.π. Περισσότερα ἐπ' αὐτοῦ θὰ διαπραγματευθοῦμε στὸ «Γενικὸ Μέρος» τοῦ Μηνολογίου.

ψῦχος. Τὰ «τάρταρα» ἐδῶ ἐτέθησαν ἀπὸ τὸν λαϊκὸ ποιητὴ μᾶλλον γιὰ ὁμοιοκαταληξία—παρήχηση—ἀλλὰ καθόλου ἀπίθανο νὰ δηλοῦν τὸν Τ ά ρ τ α ρ ο τῶν ἀρχαίων, ὁ ὁποῖος ὡς γνωστὸν ἐθεωρεῖτο ψυχρὸς τόπος.

Στὶς 12 τοῦ μηνός, ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τὴν μνήμη τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος. Πολὺ διαδεδομένη εἶναι ἡ δοξασία, ὅτι ὁ Ἅγιος Σπυρίδων ἦταν γιατρὸς τῶν ...σπυριῶν. Αὐτὸ τὸ συναντᾶμε πιὸ πολὺ στὴν Κέρκυρα καὶ στὴν Εὔβοια. Πιστεύεται ἀκόμη ὅτι ἦταν γιατρὸς τῆς ἀκοῆς—Μυτιλήνη—ὅπου ἀκοῦμε καὶ τὴν προτροπή:

«Σὰν δὲν ἀκοῦς, ἄντι στοὺν Ἅη—Σπυρίδουνα...».

Γιὰ τὸν Ἅγιο Ἐλευθέριο - 15 Δεκεμβρίου—πιστεύει ὁ λαός μας ὅτι εἶναι προστάτης καὶ ἐλευθερωτὴς τῶν ἐγκύων (Φωκίδα—Λακωνία—Ἀργολιδοκορινθία). Ἀλλὰ ἀπὸ γηραιὸ συνταγματάρχη τοῦ πολέμου τοῦ 1940, μαθαίνουμε καὶ κάτι ἄλλο: Ὅτι πολλοὶ στρατιῶτες στὸ μέτωπο τῆς Ἀλβανίας, ἀνδραγάθησαν τὴν ἡμέρα τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου, πιστεύοντας στὴν ἀγάπη του γιὰ τὴν Ἐλευθερία!

*

Φθάνουμε πλέον στὴ μεγαλύτερη γιορτὴ τῆς χριστιανωσύνης, τὴν Γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Κι' ἐδῶ ὁ λαός μας φιλοσόφησε γεγονότα σχετικὰ μὲ τὴν Γέννηση τοῦ Θεανθρώπου. Ἄπειρες προλήψεις καὶ δοξασίες συνδέθηκαν μὲ τὴν Γέννηση, ἄπειρα εἶναι τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα ποὺ ὁ λαὸς τηρεῖ μὲ εὐλαβικὴ κατάνυξη σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῶν Χριστουγέννων.

. Συναντᾶμε σὲ πολλὲς περιοχὲς ἀμέτρητα γνωμικά, σχετικὰ μὲ τὴν κληρονομικὴ ψυχοσύνθεση τοῦ ἀτόμου. Ὁ κληρονομικὸς χαρακτὴρ τοῦ ἀνθρώπου δὲν εἶναι κάτι τὸ ἄγνωστο στὸν ὑπαίθριο λαό μας, ὅπως τουλάχιστον δείχνουν τὰ πάρα κάτω γνωμικά :

«Ἀδύνατον τὸ πρόβατον γιὰ νὰ γεννήσῃ σκύλαν!»
(Θράκη—Κεντρικὴ Μακεδονία—Νησιὰ τοῦ Αἰγαίου).

«Πές μου ποιὸς σ' ἐγέννησε γιὰ νὰ σοῦ πῶ ποιὸς εἶσαι!...»
(Αἰτωλοακαρνανία—Ἀττικὴ—Ἀχαΐα—Ἰόνια Νησιά).

Τὸ σκωπτικὸ στοιχεῖο τοῦ λοῦ μας δὲν ἀπουσιάζει ἀπ' τὴ γέννηση. Γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ κομπάζουν ἢ διαλαλοῦν τὸ κατόρθωμα τοῦ νὰ γεννήσουν, ἡ λαϊκὴ θυμοσοφία ἀντέτεινε:

«Ἄλλη καμμιὰ δὲν γέννησε, μόν' ἡ Μαριὼ τὸ Γιάνν'!».

Λέγεται τοῦτο σὲ πολλὲς περιοχές, ἰδιαίτερα ὅμως συνηθίζεται στὴν Κατερίνη, τὸ Πήλιο, Χαλκιδικὴ καὶ Σποράδες.

Ἄφθονο λαογραφικὸ ὑλικὸ μᾶς δίνει ἡ δεισιδαιμονία περὶ Καλλικαντζάρων. Πιστεύεται ἀπ' τὸ λαό μας, ὅτι οἱ Καλλικάντζαροι ἢ Καρατζόλοι ἢ Καταχανάδες, βγαίνουν τὸ δωδεκαήμερο, ἀπὸ τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων, μέχρι τῆς παραμονῆς τῶν Φώτων. Εἶναι κακοποιὰ στοιχεῖα ποὺ μπαίνουν ἀπὸ τοὺς καπνοδόχους κατὰ προτίμηση, στὰ σπίτια, μὲ ἀντικειμενικὸ σκοπὸ νὰ πνίξουν τὰ μωρά, νὰ φᾶνε τὰ γλυκά, τὰ Χριστόψωμα κ.λ.π. Εἶναι τόσο φοβερὴ ἡ πρόληψη γιὰ τοὺς Καλλικαντζάρους, ὥστε στὸ δωδεκαήμερο αὐτὸ δὲν ζυμώνουν, δὲν πλένουν, δὲν ὑφαίνουν, καὶ γενικῶς δὲν κάνουν καμμιὰ σοβαρὴ δουλειά, γιατὶ ὅλα τὰ καταστρέφουν ἢ τὰ μολύνουν οἱ Καλλικάντζαροι. Τὰ μωρὰ ποὺ γεννιοῦνται τὶς ἡμέρες αὐτές, τὰ λένε σὲ πολλὰ μέρη «Καρακατζόλια» καὶ τὰ βαφτίζουν ἀμέσως μόλις ἔλθουν τὰ Φῶτα. Γενικῶς θεωρεῖται κακὸ τὸ νὰ γεννηθῇ παιδὶ τὶς ἡμέρες ποὺ εἶναι οἱ Καλλικάντζαροι, γι' αὐτὸ σὲ πολλὰ μέρη λαβαίνουν τοῦτο τὸ προφυλακτικὸ μέτρο: Δὲν κοιμοῦνται μαζὶ τὰ ἀνδρόγυνα κατὰ τὴν περίοδο 24 Μαρτίου μέχρι 5 Ἀπριλίου(!!!)...

Ἀναζητῶντας τὴν δεισιδαιμονία γιὰ τοὺς Καλλικαντζάρους στὴν λαϊκὴ ψυχή, βρίσκουμε τὶς ρίζες της στὰ πολὺ παληὰ χρόνια. Πιστεύουν πολλοί, ὅτι οἱ Καλλικάντζαροι εἶναι τὰ μεταμορφωμένα νήπια ποὺ ἐσφάγησαν ἐπὶ Ἡρώδη. Ἄλλοι πιστεύουν

ὅτι εἶναι ὀλέθρια στοιχειά, ποὺ κατοικοῦν ὅλο τὸ χρόνο στὰ ἔγκατα τῆς γῆς. Μὲ τὰ δόντια τους ροκανίζουν τὸν κορμό, πάνω στὸν ὁποῖον στηρίζεται ἡ γῆ, στὸ τέλος δὲ τοῦ χρόνου ποὺ ἔχουν κατορθώσει νὰ τὸν λεπτύνουν ἀρκετά, ἀνεβαίνουν πανικόβλητοι στὴν ἐπιφάνεια γιὰ νὰ μὴ καταπλακωθοῦν! Μὲ τὴν ἀρχὴ τοῦ χρόνου, ὁ κορμὸς τῆς γῆς γίνεται πάλι ὅπως καὶ πρίν, καὶ τότε ξανακατεβαίνουν οἱ Καλλικάντζαροι γιὰ νὰ συνεχίσουν τὸ ...ὀλέθριο ἔργο τους....

Τὰ Χριστούγεννα, οἱ γεωργοί μας τὰ ἔχουν συνδέσει μὲ τὴν ἐπιτυχία τῆς σοδειᾶς καὶ τὴν πρόγνωση τοῦ καιροῦ :

«Τὴν Γέννηση τὴν ἄβρεχη, τὰ Φῶτα χιονισμένα,
καὶ τὴ Λαμπρὴ βρεχούμενη, τὰ πάντα εὐτυχισμένα».
(Δωρίδα—Θεσσαλία—Παρνασσίδα).

«Χαρᾶς τὰ Γέννα τὰ στεγνὰ καὶ τὴ Λαμπρὴ ὀντὲ βρέχει».
(Κρήτη).

«Ἂν εἶν' τὰ Γέννα φεξερά, τὰ Φῶτα εἶναι θαμπερά».
(Ρούμελη—Πελοπόννησο).

Ἡ χριστουγεννιάτικη θυμοσοφία τοῦ λαοῦ μας ὑπεισέρχεται καὶ στὴ...φιλολογία. Γιὰ νὰ καταδείξῃ τὴν ἀντίθεση στὶς μακρὲς καὶ ἀνιαρὲς διηγήσεις καὶ.... συγγραφές, ὁ λαός μας, μεταχειρίζεται τὴν Εὐαγγελικὴ περικοπή :

«Ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ...!».

Ἀλλὰ κι' ὁ ἔρωτας δὲν λείπει ἀπὸ τὴ λαογραφικὴ μορφὴ τῶν Χριστουγέννων. Ὁ ντελῆ-κανῆς, πάλι θὰ βρῇ τὴν εὐκαιρία ν' ἀναστενάξῃ :

«Ὦ Θεέ μου ποὺ γεννήθηκες, κατέβα ἐκειὰ στὴ βρύση,
γιὰ ἕνα μικρὸ μελαχροινό, ποὺ θέλει νὰ μ' ἀφήσῃ...».

Γιὰ τὰ γραφικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν Χριστουγέννων καὶ τὴν ἀναμονὴ τοῦ νέου ἔτους, δὲν θ' ἀσχοληθοῦμε. Εἶναι ἄλλως τε σ' ὅλους μας τόσο γνωστά, καὶ δὲν παρουσιάζουν μεγάλες ἀντιθέσεις ἀπὸ περιοχὴ σὲ περιοχή.

Θὰ τελειώσουμε τὸν Δεκέμβριο μὲ τὴν γιορτὴ τοῦ Ἁγίου Στεφάνου—27 τοῦ μηνὸς—ποὺ προστατεύει τὰ «στέφανα». Προστατεύει ἀκόμη καὶ τὴ συζυγικὴ τιμὴ—συνέπεια τῶν «στεφάνων»—γενικῶς δὲ πιστεύεται ὅτι αὐτὴν τὴν ἡμέρα εὐνοοῦνται τὰ στεφανώματα.

(Προσεχῶς: ὁ **Ἰανουάριος**).

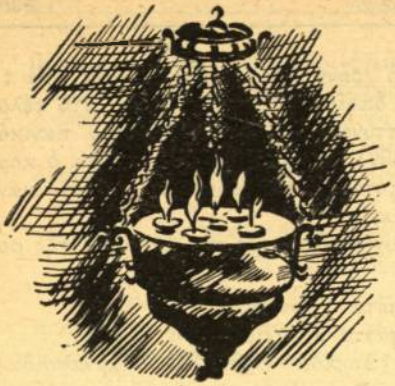
Χ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΛΥΣΙΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Ἡ λύσις τοῦ Ἀστυνομικοῦ προβλήματος τοῦ 108ου τεύχους, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ ἄλλοθι» εἶναι ἡ ἑξῆς :

Ὁ Κ. μετὰ τὸ φόνο ποὺ ἔγινε στὶς 2,10' πῆρε τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ τοῦ θύματος καὶ φωτογράφησε τὴν κούρσα μὲ τὸ ἀπέναντι ρολόγι, ἀφοῦ ὅμως προηγουμένως γύρισε τὸ δείχτη, ὥστε νὰ δείχνῃ ὥρα 3 μ.μ. Μετὰ τὴ φωτογράφησι γύρισε πάλι τοὺς δεῖχτες στὴν ὥρα 2.15' καὶ ἔφυγε ἀφήνοντας τὴ φωτογραφικὴ μηχανὴ στὸ θυρωρεῖο τοῦ γκαράζ.

Ἐκ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀπέστειλαν ὀρθὴν λύσιν, οἱ : 1) Δόκ. Ὑπαστυνόμος κ. Παπαμιχαὴλ Ἀναστάσιος καὶ οἱ ἀστυφύλακες 2) Ἀθανασόπουλος Θεοφάνης καὶ 3) Γαροῦφος Κων/νος.

Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος προστάτης τῶν Πατρῶν

Ὑπὸ τοῦ Ἀρχιφύλακος κ. **Σ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ**

«30 Νοεμβρίου».

Τούτη ἡ ἡμέρα, ποὺ κλείνει τὸ φθινοπωρινὸ κύκλο, ἀνήκει στὴ Πάτρα. Εἶναι καταδικιά της!.

Εἶναι τὸ λιγοστὸ κομμάτι τοῦ χρόνου, ποὺ ἀποτελεῖ τὴ θεία, τὴν ἀθάνατη περιουσία κάθε Πατρινοῦ...

Εἶναι ἡ ἡμέρα, ποὺ ταυτίζεται μὲ τοὺς πόθους, μὲ τὴν πίστη του.

Ἡ ἡμερομηνία τούτη εἶναι ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου. Γιορτάζεται ὁ μαρτυρικός του Σταυρικὸς θάνατος.

Βέβαια ἡ γιορτὴ ἀνήκει σ' ὅλους τοὺς Χριστιανούς. Οἱ Πατρινοὶ ὅμως ἔχουν πιὸ πολλὰ δικαιώματα, γιατὶ στὴν πόλη τους ὁ μάρτυρας Ἀπόστολος ἄφησε τὸ φωτοβόλο πνεῦμα του.

Τὸ πανάγιο αἷμα του, στὸ βασανισμένο χῶμα τῆς Πάτρας βρῆκε αἰώνια φιλοξενία...

Ἡ ἀστραπὴ τῆς θείας διδασκαλίας του, τὸ συννεφιασμένο ἀπὸ τοὺς ψεύτικους θεοὺς οὐρανό της κατηύγασε...

Γιορτάζεται ὁ θάνατος τοῦ Πρωτοκλήτου!..

Δὲν χωρεῖ καμμιὰ ἀντιλογία, ὅτι ταῖρι τοῦ χάρου εἶναι τὸ δάκρυ καὶ ὄχι τὸ πανηγύρι.

Ὁ θάνατος ὅμως τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου ἔφερε χαρά, χαρὰ μεγάλη στὴν Πάτρα.

Ἐπὶ τέλους, βρῆκε ἡ πόλη τὸν Ἅγιό της, τὸν προστάτη της κι' ὁ Ἅγιος βρῆκε τὴ πόλη του!..

Γιὰ τὸ καλό της θὰ δέεται στοὺς οὐρανούς. Γιὰ τὴν εὐτυχία της θὰ μοχθῇ στὴ γῆ!..

Στοὺς αἰῶνες, ποὺ θἄρχωνται καὶ θὰ φεύγουν, δὲν θἄναι μονάχη της. Θἄχη τὸν Ἅγιο φύλακά της!...

Εἶναι ὁ μοναδικὸς Ἀπόστολος, ποὺ ἄφησε τὴ τελευταία πνοή του στὸ γαλάζιο οὐρανὸ τῆς Ἑλλάδος.

Ἔφερε τὶς ἄχρονες ἀλήθειες τοῦ γλυκυτάτου Ναζωραίου καὶ τὶς ἔσπειρε στὶς ἄγονες εἰδωλολατρικὲς ψυχὲς τῶν Πατρινῶν...

Ἦρθε σὰ θύελλα ἀλλὰ δὲν γκρέμισε, δημιούργησε.

Σὰν τρικυμία ἦρθε, μὰ ἔφερε τὴ γαλήνη στὶς καρδιές, ποὺ τὸν πίστεψαν.

Ὁ θάνατός του ἔγινε πηγὴ ζωῆς. Δὲν πῆγε χαμένος.

Οἱ αἰῶνες δικαίωσαν τὸ μαρτύριό του. Τ' ὄνειρό του πραγματοποιήθηκε. Ἡ νέα θρησκεία ἔγινε πανίσχυρη, κι' ἀνώλεθρη βασιλεύει στὰ πέρατα τοῦ κόσμου.

*

Γεννήθηκε σ' ἕνα ταπεινὸ χωριὸ τῆς Γαλιλαίας, στὴ Βηθσαϊδᾶ. Εἶναι ἡ εὐτυχισμένη μοῖρα τῶν μικρῶν χωριῶν νὰ γεννοῦν μεγάλες φυσιογνωμίες...

Ὁ πατέρας του ὁ Ἰωνᾶς, τοὔμαθε νὰ ἀγαπᾷ καὶ νὰ λατρεύῃ τὸ Θεό του. Μαζὶ μὲ τὸ Θεὸ ἀγάπησε καὶ τὴ θάλασσα, τὸ ψάρεμα. Τὰ δίχτυα ἔγιναν ὁ δεύτερος ἔρωτάς του.

Ἀκολούθησε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ψαρᾶ. Ὅλα ἔδειχναν πὼς ἔτσι θὰ τερμάτιζε τὸ βίο του.

Ἔγινε ὅμως τὸ θαῦμα, μιὰ μικρὴ ἀλλαγή. Ἔμεινε ψαρᾶς, ἀλλὰ ψάρευε ψυχὲς ἀνθρώπων. Ἀντὶ γιὰ δίκτυα μεταχειριζότανε τὰ θεῖα λόγια τοῦ Ἰησοῦ...

Ἔγινε τὸ θαῦμα...

Ἦταν ἕνα μαγευτικὸ πρωϊνό, λουσμένο στὰ χρυσάφια τοῦ ἥλιου. Τὰ πουλάκια, οἱ ἁπλοὶ τραγουδιστὲς τῆς ζωῆς γιόμιζαν τὴ φύση θεία μουσική. Χαρὰ Θεοῦ βασίλευε, παραδεισένια γοητεία...

Ὁ Ἀνδρέας ἔρριχνε τὰ δίχτυα του στὸ γαλάζιο ταπέτο τῆς ἀγαπημένης του θάλασσας, τῆς Τιβεριάδος.

Σὲ κάποια στιγμὴ τὸν πλησιάζει ἕνας περίεργος ἄνθρωπος. Ἀκούει τὴ φωνή του... «Δεῦτε ὀπίσω μου καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁλιεῖς ἀνθρώπων».

Μαζὶ μὲ τὸν Ἀνδρέα ψάρευε κι' ὁ ἀδελφός του ὁ Σίμωνας.

Δὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῇ. Ἡ φωνὴ τοῦ νεοφερμένου εἶναι σταθερή, πειστικιά. Ἡ μορφή του τὸν μαγνητίζει. Εἶναι τόσο σοβαρή, μὰ καὶ τόσο γλυκειά.

Ὑποταγμένος στὴ θεία προσταγὴ ἀφήνει τὰ δίχτυα του καὶ ἀκολουθεῖ τὸν Υἱὸ τοῦ Θεοῦ.

Γίνεται ὁ ἴσκιος του. Θἄναι αἰώνια μαζί του.

Μεγάλη ἡ τιμὴ γιὰ τὸν Ἀνδρέα. Πρῶτος ἐκλήθη στὴν ἀποστολικὴ συντροφιὰ καὶ γιὰ τοῦτο ὠνομάσθηκε Πρωτόκλητος.

Αὐτὸς παρουσίασε τοὺς Ἕλληνες, ὅταν θέλησαν νὰ δοῦν τὸν Ἰησοῦ, στὸ Διδάσκαλό του. Τότε ἀπὸ τὰ χείλη τοῦ Θεανθρώπου ἀκούσθηκε ὁ ἀθάνατος ὕμνος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὸν αἰώνιον Ἑλληνισμόν. **«Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου».**

*

Ἡ ἀποστολὴ ὅμως τοῦ Ἰησοῦ τελείωσε στὴ γῆ.

Ὁ δρόμος τῆς ἀλήθειας ἐχαράχθη. Τὰ θεμέλια τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐτέθησαν.

Ἔπρεπε νὰ γίνῃ τὸ οἰκοδόμημα. Αὐτὸ ἦταν ἀποστολὴ τῶν Ἀποστόλων... «...Πορευθέντες οὖν μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη..».

Μὲ τὴν καρδιὰ πυρωμένη ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς Πίστεως ξεκίνησε ὁ Πρωτόκλητος, γιὰ τὸ μεγάλο του ἔργο, ἀφήνοντας τὴν Ἱερουσαλήμ, τὴν ἀχάριστη Πολιτεία.

Σπέρνοντας τὸ θεῖο σπόρο ἔφθασε στὸν Εὔξεινο πόντο. Ἀκούσθηκε ἡ θερμὴ φωνή του στὴν Ἀμισὸ καὶ στὴ Τραπεζοῦντα.

Τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας φώτισε τὴν Ἰβηρία.

Ἀκούραστος κουρέλιασε τὶς ἀτέλειωτες ἀποστάσεις.

Ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ψυχῆς του, γιὰ τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελοῦσε, ἔδιωχνε τὸν κάματο, τὴ λιγοψυχία.

Ἡ Ἔφεσσος γνώρισε τὴ δραστηριότητά του. Ὁ σεισμὸς τοῦ αἰωνίου φωτὸς ἔσεισε τὴ Σκυθία.

Τὸ μεγαλεῖο ὅμως τοῦ Ἑλληνισμοῦ τράβηξε τὰ βήματά του στὴν Ἀθάνατη χώρα μας.

Πέρασε τὸ Βόσπορο. Διέσχισε τὴ Θράκη, τὴ Μακεδονία, τὴ Θεσσαλία κι' ἐχάραξε τὰ ἴχνη τῆς διαβάσεώς του στὴ Πάτρα.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἡ Πάτρα κατεῖχε πρωτεύουσα θέση μέσα στὶς Ἑλληνικὲς πολιτεῖες.

Ἡ Κόρινθος καὶ ἡ Ἀθήνα εἶχαν παρακμάσει.

Ἰδιαίτερα ἐλατρεύετο ἡ Ἀφροδίτη κι' ὁ Βάκχος. Ἡ λατρεία πρὸς αὐτοὺς ἔπαιρνε πρακτικὴ ἐφαρμογὴ ἀπὸ τοὺς Πατρινούς!..

Πράγματι ὁ ἠθικὸς ξεπεσμός, ἴδια λέπρα, εἶχε προσβάλλει τὴν Πατραϊκὴ κοινωνία.

Ἡ Ρωμαϊκὴ σκλαβιὰ εἶχε διαφθείρει κάθε ἠθικὸ στοιχεῖο, κάθε ἰδανικό.

Ἡ διαφθορὰ εἶχε προσβάλει τὰ πάντα. Βαρειὰ ἄρρωστη ἡ κοινωνία, πρόσμενε νἄρθη ὁ κατάλληλος γιατρός, νὰ φέρῃ τὴ σωτηρία.

Ὁ Πρωτόκλητος ἄρχισε χωρὶς δισταγμὸ τὸ ἔργο τῆς διασώσεως.

Ἀκούραστα σκόρπιζε τὰ θεῖα λόγια τοῦ Ναζωραίου, στὶς διψασμένες καρδιὲς τῶν Πατρινῶν.

Γιομάτοι ἔκπληξη οἱ κάτοικοι παρακολουθοῦσαν στὴν ἀρχὴ τὸ παράξενο γέροντα. Γρήγορα συνῆλθαν. Ἡ ἀλήθεια ἔλαμψε. Τὸ ἀκατέργαστο διαμάντι τῆς καρδιᾶς τους ἄρχισε νὰ τὸ κατεργάζεται ἡ σμίλη τῆς νέας θρησκείας.

Δὲν ἦταν μονάχα ἡ διδασκαλία τόσο πειστικιά, ἦταν καὶ τὰ θαύματα ποὺ ἐπισφράγισαν τὴν ἀσύλληπτη δύναμη τοῦ Πρωτοκλήτου.

Θεράπευσε τὸ Σώσσιο. Ἔδωσε τὴν ὑγεία στὸν ὑπηρέτη τοῦ Ἀνθυπάτου τῆς Ἀχαΐας Αἰγεάτη.

Γιάτρεψε τὴν ἴδια τὴ γυναίκα τοῦ Αἰγεάτη, τὴ Μαξιμίλλα, ποὺ τὴ βασάνιζε ἀνίατη ἀρρώστια.

Ὁ Ἀνθύπατος ἔλλειψε γιὰ λίγο καιρὸ στὴ Ρώμη.

Ὁ ἀδελφός του Στρατοκλῆς, ποὺ τὸν ἀντικατέστησε, πίστεψε καὶ βαφτίστηκε μαζὶ μὲ τὴ Μαξιμίλλα.

Γύρισε ὁ Αἰγεάτης. Ἔνοιωσε κάτι τὸ παράξενο νὰ γίνεται γύρω του. Νὰ μοσχοβολᾷ τὸ ἄρωμα τοῦ Ναζωραίου!

Ἔνοιωσε τὴ νέα θρησκεία σὰ σεισμό, ἕτοιμη νὰ συντρίψῃ τοὺς ψεύτικους θεούς του.

Κι' αὐτὴ ἡ γυναίκα του κι' ὁ ἀδελφός του, ἔγιναν στρατιῶται τῆς ἀπέραντης στρατιᾶς, ποὺ στρατολογοῦσε ὁ καχεκτικὸς γέροντας στ' ὄνομα κάποιου Οὐράνιου Βασιλέα, ποὺ τὸ ἀσθενικὸ μυαλό του δὲν μποροῦσε νὰ συλλάβῃ.

Ἔλαβε τὴν ἀπόφαση ὁ Αἰγεάτης. Τὸ πρᾶγμα δὲν σήκωνε ἀναβολή.

Ἔπρεπε νὰ κόψῃ τὶς ρίζες τοῦ Χριστιανικοῦ δένδρου, ποὺ ἀναπάντεχα φύτρωσε στὴ πόλη του, πρὶν τὸν πνίξουν τὰ κλωνάρια του.

Ὁ ἀσπρομάλλης γέροντας ἔπρεπε νὰ ἐξοντωθῇ. Αὐτὸς ἦταν οἱ ρίζες.

Ἡ δίκη, ποὺ ἔγινε ἦταν σκηνοθετημένη καὶ ἡ ἀπόφαση, ποὺ πάρθηκε εἶχε παρθῇ ἀπὸ πρίν...

*

Ἦταν ἕνα ἀπαίσιο φθινοπωρινὸ ἀπόγευμα, χωρὶς ἥλιο, χωρὶς γαλάζιο οὐρανό. Μολυβένια σύννεφα εἶχαν σκεπάσει τὸ χαμόγελό του!..

Ὁ τρελλὸς Βορριᾶς, ἀφοῦ γύμνωσε τὰ δένδρα ἀπὸ τὰ λιγοστὰ φύλλα ποὖχαν ἀπομείνει, ἔτρεξε νὰ κρυφθῇ. Ἡ πέτρινη καρδιά του δὲν ἄντεχε νὰ δῇ τὸ τρομερὸ ἔγκλημα, ποὺ σὲ λίγο θὰ γινότανε!!..

Μονάχα ἀπόμεινε ἕνας ξύλινος σταυρός, ποὖχε στηθῇ δίπλα στὸ ναὸ τῆς Δήμητρας, στὴ θέση ποὺ ὑψώνεται ὁ σημερινὸς ναὸς τοῦ Πρωτοκλήτου.

Ἦταν ὁ σταυρός, ποὺ σὲ λίγο θὰ δεχόταν τὸν Ἀπόστολο Ἀνδρέα, γιὰ νὰ τὸν φέρῃ στὴν Αἰωνιότητα.

Χιλιάδες λαὸς ἄρχισε νὰ συρρέῃ ἀπὸ κάθε γωνιὰ τῆς Πάτρας, γιὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὸ θάνατο τοῦ Πρωτοκλήτου.

Οἱ Ρωμαῖοι στρατιῶτες μὲ κόπο προσπαθοῦσαν νὰ βάλλουν κάποια τάξη στὸν ὄχλο.

Σὲ λίγο ἕνας ψίθυρος ἔσκισε τὸν ἀέρα καὶ μετὰ ἀκούστηκαν βήματα...

Ὁ Πρωτόκλητος φάνηκε, τριγυρισμένος ἀπὸ στρατιῶτες. Ἕνα ἀπέραντο χαμόγελο ἦταν ζωγραφισμένο στὸ πρόσωπό του.

Δὲ βάδιζε γιὰ θάνατο, ἀλλὰ γιὰ ζωή. Σὲ λίγο τὸ πνεῦμα του θ' ἀντίκρυζε τὸ Διδάσκαλό του ψηλὰ στὰ οὐράνια.

Στάθηκε μπροστὰ στὸ σταυρό. Παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἀλλάξουν τὸ σχῆμα. Δὲν θέλει, λέει, νὰ σταυρωθῇ σὲ ἴδιο σταυρό, ὅπως ὁ Διδάσκαλός του.

Τοὔγινε τὸ θέλημα. Ἔδωσαν στὸ σταυρὸ σχῆμα «χιαστί».

Ὁ ἀπόστολος μάρτυρας γονάτισε, προσευχήθηκε κι' ἀφοῦ εὐλόγησε τὸ πλῆθος παρεδόθη... εὐτυχισμένος στοὺς δημίους του.

Τὸ 57 μ.Χ. σὲ ἡλικία 78 ἐτῶν, σταυρώθηκε ὁ Πρωτόκλητος.

Πρὶν πεθάνῃ χειροτόνησε ἐπίσκοπο Πατρῶν τὸν Στρατοκλῆ.

Ὁ Αἰγεάτης, κυκλωμένος ἀπὸ χαρά, καλπάζοντας πάνω στὸ ἄλογό του, περήφανος γιατὶ ἔφυγε ὁ βραχνᾶς ποὺ τὸν ἐνοχλοῦσε, κατευθύνετο στὸ διοικητήριο, ποὺ ἦταν στὰ σημερινὰ ψηλὰ ἀλώνια.

Ἀφηνίασε ὅμως τὸ ἄλογό του καὶ γκρέμισε τὸν ἄδικο καβαλλάρη του.

Δὲν χάρηκε τὸ θάνατο τοῦ Πρωτοκλήτου.

Πέθανε καὶ θάφτηκε...

*

Κύλησαν τὰ χρόνια. Ὁ ἥλιος τῆς νέας θρησκείας εἶχε ἁπλώσει τὶς ἀχτῖδες του στὰ πέρατα τῆς γῆς.

Ὁ Ναζωραῖος ὕστερα ἀπὸ πρωτάκουστους διωγμοὺς θριάμβευσε!..

Ἦρθε τὸ 353 μ. Χ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου Κωνστάντιος ἔστειλε στὴν Πάτρα τὸ Δοῦκα Ἀρτέμιο, μὲ πολλὰ δῶρα, γιὰ νὰ παρακαλέσῃ τοὺς Πατρινοὺς νὰ τοῦ δώσουν τὸ λείψανο τοῦ Πρωτοκλήτου.

Ἤθελε νὰ τὸ τοποθετήσῃ στὸ ναὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων ποὖχε οἰκοδομήσει στὴν πρωτεύουσά του.

Μάταιος κόπος. Ἡ Πάτρα δὲν ἔδινε τὸν Ἅγιό της.

Μὲ τὴ βία ὅμως ὁ Αὐτοκράτωρ πραγματοποίησε τὴ θέλησή του.

Γιὰ νὰ κατευνάσῃ τοὺς Πατρινοὺς ἔκτισε στὴν πόλη ὑδραγωγεῖο, ποὺ ἐστερεῖτο.

Τὸ 1204, σὰν οἱ σταυροφόροι κυρίεψαν τὴν Κωνσταντινούπολη, λήστεψαν τὸ λείψανο τοῦ Ἀποστόλου Ἀνδρέου καὶ τὸ μετέφεραν στὴ Ρώμη.

Τ' ἁρπαχτικὰ κοράκια δὲν φείσθηκαν οὔτε τ' ἅγια λείψανα.

Ὁ Βασίλειος ὁ Μακεδών, Αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου, ἔστειλε σὰ δῶρο στὴν Πάτρα τὴν κάρα τοῦ Ἀποστόλου, τὸ 850 περίπου μ. Χ.

Τὸ 1462 ὅμως, ὁ Θωμᾶς Παλαιολόγος δεσπότης τοῦ Μυστρᾶ δώρησε τὴν κάρα στὸν Πάπα, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν Ἑλληνισμὸ στὸν ἀγῶνα του, κατὰ τῶν Ὀθωμανῶν.

Τὸ 1847 Ρῶσσος αὐλικὸς χάρισε στὴν Πάτρα τὸ δάχτυλο τοῦ Ἀποστόλου, ποὺ τὸ εἶχε πάρει ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὄρος. Τὰ δάχτυλο σώζεται στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου, στὴ Πάτρα.

Ὁ σταυρὸς ποὺ δέχθηκε τὸ πανάγιο σῶμα τοῦ Πρωτοκλήτου ὑπάρχει σήμερα στὸ μοναστῆρι τοῦ Ἁγίου Βίκτωρος, στὴ Μασσαλία.

Ἔτσι, ἀπὸ τὸν ἥρωα αὐτὸν τοῦ πνεύματος, στὴν πόλη ποὺ ἄφησε τὸ πνεῦμα του, δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνο τὸ δάκτυλό του...

Ἡ σκιά του καὶ ἡ σκέψη του ὅμως εἶναι διαρκῶς σ' αὐτή...

Κλέψανε τὸ ἅγιο λείψανό του, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα του ἔμεινε ἀσύλληπτο καὶ πλανᾶται σὲ κάθε γωνιὰ τῆς Πάτρας.

Ἀπὸ τοὺς οὐρανοὺς προστατεύει, βοηθάει καὶ ὅταν χρειάζεται κατεβαίνει στὴ γῆ, στὴν πόλη του.

Ἔτσι κατέβηκε τὸ 865 μ. Χ....

Οἱ Σαρακηνοὶ καὶ οἱ Ἄβαροι πολιόρκησαν τοὺς Πατρινοὺς στὸ φρούριο, ἀφοῦ λήστεψαν τὴν πόλη.

Ἐλπίδα δὲν ὑπῆρχε. Τὰ τρόφιμα καὶ τὸ νερὸ λιγόστευαν.

Ἔστειλαν ἀπεσταλμένο στὴν Κόρινθο, γιὰ νὰ ζητήσῃ βοήθεια ἀπὸ τὸ στρατηγὸ τοῦ Βυζαντίου, ποὺ στρατοπεύδευε σ' αὐτή.

Ἔκαναν τὴ συμφωνία, ἂν τὰ μαντάτα ἦσαν εὐχάριστα, ὁ ἀπεσταλμένος στὸ γυρισμὸ θὰ κράταγε μιὰ σημαία γερμένη. Ἂν ὅμως ἦσαν δυσάρεστα ἡ σημαία θὰ ἦταν ὄρθια.

Γύριζε ὁ ἀπεσταλμένος, ὄρθια ἡ σημαία—θλιβερὰ μαντάτα.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ξαγνάντησε, στὸ βάθος τοῦ ὁρίζοντα καὶ τὰ μάτια τῶν πολιορκουμένων ἔπεσαν ἐπάνω του, σκόνταψε τὸ ἄλογο κι' ἔγειρε ἀναβάτης καὶ σημαία.

Τὸ θάρρος ξαναγύρισε στὶς καρδιές. Ἡ πίστη γιὰ τὴ νίκη φούντωσε. Μιὰ κραυγὴ ἔσκισε τὸν ἀέρα: «Ἀπόστολε Ἀνδρέα βοήθησέ μας».

Ὥρμησαν στὸν ἐχθρό...

Θεέ μου τί ἦταν τοῦτο: ἕνας γέροντας καβαλλάρης βρέθηκε μπροστά τους καὶ τοὺς ὡδήγησε στὴ νίκη.

«Θαῦμα» εἶπαν! Ναὶ θαῦμα. ὁ Ἅγιος κατέβηκε στὴ γῆ, στὴν Πάτρα κι' ἔσωσε τὴ πόλη του!!...

*

....30 Νοεμβρίου. Θρησκευτικὸς πυρετὸς στὴν Πάτρα. Ὁ Ἐπιλιοῦχος, ὁ προστάτης της γιορτάζει.

Ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος θὰ ἔρθουν εὐσεβεῖς προσκυνητές.

Οἱ καμπάνες θὰ διαλαλήσουν χαρμόσυνα τ' ὅραμα ποὖγινε ἀλήθεια...

Τὶς αἰώνιες ἀλήθειες τοῦ Ναζωραίου, ποὖγιναν παγκόσμιο «πιστεύω».

Ἡ ἐκκλησία τοῦ Πρωτοκλήτου θὰ πλημμυρίσῃ ἀπὸ πιστούς. Οἱ καρδιὲς θὰ φουντώσουν ἀπὸ κατάνυξη.

Ὁ Ἀπόστολος θἄρθῃ νὰ γιορτάσῃ μαζί μας τό...θάνατό του.

Ὅλη ἡ πολιτεία θὰ μεταβληθῇ σὲ μιὰ ἀπέραντη ἐκκλησιά, μὲ στέγη τὸ γαλάζιο οὐρανό.

Θὰ γίνῃ καὶ ἡ καθιερωμένη λιτανεία, στοὺς δρόμους. Κανένας δὲν θὰ λείψῃ. Γιορτάζει ὁ Ἅγιός μας.

Ὁ κλῆρος, οἱ ἐπίσημοι, οἱ κάτοικοι, θὰ συνθέσουν μὲ τὴν εὐλάβειά τους ἕνα ἀπέραντο εὐχαριστῶ, πρὸς τὸν Πρωτόκλητο...

Περήφανη εἶναι ἡ Πάτρα γιὰ τὸν Ἅγιο προστάτη της. Νοιώθει τὴ σιγουριὰ τῆς προστασίας του καὶ γιὰ τοῦτο μὲ θαρρετὰ βήματα δρασκελίζει στοὺς αἰῶνες. Δὲν εἶναι μονάχη της, ἔχει τὸν Αἰώνιο φύλακά της!..

Πάτρα 20-11-1957 *ΣΩΚ. ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ*

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

.....

.....

Τὸ ἔνστικτό του τὸν ὁδηγεῖ ἐπὶ τέλους στὸ ὑπόγειο τοῦ ἐργοστασίου, ὅπως τὴν πρώτη φορά.

Δὲν γελάστηκε. Μ' ἕνα βλέμμα ἀντικρύζει δυὸ παιδιὰ καθισμένα, καὶ τὸν Μάρκ ὄρθιο μπροστὰ στὸν Κάϊδ, μὲ τὸ δεξὶ χέρι σηκωμένο, σὰν νὰ ἔδινε κάποιον ὅρκο.

—Ἀνήσυχος ὁ δικηγόρος τεντώνει τ' αὐτιά του γιὰ ν' ἀκούσῃ καλύτερα, ἐνῷ ὁ Κάϊδ συνεχίζει:

—«...Ἐπανάλαβε, Μάρκ, τὰ λόγια μου... Πὲς αὐτὸ ποὺ εἶπα... Ὀρκίζομαι μέχρι θανάτου...».

—«Μέχρι θανάτου!!!...» ἐπαναλαμβάνει ὁ Μάρκ τινάζοντας πρὸς τὰ πίσω τὰ ξανθά του μαλλιά...

Τὴν στιγμὴ ἐκείνη ἐπεμβαίνει ὁ Νταριά:

—«Γειά σας».

—«Καλὴ μέρα» τοῦ ἀπαντᾷ κοφτὰ ὁ Μάρκ καὶ τοῦ γυρίζει τὴν πλάτη, ἐνῷ οἱ ἄλλοι σύντροφοι κάνουν μιὰ ἀόριστη χειρονομία.

Ὁ Νταριὲ κάνει ὅτι δὲν προσέχει τὴν παγερὴ ἀδιαφορία ποὺ τὸν κυκλώνει καὶ λέει φιλικά :

«... Λοιπὸν παιδιά. Ἀκοῦστε. Ἀπόψε ἔχουμε συγκέντρωση τῆς ὁμάδος στοὺς Ἐμπόρους...».

«... Καὶ τί πάει νὰ πῇ αὐτό, κύριε;» ἀπαντᾷ ὁ Κάϊδ ἐχθρικά· «πῶς μᾶς θυμηθήκατε ξαφνικὰ ἔτσι ἀπόψε;... Τὸ ξέρουμε... Ἐρχόσαστε σὲ μᾶς ὅταν εἶναι ἀπ' ἐδῶ ὁ δρόμος σας, ὅταν δὲν πρόκειται νὰ κοπιάσετε... Καλὰ κάνετε, ἀλλὰ ἐμεῖς δὲν τὸ ἀνεχόμαστε. Δὲν σᾶς θέλουμε. Δὲν σᾶς χρειαζόμαστε...».

Ὁ Μάρκ ἔχει γυρίσει πρὸς τὸν Νταριέ, ἐνῷ οἱ ἄλλοι δυὸ ἔχουν σηκώσει τὸ κεφάλι πρὸς τὴν ὀροφὴ ἀδιάφοροι... «Αὐτὸ μοιάζει μὲ πρόκλησῃ σὲ μονομαχία» συλλογίζεται ὁ Νταριὲ «Θέλει νὰ μὲ ἐξευτελίσῃ ὁ Κάϊδ στὰ ἄλλα παιδιὰ γιὰ νὰ τὸν ἀφήσω μιὰ γιὰ πάντα ἥσυχο. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θὰ γίνῃ ποτέ. Αὐτὴν τὴν εὐκαιρία περίμενα τόσο καιρό. Ἔστω. Θὰ λύσουμε τὶς διαφορές μας δυναμικά. Πρέπει νὰ ἐπιβληθῶ σ' ὁλόκληρη τὴν ὁμάδα, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ μὴ βγῶ ζωντανὸς ἀπὸ ἐδῶ μέσα...».

Κυττάζει ὕστερα τὸν Κάϊδ... Εἶναι ψηλότερός του, μὲ πλατὺ στῆθος, ἀλλὰ ἀδύνατος. Τὰ χέρια του εἶναι ροζιασμένα. Τὰ χείλη του εἶναι τόσο λεπτά, ποὺ μόλις διακρίνονται. Τὸ βλέμμα του εἶναι ψυχρό, καὶ πάνω στὰ σκληρὰ καὶ κουρεμένα μαλλιά του, ποὺ μοιάζουν σὰν ἄγονο χωράφι, ὑπάρχει μιὰ ἄσπρη οὐλή...

—«Ἔχετε δίκηο» ἀπαντᾷ ὁ Νταριέ, κάνοντας τὴν τελευταία συμφιλιωτικὴ του προσπάθεια, πρὶν μετρηθῇ δυναμικὰ μὲ τὸν ἀντίπαλό του «καὶ βέβαια ἔχετε δίκηο. Τὸ παραδέχουμαι. Δὲν μπορεῖτε νὰ περνᾶτε ὁλόκληρη τὴν ἑβδομάδα, περιμέ-

νοντας ἐμᾶς. Μὰ θὰ διορθωθοῦν τὰ πράγματα. Θὰ ζῆτε πιὰ ἄνετα ὅταν φτειάξουμε τὴ λέσχη μας, τὴν παράγκα μας...».

—«Τὴν παράγκα μας;» τὸν διακόπτει εἰρωνικὰ ὁ Κάϊδ «ἔξη μῆνες τὴν ἀκούω αὐτὴ τὴ λέξη. Λόγια τοῦ ἀέρος. Ποτὲ δὲν θ' ἀποκτήσουμε παράγκα...».

—«Ναί! Ποτέ!!!...» ἐπαναλαμβάνει μὲ πεῖσμα κι' ὁ Μάρκ. 'Αλλὰ ὁ Νταριὲ δὲν ὑποχωρεῖ. Καὶ συνεχίζει πιὸ ἔντονα: «"Ο,τι κι' ἂν γίνῃ, ὅπως κι' ἂν ἔρθουν τὰ πράγματα τὴν παράγκα θὰ τὴν ἀποκτήσουμε. Τ' ἀκοῦτε; Καταλάβετέ το μιὰ γιὰ πάντα. **Θὰ τὴν ἀποκτήσουμε.** Καὶ μάλιστα θὰ τὴν βάψῃ ὁ Μπενίτο, καὶ ὁ 'Αλφρὲντ θὰ φτειάξῃ μέσα τὶς μακέττες τῶν ἀεροπλάνων... Θἄναι μιὰ ὄμορφη καὶ ἄνετη παράγκα. Καὶ θὰ μπορεῖτε νὰ βρῆτε ἐκεῖ μέσα ὅ,τι ζητήσετε... Τὰ πάντα... Καὶ δίσκους καὶ βιβλία ἀκόμα... 'Ο Μὰρκ ἢ ὁ μεγάλος Ζὰκ Θἄναι ὁ θησαυροφύλακας... ὁ Ντεντὲ θὰ μᾶς φτειάξῃ ἕνα ράδιο καί... Μὰ γιὰ στάσου...» εἶπε κυττάζοντας στὴν ἄκρη δυὸ ζευγάρια γάντια τοῦ μπόξ, σχεδὸν καινούργια, ποιὸς ξέρει ἀπὸ ποῦ τὰ εἶχεν ἁρπάξει ὁ Κάϊδ.... «...Θὰ φέρετε ἐκεῖ ἐπίσης κι' ἐκεῖνα τὰ ζευγάρια τοῦ μπόξ» συνέχισεν ὁ Νταριέ, ἐνῷ τὰ μάτια του ἔλαμπαν παράξενα... 'Αλλὰ ὁ Κάϊδ τὸν διέκοψε εἰρωνικὰ «Φαίνεται φίλε, ὅτι στὴ γειτονιά σου πιστεύουν ἀκόμα καὶ οἱ μεγάλοι στὰ δῶρα τοῦ 'Αγίου Βασίλη!!!».

Οἱ τρεῖς σύντροφοι διασκεδάζουν... Γυρίζουν τὰ πρόσωπά τους πότε πρὸς τὸν Νταριὲ καὶ πότε πρὸς τὸν Κάϊδ, σὰν νὰ παρακολουθοῦν μιὰ συνάντηση τένις... Κι' ἦταν βέβαιος ὅτι ὁ Νταριὲ ἐπρόκειτο νὰ χάσῃ...

'Αλλὰ ὁ Νταριὲ δὲν καταθέτει τὰ ὅπλα «ἢ τώρα, ἢ ποτὲ» συλλογίζεται, καί, μὲ ἐλαφρῶς εἰρωνικὸν τόνον, ρωτᾷ τὸν Κάϊδ.

—«Μήπως προτιμᾷς περισσότερο τὶς ταβέρνες, γιὰ νὰ δοκιμάσῃς αὐτὰ τὰ γάντια;...».

'Εκεῖνος ἐρεθίζεται.

«'Ακριβῶς» ἀπαντᾷ ἀνοιγοκλείοντας τὰ μάτια καὶ πλησιάζοντας τὸν Κάϊδ. «Μὰ καὶ ἐδῶ μποροῦμε νὰ τὰ δοκιμάσουμε» συεχίζει, τονίζοντας μιὰ-μιὰ τὴν κάθε λέξη του.

'Ο Νταριὲ δὲν ὑποχωρεῖ. Τεντώνεται, καὶ ἀποφασιστικὰ λέει στὸν Κάϊδ:

«... Μὰ ἀκριβῶς. Αὐτὸ σκεπτόμουν κι' ἐγώ. Δὲν ἔχουμε ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ παράγκες οὔτε ἀπὸ ταβέρνες γιὰ νὰ δοκιμάσουμε αὐτὰ τὰ ὡραῖα γάντια...». Σωπαίνει ὕστερα, καὶ συλλογίζεται ὅτι μονάχα ἂν νικήσῃ τὸν Κάϊδ θὰ κυριαρχήσῃ πάνω στὴν ὁμάδα τῶν παιδιῶν, δαγκώνει τὰ χείλη καὶ ξαφνικὰ βγάζει τὰ γυαλιά του:

«Μάρκ, φύλαξέ μου, σὲ παρακαλῶ, τὰ γυαλιά μου...».

Χωρὶς γυαλιὰ φαίνεσαι τώρα τόσο νέος, τόσο ἄπειρος... 'Ο Μὰρκ τινάζεται γιὰ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν συμπλοκή.

—«...Τραβήξου» διατάσσει ὁ μεγάλος Κάϊδ, «"Ε! 'Εσεῖς οἱ ἄλλοι!! Σφίξτε μου τὰ γάντια...».

Τὴν ἴδια ὥρα ὁ Μὰρκ δένει τὰ γάντια τοῦ Νταριέ... τὸ ἀγόρι ἔχει γίνει κάτασπρο, σὰν λευκὸ πανί. Μονάχα τὰ λεπτὰ χείλη του καὶ τὰ μεγάλα του μάγουλα, μένουν κόκκινα, τὰ γαλανὰ μάτια του (ποὺναι ὅμοια μὲ τὰ μάτια τῆς μητέρας του ἀλλὰ πιὸ διαυγῆ) φαίνονται ξαφνικὰ πελώρια. 'Ο ἱδρώτας στάζει ἀπ' τὸ μέτωπό του. 'Ο Νταριὲ ποὺ τὸν παρατηρεῖ ἀναγκάζεται νὰ χαμογελάσῃ. «"Ελα τώρα. Μὴν κάνῃς ἔτσι, Μάρκ...»

Κι' ὕστερα ἡ μονομαχία ἀρχίζει...

'Απὸ τὴν ἀρχὴ ὁ Κάϊδ κτυπᾷ ἀσυλλόγιστα... "Εξη μῆνες, ἕξη ὁλόκληρους μῆνες περιμένει αὐτὴν τὴν τύχη, αὐτὴν τὴν ἀνέλπιστη εὐκαιρία νὰ διορθώσῃ τὸν ἐνοχλητικὸ δικηγόρο... "Ετσι, καθὼς τοῦ καταφέρνει ἀνηλεῆ κτυπήματα, νομίζει ὅτι ἐκδικεῖται τοὺς ἀστυνομικούς, τὸ δικαστήριο, τὴ φυλακή, τὰ αὐτοκίνητα τῶν 'Ασύλων, τοὺς τύπους ποὺ τρῶνε τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα, δυὸ φαγητὰ κάθε γεῦμα...

Καὶ πτυπᾷ... κτυπᾷ ἀλύπητα... Ὁ Νταριὲ δέχεται κτυπήματα βάναυσα στὸ στομάχι, στὴν κοιλιά, στὸ σαγῶνι, στοὺς κροτάφους... Συσπᾶται τὸ πρόσωπό του ἀπ' τοὺς δυνατοὺς πόνους... Μὰ δὲν κλονίζεται... Οὔτε καὶ προφυλάγεται. Θέλει νὰ κτυπηθῇ. Θέλει μὲ κάθε κτύπημα νὰ ἐξαγοράσῃ ἀπὸ τὸν Κάϊδ κάθε παιδί... Καὶ σὲ κάθε κτύπημα συλλογίζεται μὲ τὰ δόντια σφιγμένα... «Γιὰ τὸν Ντεντέ...» «Τὸν Μανουὲλ...». «Τώρα γιὰ τὸν Παῦλο...». «Καὶ γι' αὐτοὺς τοὺς δυὸ φίλους ποὺ δὲν γνώρισα ἀκόμα...» «Ὤχ»... «Μὰ ἀρκετὰ τώρα... Σειρά μου...».

Ὁ Νταριὲ ὑποχωρεῖ ἕνα βῆμα... Ὁ Μὰρκ φοβᾶται, οἱ δυὸ ἄλλοι ἐλπίζουν νὰ τὸν δοῦν νὰ πέσῃ... Μὰ ὁ Νταριὲ δὲν πέφτει... Συγκεντρώνεται καὶ ἐπιτίθεται τώρα αὐτός...

Ὁ Κάϊδ μουσκεμμένος στὸν ἱδρώτα, κουρασμένος, λαχανιασμένος ἀρχίζει νὰ δέχεται τὰ πρῶτα δυνατὰ κτυπήματα. Ὁ Νταριὲ δὲν διδάχτηκε ποτὲ πυγμαχία, μὰ γνωρίζει ποὺ πρέπει νὰ κτυπήσῃ καὶ θέλει νὰ δώσῃ ἕνα ὀδυνηρὸ μάθημα στὸν Κάϊδ, γιὰ νὰ σώσῃ τὰ παιδιὰ ἀπὸ τὰ νύχια του.

Κτυπᾷ λοιπόν... 'Αδιάκοπα κτυπᾷ, ξαναλέγοντας : «Αὐτὴν γιὰ τὸν 'Αλφρέντ...», «μιὰ γιὰ τὸν Μπενίτο...», «τώρα γιὰ τὸν Μάρκ...» Ἄ! γιὰ τὸν Μὰρκ πληρώνει πολὺ ἀκριβὰ τὸν Κάϊδ... Τὸν κτυπᾷ ἀλύπητα πρῶτα στὸ στομάχι, κι' ὕστερα στὸ τόξο τῶν φρυδιῶν... Τὸ αἷμα ξεπετάγεται... «...Νὰ τώρα καὶ γιὰ σένα τὸν ἴδιο, μεγάλε Κάϊδ, φτωχὸ παιδί!!...». Τὸν κτυπᾷ στὴν ἄκρη στὸ πηγοῦνι... 'Αντίθετα μὲ ὅ,τι περίμεναν τὰ ἄλλα παιδιά, ὁ ἀρχηγός τους, ὁ Κάϊδ, τρικλίζει, ὑποχωρεῖ, παραπατᾷ σὰν νὰ φοροῦσε πατίνια μὲ ρόδες καὶ στὸ τέλος πέφτει ἀποκαμωμένος καὶ ματωμένος πάνω σ' ἕνα σωρὸ ρινισμάτων σιδήρου...

—«Αὐτὸ φτάνει ἴσως, γιά... προπόνησις ὅμως...» λέει βαρειὰ ὁ Μάρκ...

—«Θὰ γίνῃ ὅπως τὸ θελήσῃ ὁ Πιέρ...» ἀπαντᾷ δῆθεν ἀδιάφορα ὁ Νταριέ, ἐνῷ ἡ καρδιά του κτυπᾷ σὰν τρελλή... Εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ ὁ Νταριὲ ἀποκαλεῖ τὸν Κάϊδ μὲ τὸ μικρό του ὄνομα...

—«'Εν τάξει...» λέει ὁ Κάϊδ, ποὺ ἀνασηκώνεται μὲ κόπο...

—«Μάρκ... Βοήθησέ με νὰ βγάλω τὰ γάντια μου» λέει ὁ Νταριέ, «... τὰ γυαλιά μου; ποῦντα;... Ἄ! Εὐχαριστῶ... Δῶσε τώρα ἕνα μαντῆλι στὸν Κάϊδ... Καὶ βιαστῆτε νὰ φύγουμε... Οἱ ἄλλοι μᾶς περιμένουν...».

Σὲ λίγο τὸν ἀκολουθοῦν τὰ παιδιὰ ἀμίλητα...

Βγῆκαν ἔξω καὶ ἄρχισαν νὰ βαδίζουν ἀμίλητοι, σκεφτικοί... Ὁ Κάϊδ ἀκολουθοῦσε τελευταῖος, μοναχός του... Ὁ Μὰρκ ἐρχότανε κοντὰ στὸν δικηγόρο... Τὰ μικρὰ φῶτα τοῦ δρόμου ἐφώτιζαν κάπου-κάπου ἕνα μέρος ἀπὸ τὸ πρόσωπό του, πάνω στὸ ὁποῖο πλανηώταν ἕνα ἀκαθόριστο χαμόγελο, ἐνῷ τὰ μάτια του εἶχαν ἕνα ἁπλανὲς βλέμμα...

Περπατοῦσαν μέσα στὸ σκοτάδι, σὰν πέντε σκιὲς στημένες πάνω σὲ κινητὰ δεκανίκια...

Τριγύρω σιωπή...Σιωπὴ ἀπέραντη...

Καθένας τους εἶχε βυθιστῆ στὶς δικές του σκέψεις...

Τὰ παιδιὰ προσπαθοῦσαν νὰ φανταστοῦν τὴν καινούργια τους ζωὴ στὴν ὁμάδα, ἐνῷ ὁ Νταριὲ συλλογιζόταν πότε τὸν κύριο Λαμὺ καὶ πότε τὴν συμμορία αὐτή, ποὺ σὲ λίγο θὰ κατάφερνε νὰ τὴν μεταβάλῃ σὲ μιὰ χρήσιμη φιλικὴ ὁμάδα... Ζοῦσε μιὰ ἀπὸ τὶς πιὸ ἔντονες συγκινήσεις τῆς ζωῆς του... Ἔνοιωθε μιὰ ἀπέραντη χαρὰ νὰ τὸν συγκλονίζῃ... Εἶχεν ἐπιτύχει ἕνα σημαντικὸ κέρδος στὸν ὅμορφο αὐτὸν ἀγώνα του γιὰ τὴ σωτηρία τῶν παιδιῶν... Κι' ἦταν γι' αὐτὸ τὸ κατόρθωμά του ἀνείπωτα εὐτυχισμένος...

(Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ Ἀστυνόμου Β΄ τάξεως κατ' ἐκλογήν, ὁ μέχρι τοῦδε Ὑπαστυνόμος Α΄ κ. Ζυγοκώστας Ἰωάννης.

—Παρητήθη τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος, ὁ ἀστυφύλαξ Καλάκος Ἰωάννης.

—Ἀπελύθη τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ὁ ἀστυφύλαξ Κοντομιχάλης Φραγκῖσκος.

—Ἀπελύθησαν τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος διὰ λόγους ὑγείας, οἱ μαθηταὶ ἀστυφύλακες Μαργαρίτης Βλάσιος καὶ Ἀθανασέκος Νικόλαος.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ

—Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. Ὑφυπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ἀπενεμήθησαν ἠθικαὶ καὶ ὑλικαὶ ἀμοιβαὶ εἰς τοὺς κάτωθι ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους ὡς ἀκολούθως :

Α΄. Ἔπαινος εἰς τοὺς Ἀστυνομικοὺς Διευθυντὰς Α΄ κ.κ. Γεωργίου Ἀναστάσιον καὶ Ρακιντζῆν Θεόδωρον, διότι, ὁ μὲν πρῶτος ὡς Προϊστάμενος τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ὁ δὲ δεύτερος ὡς Διοικητὴς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν λαβόντες γνῶσιν τὴν 4ην πρωϊνὴν ὥραν τῆς 16-6-57 περὶ διαπραχθείσης ὑπ' ἀγνώστων ληστείας εἰς βάρος Γερμανοῦ ὑπηκόου, ἔσπευσαν ἀμέσως ἐπὶ τόπου καὶ διὰ τῶν δοθεισῶν ὁδηγιῶν καὶ κατευθύνσεων, συνετέλεσαν εἰς τὴν ταχεῖαν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν δραστῶν τῆς ληστείας.

Β΄. Ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τὸν Ἀστυνόμον Α΄ κ. Μητρόπουλον Ἀλέξανδρον, διότι οὗτος ἐργασθεὶς ἐπιμελῶς καὶ ἐπιμόνως πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας καὶ χειρισθεὶς ἐπιδεξίως τὴν ὅλην προανάκρισιν, ἐπέτυχε τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν δραστῶν τῆς ληστείας ταύτης.

Ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τούς : 1) Ὑπαστυνόμον Α΄ κ. Πυργάκην Παναγιώτην καὶ 2) ἀστυφύλακα Βασιλόπουλον Κωνσταντῖνον, διότι οὗτοι ἐργασθέντες μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ μεθοδικότητος ἐπέτυχαν τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ ὑπὸ τῆς σπείρας χρησιμοποιηθέντος αὐτοκινήτου.

Ἔπαινος καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τούς : 1) Ὑπαρχιφύλακας Τσαγκάρην Λάμπρον καὶ Βουτσινᾶν Εὐάγγελον καὶ 2) ἀστυφύλακας Γυφτέαν Εὐάγγελον, Πενταγιώτην Ἀντώνιον καὶ Χατζησῖμον Εὐάγγελον, διότι οὗτοι ἐργασθέντες μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ προθυμίας ἀναπτύξαντες ἰδιάζουσαν πρωτοβουλίαν, ἐπέτυχον τὴν ἀνακάλυψιν καὶ σύλληψιν τῶν μελῶν τῆς σπείρας.

Γ΄. Ἔπαινος εἰς τούς : 1) Ἀστυνόμους κ.κ. Ἀνδρεόπουλον Κωνσταντῖνον καὶ Τριανταφύλλου Σπυρίδωνα, 2) Ὑπαστυνόμους κ.κ. Μπενέτον Κωνσταντῖνον, Κανελλόπουλον Χαράλαμπον, Καραγιαννόπουλον Δημήτριον καὶ Καρκούλιαν Γεώργιον, 3) Ἀνθυπαστυνόμον κ. Βουγιουκλάκην Ἰωάννην, 4) Ἀρχιφύλακας Κολιόπουλον Ἰωάννην, Παπακωνσταντίνου Νικόλαον, Κάσσην Ἠλίαν, Τσάκαν Ἄγγελον καὶ 5) Ἀστυφύλακας Ροῦσσον Παναγιώτην, Ἀπανωμεριτάκην Στέφανον, Σταυριανάκην Νικόλαον, Κρούσκαν Διονύσιον, Τσίτσην Νικόλαον, Μαραγδούλην Βασίλειον, Καραγεώργην Ἀντώνιον, Κοτσαύτην Ἰωάννην, Ταμπούρην Ἀθανάσιον, Χρυσομέρην Παῦλον, Ψηστάκην Γεώργιον καὶ Δονουκάρην Δημήτριον, διότι οὗτοι ἐργασθέντες μετὰ ζήλου καὶ ἐνδιαφέροντος, συνέβαλον εἰς τὴν σύλληψιν τῶν δραστῶν τῆς ληστείας ταύτης.

***

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ἡ Ἐθνικὴ Ἑταιρία Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. Ε. 243/16-8-57 ἐγγράφου της μᾶς ἐγνώρισεν τοὺς σκοπούς της, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡ παροχὴ πάσης βοηθείας ὑλικῆς ἢ ἠθικῆς, ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν, εἰς πάντα ἔχοντα ἀνάγκην τοιαύτης, καθὼς καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ καὶ κοινωνικὴ θεμελίωσις τῆς ἰδέας τῆς κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης καὶ προσεφέρθη νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας της πρὸς τοὺς ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους καὶ τοὺς συνταξιούχους ἀστυνομικούς. Εἰς τὴν ἀνωτέρω Ἑταιρίαν ἐδόθη

ἡ ἀπάντησις ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ γίνουν διαλέξεις εἰς τοὺς μαθητὰς τῶν 'Αστυνομικῶν Σχολῶν εἰς ὥρας καθορισθησομένας ἐν συνεννοήσει ταύτης μετὰ τοῦ κ. Διοικητοῦ τῶν Σχολῶν καὶ ἐκ τῶν προτεινομένων τομέων βοηθείας προεκρίναμεν τούς : α) Νομικῆς βοηθείας, β) τῆς ἠθικῆς ἀρωγῆς, γ) ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ τῶν τέκνων, δ) ἐκπαιδευτικῆς ἐξυπηρετήσεως, ε) εἰσαγωγῆς εἰς 'Ιδρύματα Κοιν. Προνοίας καὶ στ) προστασίας τῆς νεότητος.

Παρακαλοῦμεν ὅπως ἔχητε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι δύνασθε διὰ τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις βοηθείας νὰ ἀπευθύνεσθε εἰς τὴν 'Εταιρίαν ἑκάστην Δευτέραν καὶ Παρασκευὴν καὶ ἀπὸ 18—20 ὥρας (Γιὰν Σμὰτς 1δ—2ος ὄροφος τηλ. 25.000).

* * *

ΚΡΙΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

Μεταξὺ τῆς πολυπληθοῦς ἀλληλογραφίας ποὺ περιέρχεται εἰς τὰ γραφεῖα μας καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐκφράζονται εὐμενεῖς κρίσεις διὰ τὸ περιοδικόν, ξεχωρίζομεν ἔγγραφον τοῦ Γενικῶν 'Αρχείων τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον καὶ παραθέτομεν :

Π ρ ὸ ς
τὴν 'Αστυνομικὴν Σχολὴν
'Ε ν τ α ῦ θ α

"Εχομεν τὴν τιμὴν νὰ παρακαλέσωμεν ὑμᾶς, ὅπως εὐαρεστούμενοι ἀποστέλλητε, ἂν εἶναι δυνατόν, εἰς τὰ Γενικὰ 'Αρχεῖα τοῦ Κράτους τὸ ὑφ' ἡμῶν ἐκδιδόμενον λίαν ἐνδιαφέρον περιοδικὸν «ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ», μετὰ σειρᾶς τῶν προηγουμένων τευχῶν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἱστορικῆς σημασίας τῶν ἐν αὐτῷ δημοσιευομένων μελετῶν, χρησίμων διὰ τοὺς μελετητὰς τῆς ἐθνικῆς ἱστορίας.

Εὐχαριστοῦντες θερμῶς διατελοῦμεν
Μετ' ἐξαιρέτου τιμῆς
'Ο Διευθυντὴς
Γ. ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗΣ

* * *

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

—'Η ἐκπομπὴ τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων ἐξακολουθεῖ νὰ προσφέρῃ στὶς χιλιάδες τῶν φίλων της ἐκλεκτὰ ραδιοφωνικὰ προγράμματα, γιὰ τὰ ὁποῖα τὰ σχόλια τοῦ κοινοῦ εἶναι πάντα ἐνθουσιώδη.

*

—'Ολόκληρη ἡ ἐκπομπὴ τῆς 6/11/57, ἦταν ἀφιερωμένη στοὺς φίλους τῆς μοντέρνας μουσικῆς, μὲ λατινικοὺς ἀμερικανικοὺς ρυθμοὺς καὶ τραγούδια. Μετεδόθησαν δίσκοι ποὺ ἀκούγονταν γιὰ πρώτη φορὰ καὶ οἱ ὁποῖοι ἐνθουσίασαν τοὺς νεαροὺς φίλους τῶν μοντέρνων σκοπῶν. 'Ακούστηκαν: ὁ Tito puente, μὲ τὴν ὀρχῆστρα του, ἡ Κουβανέζικη ὀρχῆστρα «Riverside» ὑπὸ τὴν δ/νση τοῦ Pedro Villa, ὁ Lord Flee μὲ τοὺς Calypsonians καὶ ὁ Pamaso Perez Prado. Στὰ μουσικὰ διαλείμματα μετεδίδοντο χρήσιμες καθοδηγητικὲς ὑποδείξεις πρὸς τοὺς νέους, πάνω σὲ θέματα γενικωτέρου κοινωνικοῦ ἐνδιαφέροντος.

*

—Στὴ μεγάλη καὶ ἀκατάλυτη χριστιανικὴ ἐντολὴ τῆς ἀγάπης, ἦταν ἀφιερωμένο τὸ πρόγραμμα τῆς 13/11/57, μὲ συνθήματα κοινωνικῆς ἀλληλεγγύης, ἀλλὰ καὶ μὲ ὑποδείξεις πάνω στὸν καθ' ἡμέραν βίον. Στὸ πρόγραμμα αὐτὸ μετεδόθη τραγούδι τῆς Σοβίας Λῶρεν ἀπὸ ἠχοταινία, καὶ διάφορα ἑλληνικὰ ἐλαφρά, δημοτικὰ καὶ λαϊκὰ τραγούδια, καθὼς καὶ κρητικοὶ σκοποί. Μετεδόθη ἐπίσης, γραμμένο ἀπὸ τὸν 'Αρχ/κα Σπῦρο Πηλό, ἀπόσπασμα ἡμερολογίου τῆς 'Αστυνομίας, διδακτικοῦ περιεχομένου.

*

(Κείμενα, ἐπιμέλεια, μοντάζ, ραδιοσκηνοθεσία, μαγνητοφονήσεις καὶ τεχνικὴ φροντίδα: 'Υπηρεσίας Ραδιοφωνικῶν 'Εκπομπῶν 'Αστυνομικῆς Σχολῆς. Συμμετέχει ὁ Γιῶργος Ντούμας. Δίσκοι ἐκ τοῦ κατ/τος Γ. 'Ορφανίδη, εὐγενῶς προσφερομένου. Τὰ προγράμματα παρουσιάζει ὁ ἀρχιφύλαξ Σπῦρος Πηλός).